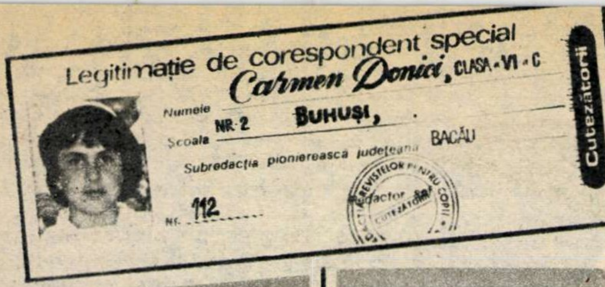

Legitimație de corespondent special

Numele Carmen Donici, CLASA-VI-C

Școala NR. 2 BUHUȘI,

Subredacția pionierească județeană BACĂU

Nr. 112

Cutezătorii

MERIT PIONIERESC

A sosit revista «Cutezătorii»! este o veste întîmpinată mereu cu o explozie de curiozitate de pionierii Școlii nr. 2, Buhuși, județul Bacău. În clasa a VII-a B, iat-o pe **Mihaela Muraru** *răsărind în pauză, în cadrul ușii, cu brațele pline și rostind cuvîntul, ca pe-o parolă: „Revistele!" Se iscă imediat o zarvă veselă, se lasă o liniște plină de satisfacție și fiecare își caută rubricile preferate.* **Sorin Crețu** *se străduiește să rezolve problema de la „Arena matematicienilor".* **Eduard Năstase** *e primul din clasă care dezleagă „Enigmele lui Dorel". Alții analizează cu atenție problemele de șah.* **Ingrid Iani** *își face cîteva notări în caietul de informare politică, citind Cadranul politic și eseul din pag. 3.*

În zilele următoare apar noi dovezi de studiu publicistic. **Răzvan Botezatu** *și* **Iulian Rotaru** *au intrat într-o dispută enciclopedică despre cei mai bătrîni arbori din lume.* **Carmen Ștol** *are ideea de a se dramatiza „Raliul neatenției" de la rubrica „Semafor" a revistei. Colegii de la cercul dramatic „Licurici" aprobă interesați amintind că vor face și un scenariu. Carmen îl vede în rolul lui Fluturaș pe colegul ei Eduard, fiind convinsă că acest rol i s-ar potrivi ca o mănușă. Eduard nu zice nu... Într-adevăr, multe rubrici ale „Cutezătorilor" se bucură de popularitate și interes crescînd, după cum subliniază cititorii din școală în dezbaterile pe care le au periodic. De fapt, pionierii din Buhuși se numără printre numeroșii cititori pasionați din județ.* **Meritul pionieresc** *este adresat marii majorități a pionierilor băcăoani, care, alături de colegii lor din celelalte județe cu foarte mulți cititori ai „Cutezătorilor", știu prea bine cît de important este să citești presa și cît de mult ajută aceasta în lărgirea orizontului cunoașterii.*

SCRISOARE DESCHISĂ

Pe adresa prietenilor naturii din Slobozia

Dragi prieteni, vă felicităm pentru entuziasmul și devotamentul cu care participați la acțiunea de protejare a naturii. Revista noastră a scris despre multe fapte pionierești dedicate îngrijirii unor păsări și animale sau cultivării unor plante și flori. Vouă, pionierilor biologi de la Școala nr. 2 Slobozia, vă acordăm spațiul acestei „scrisori" deoarece de pasiunea voastră pentru ocrotirea naturii beneficiază nu numai „lumea" atît de bogată din pădurile învecinate sau din întinderea „Cîmpiei Soarelui", ci chiar aceea a locuitorilor orașului în care trăiți.

Povestea uliului păsărar, salvat și îngrijit de voi, a căprioarei „Heli", a berzelor și a numeroase păsări mici ce au primit ajutorul vostru sînt de-acum cunoscute în tot județul. Dar prietenia voastră cu natura nu se limitează doar la îngrijirea păsărilor și animalelor. Programul pe care vi l-ați propus sub genericul **„Prietenii naturii"**, avînd ca scop cercetarea zonei urbane și preurbane a Sloboziei, este unul dintre cele mai organizate și cutezătoare din țară. Nu-i pentru nimeni de mirare că pe străzile orașului echipe de pionieri-biologi de la școala voastră din care fac parte Alina Petrescu, Cătălin Militaru, Mihai Duță, Doina Pîrlog, Mihaela Rontescu, Silviu Vlădăreanu, Marian Neagu analizează apa, aerul, solul, starea de sănătate a arborilor. Ne bucură faptul că pe baza constatărilor, împreună cu tovarășa profesoară Rodica R. Dumitru, v-ați gîndit la adoptarea unor metode de apărare a vegetației.

Vă dorim, dragi prieteni, noi izbînzi în acțiunea „Prietenii naturii".

● *„Iată-mă! Tot eu cea*
veche!
Ochii? Hai, ce mai
pereche!
Și ce cap frumos răsare!
Nu-i al meu? Al meu e
oare?
Dar al cui? Și la ureche,
uite-o floare.'

O frumoasă explicație dată fotografiei de față (ați recunoscut, desigur, versurile din poezia „La oglindă" de George Coșbuc) de către autorul ei, pionierul **Gabriel Urean.** Numai că prietenul nostru nu și-a dat și adresa completă. O așteptăm.

FOTO-REPORTER „CUTEZĂTORII"

●„Un cui nu se bate oricum. Ci... așa!" Într-una din descinderile pionierilor fotoreporteri de la **Școala nr. 12** din **Arad** la prietenii lor mai mici a fost surprins și acest simpatic instantaneu.

●„La **Școala nr. 1** din **Pogoanele,** județul **Buzău,** prietenii naturii sînt dornici să cunoască mereu alte și alte taine ale acesteia", spun colegii lor fotoreporteri din aceeași școală.

Un concurs pentru toți;

„PRIETENII NATURII"

După cum știți, la 31 martie a.c., concursul nostru „Prietenii naturii" și-a încheiat prima sa ediție (1986—1987). La Palatul pionierilor și șoimilor patriei din Capitală au sosit cele mai bune jurnale selecționate în județe și, așa cum prevede regulamentul concursului, urmează ca un juriu de specialiști să aprecieze rezultatele activității desfășurate de către echipaje pentru a acorda Marele trofeu „Prietenii naturii", precum și celelalte premii.

În acest număr, publicăm talonul de participare la cea de-a doua ediție, 1987—1988. Cei ce doresc să participe la concurs, trebuie să-l completeze cît mai repede și să-l trimită la redacția revistei „Cutezătorii".

Vă reamintim, pe scurt, regulamentul concursului nostru.

Cine poate participa:

● Membrii cercurilor agrobiologice din școli de la sate și de la orașe, precum și alți pionieri iubitori ai naturii, constituiți în echipaje de cel puțin 15 membri, îndrumați de un cadru didactic.

Cum se desfășoară:

● Fiecare ediție a concursului începe la 1 aprilie și se încheie la 31 martie din anul următor.

● Echipajul (care are denumire și emblemă proprii) își va nota în jurnalul său de zi acțiunile, observațiile științifice, rezultatele cercetărilor din cadrul concursului.

● Pînă la data de 1 februarie a anului următor, jurnalul va fi trimis Consiliului județean al Organizației Pionierilor unde se va face prima selecție.

Care sînt sarcinile obligatorii pentru echipajele participante:

● Stabilirea și delimitarea teritoriului pe care se va desfășura activitatea de investigare și cercetare a mediului natural, de ocrotire și protecție a florei și faunei specifice zonei localității respective ● întocmirea schiței topografice pe care se vor însemna grafic, pe parcurs, rezultatele activității ● realizarea unei documentații proprii din literatura de specialitate (diafilme, discuri, afișe etc.).

● Fiecare membru al echipajului va planta, anual, cel puțin un pom, va învăța să altoiască și va îngriji un pom fructifer și un trandafir altoit de el însuși. De asemenea, va confecționa o căsuță pentru adăpostirea păsărilor și va observa comportamentul locatarilor săi.

Sarcini la alegere:

● cercetarea și studierea pădurilor, lacurilor, rîurilor, rezervațiilor naturale, monumentelor naturii de pe teritoriul localității din punct de vedere ecologic, urmărindu-se eventualele efecte ale poluării ● urmărirea ritmurilor biologice, a modului de viață al unor viețuitoare ocrotite de lege, al vînatului, organizarea acțiunilor de ajutorare a acestora.

Și acum, dragi prieteni, o informație care, sîntem siguri, vă interesează:

Tabăra de vară organizată în luna august — pentru echipajele premiate la ediția 1986—1987 — la Gălăciuc, județul Vrancea, se pregătește să-și primească oaspeții!

TALON DE PARTICIPARE LA CONCURSUL

PRIETENII NATURII

Ediția 1987—1988

Echipajul cu denumirea ....
avînd un număr de....... membri, de la Școala ....
localitatea................str. ....
telefon .... **Județul** ....
Îndrumați de profesorul ....
ne înscriem la concursul „Prietenii naturii" ediția 1987—1988

Directorul școlii **Comandant-instructor de unitate**

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ:

SENINELE DIMINEȚI ALE UNOR COPII CARE IUBESC FLORILE

La Tîrgoviște, ca în oricare așezare, copiii fac parte din viața orașului. Prezența lor înseamnă candoare, frumusețe și voioșie. Oriunde i-am întîlni — pe stradă, în cotidienele lor drumuri spre școală, pe marile bulevarde, în sălile de spectacole, în muzee sau vizitînd numeroasele locuri istorice ale cetății —, ei ne fac să trăim minunatul sentiment al bucuriei vieții, al certitudinii într-un viitor luminos.

La ceasul reînnoirii naturii, copiii celor 12 școli din municipiu asaltează parcurile și grădinile trezite la viață și, cu aceeași dragoste și sîrguință cu care se apleacă asupra cărților de școală sau asupra lucrării pe care o finisează la bancul de lucru din atelier, participă la activitățile menite să contribuie la frumusețea orașului.

Ceva mai la vale de străvechiul turn al Chindiei se întinde un parc cu alei largi, flancate, cu multă verdeață și flori ce se răsfață în soarele primăverii. Copiii îl cunosc nu doar din ceasurile de joacă pe care și le petrec aici în aerul înmiresmat. Ei știu tot ce se petrece în laboratorul tainic al vieții plantelor pe care, cu mîinile lor, le-au așezat în solul umed, cînd crește iarba, care este ritmul biologic al lalelelor și cînd e vremea să copilești trandafirii. Pentru că, adeseori, însoțiți de uneltele grădinăritului, pot fi văzuți aplecîndu-se cu pricepere asupra straturilor de flori pe care le au în grijă sau rotunjind coroanele arbuștilor ornamentali.

Așa am întîlnit într-o dimineață un grup de pionieri ce migăleau cu sîrg în jurul unor tufe de trandafiri.

— La ce școală învățați?

— La Școala nr. 2, ne răspunde Eladi Pătru, o fetiță cu ochi albaștri. Sîntem cu toții dintr-a V-a B. Astăzi ne-am gîndit să mai lucrăm cîte ceva prin parc. Vă plac trandafirii?

— Ne plac, dar de ce întrebi?

— Să veniți la noi pe la începutul lui iunie, să-i vedeți cînd înfloresc.

— Care dintre voi a fost astăzi cel mai harnic?

— Păi... sînt mai mulți: **Oana Croitoru, Irinel Irimia,** care răspunde în detașament și de munca patriotică, **Andi Chircu, Anca Bolbose, Cătălina Moraru, Magdalena Răducanu, Simona Constantinescu...** De fapt, toți sîntem harnici, fiindcă ne place să muncim.

— Și la școală sînteți tot așa?

— Vă invităm să ne faceți o vizită. Precis o să vă placă și grădina noastră. Acum e plină cu panseluțe de toate culorile.

Acasă la... micii grădinari

La intrare, privirile ne sînt atrase mai întîi de copacii ce se înalță falnici în colțul dendrologic. În fiecare zi, stejarul, ulmul, mesteacănul, pinul și toate celelalte specii de arbori și arbuști pe care i-au lăsat cei ce au învățat aici, ca semn al trecerii lor prin școală, dau parcă binețe tuturor celor peste 1 100 de copii care pășesc zilnic pe poartă. Tulpinile fiecărui copac sînt proaspăt văruite, în coroanele înfrunzite nu-i nici o ramură uscată, gazonul dintre pomi formează un adevărat covor. Amprenta mîinilor harnice poate fi recunoscută însă și în grădina de flori din fața școlii, în ateliere, în sălile de clasă, în laboratoare, în seră... Pretutindeni e ordine desăvîrșită și totul strălucește de curățenie.

Pagini luminoase de cronică

Școala nr. 2 din Tîrgoviște e o școală cu renume în municipiu. În cei peste 115 ani de existență, pe băncile ei s-au pregătit mii și mii de copii, iar unii dintre ei s-au reîntors aici, peste ani, ca învățători și profesori pentru a continua munca înaintașilor lor. Aici a învățat să deslușească tainele alfabetului cunoscutul scriitor Al. Brătescu Voinești, căruia viața de școlar i-a inspirat cîteva dintre celebrele sale schițe. Și tot aici și-a descoperit talentul, în orele de desen, un coleg de clasă al scriitorului, cel ce avea să devină marele artist și profesor al numeroaselor promoții de artiști plastici, Gabriel Popescu.

Anul 1975 a marcat și în această școală un moment deosebit, așa cum în ultimii 22 de ani a cunoscut importante transformări înnoitoare întreaga școală românească. În acel an și-a mărit zestrea cu opt noi săli de clasă moderne, cu cabinete, laboratoare, sală de educație fizică... Tot atunci au fost amenajate noi ateliere școlare, dotate cu unelte și aparatură modernă.

Copiii de astăzi își iubesc școala și, prin faptele lor frumoase, fac totul pentru a contribui la creșterea prestigiului ei.

...În atelierul de strungărie, **Cosmin Bolbose, Costel Anton, Marin Horia, Dragoș Pașc, Mircea Eva, Florin Pop** și alți cîțiva băieți dintr-a VII-a A sînt adunați în jurul strungului. Unele dintre piesele lucrate aici — bolţuri, şuruburi, şaibe etc. — sînt apreciate de beneficiari din industria locală şi chiar de către muncitorii Combinatului de oţeluri speciale. Strungul, ca şi cele cîteva maşini de găurit aflate în dotarea atelierului, nu mai au nici un secret pentru ei. Tot de aici, din atelierul şcolar, au pornit spre numeroase localităţi din judeţ sute de palete pentru patrulele şcolare de circulaţie purtînd marca „fabricat de pionieri". Nici unul nu are mai puţin de nota 10 la lucrările practice.

— Şi la celelalte materii tot atît de bine staţi ca şi la... atelier?

Cosmin Bolbose, un băiat înalt, ne răspunde sfios:

— În şcoala noastră, învăţătura ocupă locul cel mai important. În clasa a VII-a A, de pildă, cei mai mulţi au note de la 7 în sus. Chimia, matematica, limba română, fizica, biologia sînt materii care ne pasionează. Între chimiştii clasei se numără şi Costel, Dragoş, Florin, Mircea, care au numai medii de 10 la această materie.

— Tu nu te afli printre ei?

— Ba da, dar mie îmi place mult şi româna, şi matematica.

Aveam să aflăm că, într-adevăr, la Şcoala nr. 2, învăţătura ocupă locul de onoare: 934 dintre pionierii şi şcolarii de aici au numai medii între 7 şi 10. În fiecare an, la concursurile pe materii, şcoala este reprezentată cu cinste de elevii ei. De curînd, **Adriana Abramescu** s-a întors de la Piteşti cu o menţiune pe ţară la limba română. La fel şi **Daniel Stoica,** de la concursul de geografie, iar **Monica Marin,** de la cel de istorie.

Multe fapte frumoase care aduc cinste şcolii au fost înscrise în acest an şcolar de către copii, în cronica vieţii lor de pionieri. Numeroasele activităţi dedicate cunoaşterii istoriei, excursiile şi drumeţiile, vizitele în noile întreprinderi industriale ale oraşului, spectacolele prezentate de formaţiile artistice pionereşti pe scena clubului „Gloria" sînt doar cîteva dintre ele, iar spiritul gospodăresc se reflectă clar în rezultatele pe care le au în îndeplinirea angajamentului de muncă patriotică: pînă la 20 aprilie realizaseră 68 la sută.

Muzica şi dansul pe... podiumul învingătorilor

În ritmurile unui marş, un grup de prichindei se joacă voioşi, aruncîndu-şi mingea unul altuia, în timp ce cîteva fetiţe joacă şotronul şi sar coarda! Cînd mingea le scapă şi zboară spre locul ce sugerează strada, îşi fac, degrabă, apariţia membrii unei patrule pionereşti de circulaţie, readucîndu-i pe voioşii năzdrăvani în spaţiul destinat jocului. Prichindeii se bucură de intervenţia prietenilor mai mari, jocul reîncepe cu aceeaşi voioşie, în timp ce micii miliţieni dansează şi ei în ritmul aceluiaşi marş. Aceasta este, pe scurt, povestea dansului tematic cu care formaţia s-a prezentat la etapa judeţeană a Festivalului Naţional „Cîntarea României", unde a urcat pe podiumul învingătorilor, obţinînd premiul I. Cînd i-am întîlnit, tocmai se aflau în febra marilor pregătiri pentru etapa republicană. Împreună cu echipa de teatru a clasei a II-a C (care repeta pe scena improvizată în grădină piesa „Eu sau noi"), cu corul, formaţia de muzică tînără şi cu Bogdan Soare, solist la chitara clasică, şi ei deţinători ai premiului I, ca şi colegii lor, au reprezentat şcoala în marea confruntare republicană.

Amintiri pentru viitor

Smaranda Rusescu şi **Daniela Păun** sînt în clasa a VIII-a şi nu peste multă vreme vor absolvi. Drumul lor, ca şi al altor zeci şi zeci de colegi din clasele a VIII-a, va duce spre liceele de specialitate. Pe **Sorin Petrişor** şi pe **Cătălin Nica** îi vom putea întîlni, peste ani, lucrînd la Întreprinderea de utilaj petrolier, pe **Cristian Piciu** şi **Lizeta Mihălcioiu** — ca specialişti în electronică. Alţii vor fi lucrători cu înaltă calificare în industria oţelului sau în construcţii. Deocamdată, toate acestea sînt pentru prietenii noştri proiecte de viitor. Dar vor reuşi cu siguranţă să-şi vadă visele împlinite, pentru că de-a lungul celor opt ani petrecuţi în Şcoala nr. 2 au pus temelie trainică pregătirii lor viitoare.

— Dacă ar fi să-mi fac un bilanţ asupra celor învăţate de-a lungul anilor petrecuţi aici, ne spune Smaranda Rusescu, ar trebui să mă gîndesc neapărat şi la unele „materii" care nu figurează în catalog. De pildă, la puternicele satisfacţii pe care le poţi trăi atunci cînd obţii un succes alături de colegii tăi. M-aş gîndi neapărat că aici mi-am format acea minunată calitate care te îndeamnă să nu te laşi învins niciodată. Şi m-aş mai gîndi că aici am învăţat ce înseamnă respectul pentru muncă şi pentru tot ceea ce creează ea, la dragostea pentru banca în care înveţi, pentru laboratorul în care descoperi atîtea taine ale vieţii, la dragostea pentru flori şi pentru tot ceea ce e frumos. Am învăţat, adică, să devenim oameni adevăraţi. De aceea noi, copiii, ne iubim nespus şcoala şi am căutat mereu să-i sporim, prin faptele noastre, nu numai frumuseţea, ci şi prestigiul.

...A avut dreptate fetiţa cu ochii albaştri pe care am întîlnit-o. „Sîntem harnici fiindcă ne place să muncim". La Şcoala nr. 2, Tîrgovişte, toţi copiii sînt harnici, sîrguincioşi şi vor fi cu siguranţă şi în viitor, cînd vor prelua marile răspunderi ale cetăţeanului de nădejde.

ECATERINA ROŞCA
Foto: M. NIEDL

SEMAFOR

O DIODĂ CU... SURPRIZE!

> **„Pionierul este dator să lupte cu hotărîre pentru sporirea neintreruptă a prestigiului şcolii şi clasei in care invaţă"**
> *(din CODUL ETIC AL PIONIERULUI)*

...Georgeta Stamate venise din alt oraş la această şcoală, abia într-a V-a, la fel ca alţi doi colegi. Clasa îi primise amical pe cei doi, ca şi pe Georgeta, căreia, în scurt timp, i s-a zis „Getuţa". Getuţa se număra printre cei mediocri, fapt care, se pare, că nu deranja pe nimeni. Poate că lucrurile ar fi mers tot aşa de „bine" pînă la sfîrşit de an, dacă nu intervenea acel mic incident cu florile... „Poate că era mai bine să tac, să nu scot o vorbă", s-a gîndit Getuţa, dar faptul era consumat. Nu s-a putut abţine să nu spună o vorbă cînd tovarăşul diriginte adresase a doua oară întrebarea către clasă.

— Cine a spart ghiveciul cu flori de pe pervazul ferestrei?

— Cătălin Murgu! sări fata. Dar să ştiţi că nu intenţionat. Întîmplător, cînd a deschis fereastra să aerisească în clasă...

Simţise atunci un nod în gît. Trebuie să ne asumăm răspunderea faptelor noastre, trebuie să spunem adevărul, se gîndise Getuţa. Şi l-a spus. Dar Cătălin şi prietenii săi n-au fost de acord cu ea şi în curînd au etichetat-o „pîrîcioasa". Astfel i-a rămas numele mult timp...

Într-o zi, în pauza mare, Cătălin desfăşură două pagini din revista „Start spre viitor" în faţa colegilor adunaţi buluc în jurul său. Unii nu pricepeau prea bine despre ce este vorba, însă titlul scris cu litere groase l-au înţeles pe loc: „Aparat automat de verificat cunoştinţele".

— Un aparat care răspunde în locul nostru?

— Vedeţi-vă de treabă! îi puse la punct Cătălin. E un aparat pe care urmează să-l construim noi şi care ne poate verifica în fiecare zi cunoştinţele. Ne lipseşte doar o diodă EFD-108, care nu prea se găseşte.

Lucrările se împotmoliseră. Pînă în ziua cînd „pîrîcioasa" apăruse cu... dioda mult căutată!

— Unde ai găsit-o, Getuţa? se bucură Cătălin.

— Am căutat printre piesele lui Costică, spuse Getuţa, referindu-se la fratele ei mai mare, care, încă de cînd fusese pionier, era pasionat de electronică. Am găsit acolo acest EFD-109 care poate înlocui dioda noastră.

— Şi de unde ai ştiut tu, mă rog, că dioda asta este bună? se minună, de-a dreptul, Cătălin.

— Ei, ce ştii tu! îi replică Getuţa. Parcă ai avut timp să observi că în ultima vreme am luat 9 la fizică şi 8 la matematică?!

Restul e lesne de imaginat. Au urmat ore febrile de lucru în care Getuţa i-a condus cu pricepere prin labirintul electronicii . Aparatul a intrat în funcţiune şi i-a ajutat pe cei dintr-a VI-a mai ales să-şi pregătească riguros temele, să dea răspunsuri corecte. „Pîrîcioasa" devenise din nou Getuţa — o pionieră fruntaşă, într-o clasă în care mediocritatea fusese învinsă atît la învăţătură cît şi în comportare.

ECATERINA BOKOR

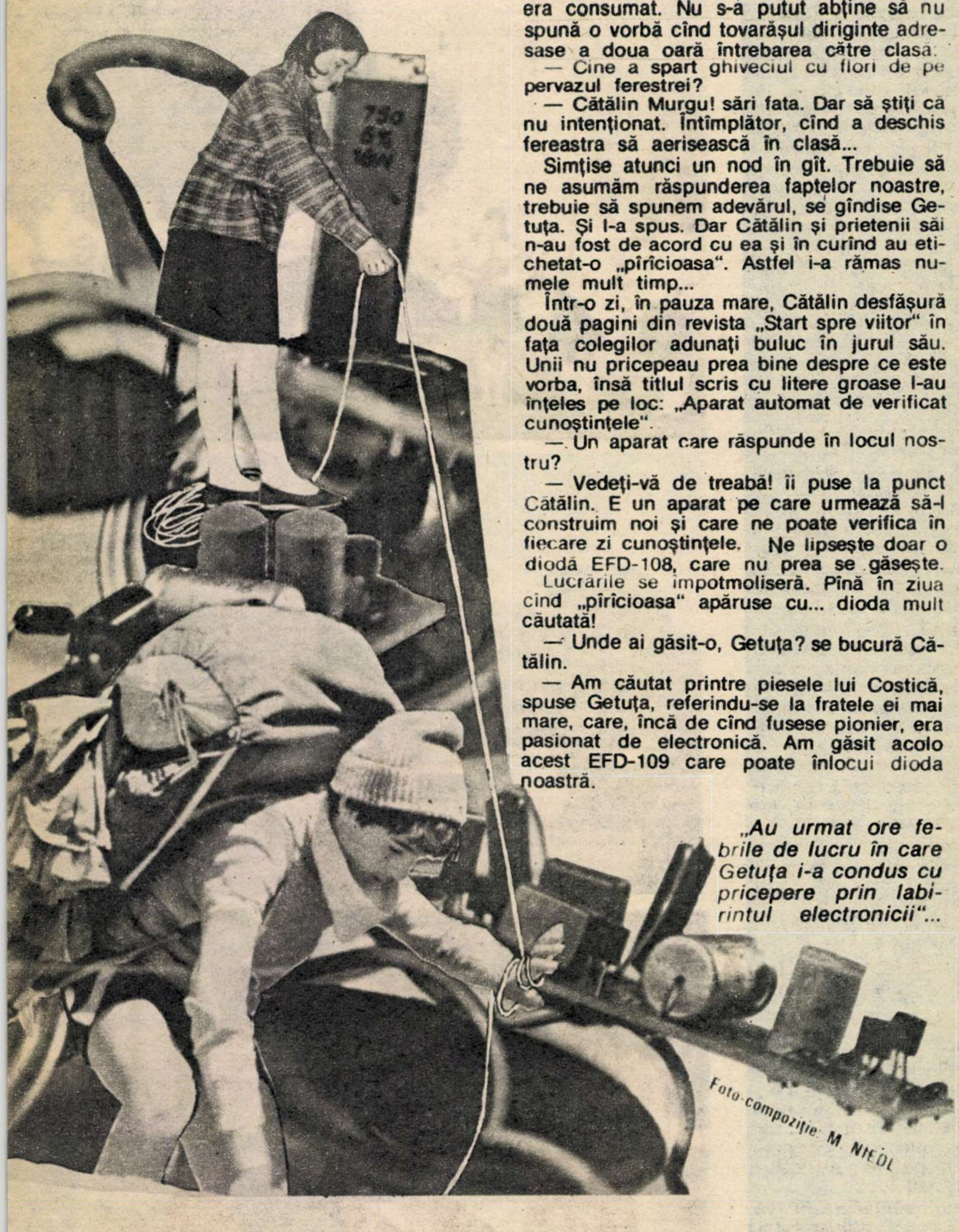

„Au urmat ore febrile de lucru în care Getuţa i-a condus cu pricepere prin labirintul electronicii"...

Foto-compoziţie: M. NIEDL

POŞTA REDACŢIEI

Cutezătorii

(Urmare din nr. trecut)

Bojneagu Daniel, cl. a VI-a A, Şcoala Vinderei, Vaslui. **Teleagă Mihail,** cl. a VI-a, Şcoala Solca, Suceava. **Popeţi Dan,** cl. a VIII-a, Şcoala Nădrag, Timiş. **Butnariu Petrică,** cl. a VII-a B, Şcoala nr. 17, Galaţi. **Glodeş Ionuţ Bogdan,** cl. a VIII-a A, Şcoala Dănciuleşti, Gorj. **Sava Eugen,** cl. a VI-a, Şcoala nr. 32, Brăila.

Toţi aceşti cititori, pe care îi felicităm, vor primi premiile anunţate.

În curînd, vom publica un nou proiect, care vă va da şansa să construiţi un obiect folositor şi să obţineţi un premiu!

Urmăriţi deci cu atenţie rubricile „Atelier practic" şi „Semafor"!

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

PUNCTUALITATEA

din mai multe...

puncte de vedere!

Punctualitate înseamnă, fireşte, a sosi la timp acolo unde este necesar ● A fi punctual nu înseamnă doar a intra la timp în clasă, ci şi **a te concentra la timp** *asupra lecţiilor ● Nepunctualul e, de regulă, un leneş care pentru a-şi ascunde cusururile dă vina pe ceasul „care a rămas în urmă" sau inventează cine ştie ce motive ● Aspectele punctualităţii sînt foarte diferite: a-i înapoia cuiva necitită cartea pe care ţi-a împrumutat-o înseamnă a fi punctual faţă de acest coleg, dar... nepunctual faţă de tine însuţi, mai precis faţă de completarea cunoştinţelor tale! ● Vrei să ştii dacă eşti cu adevărat punctual? ● Foarte simplu. Eşti cu adevărat punctual atunci cînd te duci la timp nu numai acolo unde e vorba de propriile tale interese, ci şi de interesele* **altora!** *● Foarte important: însuşirea de a fi punctual este educabilă, adică ne-o putem însuşi prin voinţă, prin exerciţiu, prin antrenament dacă vreţi! ● Condiţia principală: să aplicăm acest principiu în toate împrejurările! ● Nepunctualitatea începe în clipa cînd stăm să calculăm: „În cutare loc trebuie să fiu la timp, dar dincolo nu-i important să fiu la timp". Raţionament greşit! Trebuie să fii la timp absolut oriunde e nevoie! ● Există şi punctualitatea* **bunei cuviinţe:** *de exemplu, să spui „bună ziua" la timp! ● Putem vorbi şi despre punctualitatea* **iniţiativei:** *să acţionezi exact atunci cînd observi că e nevoie de ajutorul tău! ● Sau punctualitatea* **adevărului:** *să-ţi spui părerea deschis atunci cînd este necesar.*

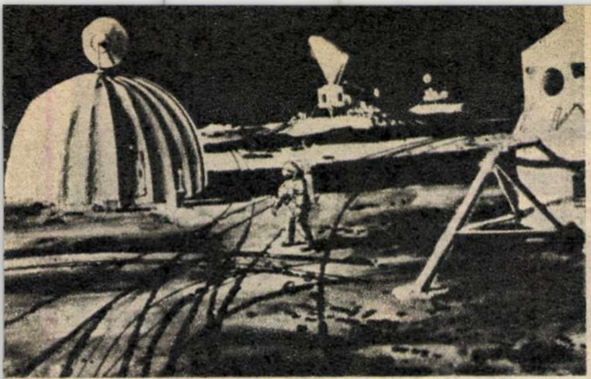

? Ați întrebat? Vă răspundem! !

• „Am vrea să ne informați despre proiectele privind locuirea satelitului natural al Pămîntului", ne scrie un grup de elevi din clasa a V-a, din municipiul Oradea.

Așa cum afirmă specialiștii, mijloacele tehnicii actuale asigură condițiile necesare locuirii oamenilor pe satelitul natural al Pămîntului, Luna. La început, se va crea un mic avanpost, de 6—12 oameni, ce vor fi aprovizionați de pe Pămînt cu cele necesare vieții și vor locui într-un mediu închis, în adăposturi „ascunse" pe jumătate în sol, pentru a fi feriți de razele cosmice și meteoriți. Mai tîrziu vor fi construite locuințe și uzine rotative (ca cele imaginate în clișeul alăturat), pentru a se realiza o gravitație apropiată de cea terestră. Locul amplasării acestora nu a fost încă stabilit, dar se crede că el va fi în regiunile polare, unde se pare că ar exista apă în adîncuri, sub o formă de gheață, sau în regiunea „Marea Liniștii" și a „Oceanului Furtunilor" unde se găsesc mari cantități de materii prime minerale. Deoarece Luna oferă un cîmp larg de observație astronomică, mai ales pe partea ei invizibilă de pe Pămînt, se va instala o aparatură special construită în acest scop. Pînă ce primii oameni vor avea „domiciliu stabil" pe Lună, oamenii de știință desfășoară o asiduă activitate pentru soluționarea problemelor ce le ridică realizarea proiectelor de locuire a satelitului natural al Pămîntului, care, după cum se știe, este total lipsit de forme de viață

• „Aș dori ca prin intermediul acestei rubrici să aflu cît mai multe lucruri despre Triunghiul Bermudelor" — ne scrie Mihaela Varzar, din satul Preutești-Suceava. Și pentru că această dorință o are și Cristian Bostan, de la Școala nr. 2, Hudești-Botoșani, le dăm același răspuns:

O zonă delimitată de insulele Bermude, Florida și Porto-Rico, supranumită „Triunghiul Bermudelor", este locul unei misterioase manifestări a Oceanului Pacific. Aici au dispărut fără urmă, enigmatic, numeroase nave sau au fost găsite fără nici un om la bord. Tot în această zonă s-a semnalat și dispariția multor avioane, de cele mai diferite tipuri. De altfel, încă din 1550, pe o hartă de navigație, Bermudele erau notate ca fiind insule deosebit de periculoase. Firește, s-au făcut numeroase cercetări și s-au formulat unele explicații ale fenomenelor ce au loc în zonă. Astfel, într-unul din rapoartele științifice realizate pe baza observațiilor în zona respectivă, „Triunghiul Bermudelor" este caracterizat drept „unul din locurile unde busola indică nordul adevărat, în locul nordului magnetic..." Și dacă această deviație a busolei nu este compensată, navigatorul se poate depărta foarte mult de ruta sa. O altă caracteristică este chiar natura curentului Gulf-Streamului. El este foarte rapid și agitat și poate șterge toate urmele naufragiului. Timpul imprevizibil al Caraibilor joacă, de asemenea, rolul său. Furtunile iscate pe neașteptate și trombele de apă uriașe provoacă moartea piloților și marinarilor. Dar chiar și cu aceste explicații, misterele din faimosul „triunghi" nu au fost pe deplin elucidate, așa că cercetările continuă.

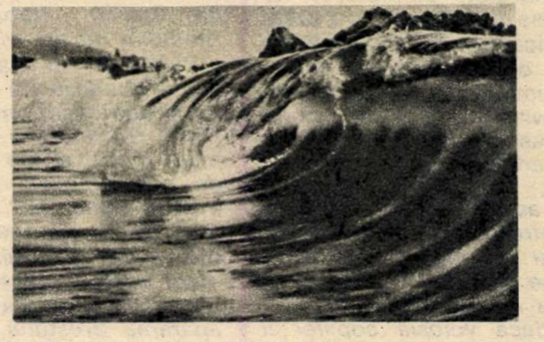

• PAUL PISARU, de la Școala nr. 14, TULCEA, este interesat de amănunte privind „inventarea" chibritului.

Originea chibriturilor trebuie căutată în torțele antice, însă cele chimice, asemănătoare celor de astăzi, au apărut în anul 1809, și aveau măciulia făcută dintr-un amestec de pucioasă, clorat de potasiu, licopodium, zahăr și apă gumată. Astăzi, pentru fabricarea chibriturilor se folosesc mai multe rețete, din care nu lipsesc sulfura de fosfor, cloratul de potasiu, sacîzul, praful de sticlă, sulfura de antimoniu și alte substanțe. Banda de scăpărat este făcută dintr-o pastă mult mai fluidă și conține mai mult fosfor.

Vă prezentăm în cadrul acestei rubrici cea de-a doua problemă ce a constituit subiectul unic la teza de matematică pentru clasa a VIII-a în trim. al II-lea 1987, în școlile din municipiul București.

Să se aducă la forma cea mai simplă expresia:

$$E= \frac{x}{ax - 3a^2} - \frac{3}{x^2 + x - 3ax - 3a}$$

$$\left(1 + \frac{4x + x^2}{x + 4}\right)$$

Expresia are sens numai pentru $x \neq 3a$, $a \neq 0$, $x \neq -4$ și $x \neq -1$

Prin scoaterea factorilor comuni și efectuarea operațiilor din paranteză se obține:

$$E = \frac{x}{a(x - 3a)} - \frac{3}{x(x - 3a) + (x - 3a)}$$

$$\left(\frac{x^2 + 5x + 4}{x + 4}\right. = \frac{x}{a(x - 3a)} -$$

$$- \frac{3}{(x + 1)(x - 3a)} \cdot \frac{(x + 1)(x + 4)}{x + 4}$$

Simplificînd se obține:

$$E = \frac{x}{a(x - 3a)} - \frac{3}{x - 3a} =$$

$$= \frac{x - 3a}{a(x - 3a)} = \frac{1}{a}.$$

AGENDA PIONIERULUI COMANDANT

FORUMURILE PIONIERILOR

Peste puțin timp, viața de organizație va fi marcată de una dintre cele mai importante activități pionierești ale anului: desfășurarea forumurilor pionierilor, formă superioară a democrației în cadrul Organizației Pionierilor, menită să-i antreneze pe purtătorii cravatei roșii cu tricolor la organizarea și conducerea propriilor activități.

Desfășurîndu-se, în acest an, sub deviza „Pentru patrie și partid, pentru comunism, înainte!", forumurile pionierești județene vor avea loc în perioada 29 iunie—15 iulie, iar Forumul Național, în perioada 24 iulie—5 august.

După ce, în cursul lunii mai, la nivelul fiecărui județ, vor fi stabilite normele de reprezentare și compoziția pionierilor ce vor fi aleși delegați la forumurile județene, consiliilor și comandamentelor pionierești din întreaga țară le revin importante sarcini în pregătirea și organizarea acestora.

Astfel, în perioada premergătoare desfășurării forumurilor județene, **între 1 și 15 iunie, în toate detașamentele și unitățile de pionieri vor fi organizate adunări pionierești,** *în care se va analiza activitatea desfășurată în anul școlar 1986–1987 și vor fi stabilite acțiunile și activitățile concrete ce vor fi realizate pentru întîmpinarea cu rezultate deosebite a Zilei pionierilor și a forumurilor pionierești. Cu acest prilej,* **vor fi aleși pionieri delegați la forumurile județene și vor fi desemnați candidații pentru consiliile județene ale Organizației Pionierilor, iar acolo unde este cazul, și pentru comisiile județene de cenzori.** *Delegații pentru forumurile județene vor fi aleși din rîndul pionierilor cu rezultate deosebite la învățătură și în activitatea pionierească, care manifestă inițiativă și au aptitudini organizatorice.*

Activitățile pionierești care se organizează în perioada de pregătire și desfășurare a forumurilor, marcînd o intensificare a întregii munci politico-educative și organizatorice în cadrul detașamentelor și unităților, vor contribui la educarea comunistă, patriotică, revoluționară a tuturor pionierilor, în spiritul hotărîrilor Congresului al XIII-lea al partidului, al orientărilor și indicațiilor formulate de tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită cu prilejul aniversării a 65 de ani de la crearea Uniunii Tineretului Comunist și a 30 de ani de la înființarea Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști din România.

Antrenînd toți pionierii și școlarii la îndeplinirea exemplară a îndatoririlor ce le revin în întreaga activitate, de a se pregăti, prin muncă și învățătură, pentru a deveni fii de nădejde ai patriei noastre socialiste, unitățile și detașamentele de pionieri din întreaga țară întîmpină cu rezultate deosebite Conferința Națională a Partidului Comunist Român, precum și aniversarea importantelor evenimente istorice pe care le sărbătorim în acest an.

În ziua de 19 mai, copiii din Uniunea Sovietică au sărbătorit un eveniment deosebit din istoria organizației lor: împlinirea a 65 de ani de la înființarea Organizației unionale a pionierilor „V.I. Lenin". Vă prezentăm cîteva aspecte din viața și preocupările lor.

Meridianele prieteniei

DIN ACTIVITATEA PIONIERILOR SOVIETICI

În peisajul pitoresc de la marginea orașului Minsk, din R.S.S. Bielorusă, se află un impunător și elegant edificiu destinat în exclusivitate tinereții — Palatul Pionierilor. Îndată ce-i treci pragul, îi întîlnești la tot pasul pe cei care stăpînesc acest tărîm unde rodesc, într-o paletă atît de bogată și diversă, pasiunile, fantezia și inventivitatea lor creatoare, talentul și măiestria lor artistică: copiii, pionierii Minskului.

Acesta este locul spre care-i duc zilnic toate străzile și aleile orașului, locul care-i adună fie în spațioasele ateliere unde se inițiază în alfabetul construcțiilor tehnice de tot felul, fie în cele unde învață arta modelării lutului sau sculpturii, pirogravurii și tradiționalei picturi pe lemn. Și nu se poate să nu te impresioneze, desigur, aici și priceperea cu care alți copii cu har, perpetuînd străvechiul meșteșug al împletiturilor din pai sau trestie, fac să se ivească din mîinile lor măiestre frumoase obiecte de ornament, ba chiar și personaje-păpuși din lumea poveștilor și basmelor populare. De altfel, în toate atelierele vei întîlni vitrine cu miniexpoziții elocvente pentru rodul activității desfășurate de membrii respectivelor cercuri.

Iată însă că de undeva răzbat și acordurile unui pian însoțindu-se cu voci calde, plăcute de copii. Se pregătește un spectacol? Firește, dar deocamdată... unicul spectator, care atunci cînd fiecare cîntec se încheie aplaudă cu entuziasm, este un băiețel blond, de-o șchioapă (să aibă cam trei-patru anișori). Nelipsit la repetițiile membrilor cercului de muzică, nu încape vorbă că se visează și el artist și coparticipant peste cîțiva ani la amplele spectacole găzduite în marele hol al Palatului, hol a cărui ingenioasă formulă arhitectonică permite desfășurarea unor manifestări artistice de anvergură, inclusiv a tradiționalelor carnavaluri pionierești. Iar cînd orele pasiunii pentru creația tehnică sau artistică, pentru muzică, dans sau sport se încheie, luminoasa sală a bibliotecii îi invită pe copii la lectura numeroaselor și captivantelor volume adresate lor.

*

Dacă astăzi cerul Brestului – unul dintre orașele cele mai frumoase și mai încărcate de istorie de pe teritoriul R.S.S. Bieloruse – e de un albastru atît de senin, dacă voioșia copiilor îi inundă în fiecare dimineață străzile în drum spre școli, nici unul dintre cei mai vîrstnici locuitori ai săi nu va uita acel 22 iunie 1941, orele 4 dimineața, cînd, la poarta Kholmsk, s-a declanșat zgomotul asurzitor al bombelor și obuzelor cotropitorilor hitleriști.

Deși cerul Brestului e astăzi, de un albastru atît de senin, pașii copiilor, pionierilor care învață în școlile lui se îndreaptă adesea spre monumentala intrare a cetății cu același nume, declarată cetate-erou, unde, deodată, filele istoriei se întorc parcă înapoi... la acel 22 iunie 1941, orele 4 dimineața... Un zgomot surd, ca un ecou al fostelor bătălii îi întîmpină trecînd pragul bătrînei fortărețe unde apărătorii orașului, adăpostiți aici, au înscris fapte de nepieritor eroism. Copiii, pionierii Brestului de azi, vin aici pentru a învăța pe viu cea mai emoționantă și adevărată lecție de curaj și patriotism, organizează întîlniri cu veteranii de război și mulți dintre ei fac parte, alături de comsomoliști, din „Detașamentul memorial". Zi de zi ei stau de strajă, întrețin flacăra eternă din fața uriașului monument central ridicat în memoria celor care și-au dat viața pentru apărarea Brestului, pentru apărarea patriei. De fapt, prin rotație, brigăzile „Detașamentului memorial" stau cîte o săptămînă în incinta cetății, desfășoară aici numeroase acțiuni evocatoare sau de descoperire a unor noi mărturii care vorbesc despre faptele de vitejie ale luptătorilor Brestului, între care și copii, pionieri. Precum Petr Klîpa, Petr Vasiliev, Nicolai Novicov, Vladimir Kozmin, Stepan Aksenov... Rezultatele cercetărilor sînt anunțate apoi în interesantele ediții ale gazetei detașamentului, iar obiectele, mărturiile descoperite sînt depuse în micul muzeu al acestui post pionieresc-comsomolist. Firește, cei care se evidențiază în asemenea acțiuni primesc diplome, distincții și insigne.

Dar ei și învață tot aici, au săli speciale pentru studiu și lectură, ba mai mult, profesorii lor vin și le predau lecțiile, le acordă consultații și chiar îi ascultă. Notele sînt bineînțeles întotdeauna foarte bune. Dar mai învață totodată un lucru foarte important: cum să se gospodărească singuri, să se autoconducă și mai ales învață cea mai durabilă lecție despre prietenie, despre spiritul colectiv, despre solidaritate. De altfel, nu numai ei, ci mulți alți pionieri sovietici fac parte din asemenea „detașamente memoriale" (există o sută astfel de detașamente pe teritoriul Uniunii Sovietice) care-și desfășoară activitatea în cadrul complexelor monumentale memoriale dedicate celor ce s-au jertfit în Marele război pentru apărarea patriei.

ILEANA PIȚA

Tabăra pionierească Artek.

• CALEIDOSCOP • CALEIDOSCOP •

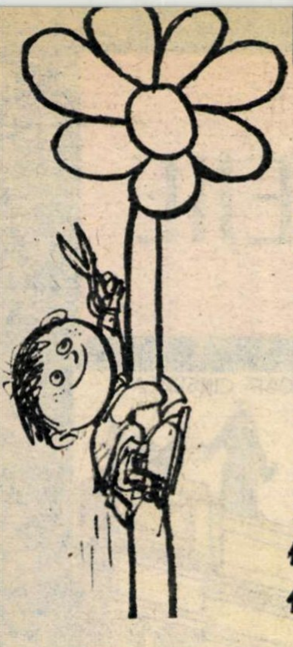

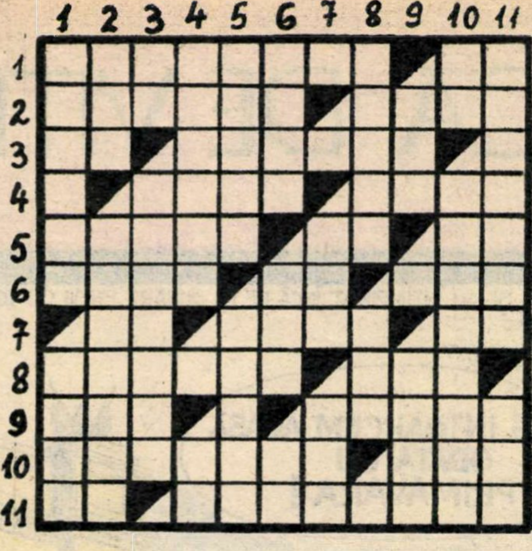

E timpul florilor...

ORIZONTAL: 1) Autorul versurilor „Lacul codrilor albastru/ Nuferi galbeni îl încarcă". Ape! 2) „Ah, de ce n-am zece vieți/ Să te cînt..." (St.O. Iosif – „Cîntec de primăvară"). Trandafir. 3) Eusebiu Camilar. Poetă română (Elena; 1878–1954), autoarea poeziilor „Firicel de lăcrămioară" și „Busuioc, floare cu dor". 4) „Violete pentru...", cîntec de N. Kirculescu. Poet român (Emil; 1886–1954), semnatarul creației „Flori, frumoase flori...". 5) Unele flori exotice par modelate din acest produs apicol. Florica Enciu. Leu! 6) Specie de arbori. Rodica Ionescu. Abreviere pentru... abreviere. 7) Pronume personal. „Pentru floarea...", poezie de Lucian Blaga (nom. pl. neart.). Aurel Iancu. 8) Prenume feminin. Are atracție pentru... flori. 9) „În minunata lună...", lied din creația lui Robert Schumann. „Flori de...", titlul unui tablou de D. Ghiață. 10) Flori din familia erbaceelor, ce apar într-o capodoperă a picturii noastre, semnată de Luchian. Ofilit, uscat de secetă. 11) Nete. Trebuie să sosească.

VERTICAL: 1) Compozitor român de geniu (1881–1954), din a cărui creație amintim liedul „Darul trandafirului". Pictor român (1831–1867), semnatarul pînzelor „Vas cu flori" și „Trandafiri pe masă". 2) „Flori de...", poezie de Lucian Blaga. Cochet. 3) Ițe! Apartenența unor flori stabilită prin unele caractere comune. 4) Flori albe și galbene care plutesc pe apă. Maria Arsene. 5) Listă de greșeli. Parfumul florilor. 6) Condiment alimentar. Haină. Nicolae Tăutu. 7) O floare într-un... exemplar. Localitate în Franța. 8) Prăpăd. Localitate în Egiptul antic. 9) Localitate în Norvegia. Anatomie (abr.). 10) Ana Zamfir. „Floare...", poezie din lirica marelui nostru Eminescu. 11) Locuri în care pot fi admirate covoare de flori. Punct cardinal.

Dicționar: MEE, INU, OOS.

Dorin ARGHIR,
Onești — Bacău

TALONUL NR. 10

CINE ȘTIE CIRCULAȚIE CÎȘTIGĂ!

Problema nr. 1

Care este ordinea de trecere a celor patru biciclete prin intersecția nedirijată?

- ☐ a) 4, 2, 1, 3;
- ☐ b) 2, 1, 3, 4;
- ☐ c) 4, 3, 2, 1.

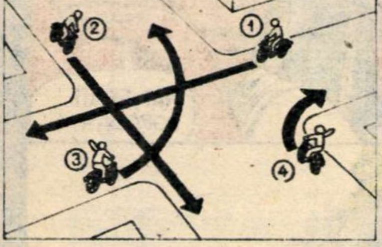

Problema nr. 2

Cum traversează pietonii un drum public intens circulat într-o curbă cu vizibilitate redusă?

- ☐ a) perpendicular pe axul longitudinal al acestuia, în pas viol și asigurîndu-se că nici din partea dreaptă, nici din partea stîngă nu se apropie nici un vehicul;
- ☐ b) perpendicular pe axul longitudinal al acestuia, cu asigurare din ambele părți și în fugă, pentru a nu fi surprinși de eventualele autovehicule care pot apărea fără să fie văzute la timp;
- ☐ c) fie perpendicular, fie oblic pe axul longitudinal al acestuia, dar cît mai rapid cu putință și cu asigurarea necesară;
- ☐ d) drumurile publice nu se traversează prin asemenea locuri.

Agrement

(Triverb: 6, 2, 8)

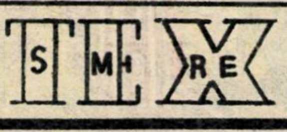

ȘCOLARĂ

(Triverb: 5, 2, 5)

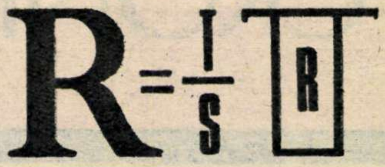

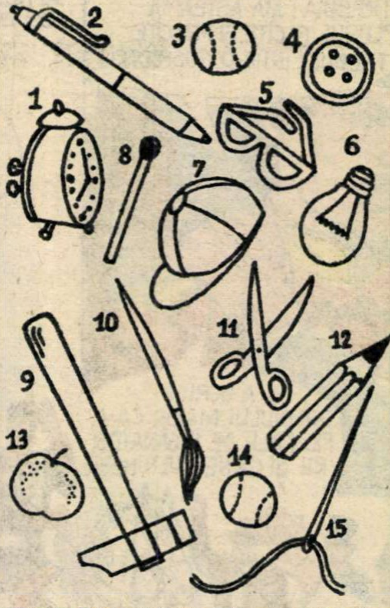

TEST: Cîte obiecte identice sînt în această imagine?

ARENA MATEMATICIENILOR

```
    T +
   TA
  TAP
 TAPI
TAPIR
-----
60355
```

Înlocuind literele prin cifre, efectuați adunarea astfel încît rezultatul să fie cel din desen.

Kolea Kureliuc,
Dărmănești — Suceava

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT:

Voie bună: 1) Comic. Ride. 2) Avioane. Ex. 3) Ramuri. Ump. 4) Ati. A. Amel. 5) Gi. Oga. Oto. 67 Hîtri. Orez. 7) I. Ilar. Iri. 8) Oan. Loes. E. 9) Stone. Sti. 10) Iași. Voios.

Șah: 1.Tb5 Re5 2.Nc3 mat
sau: 1.Tb5 Cc7 2.Db6 mat

Lectură:

Dezlegare: TINCA CITEȘTE POVEȘTILE
T-IN-CA-CIT-EȘTE-P-O-V-E-ȘTIL-E

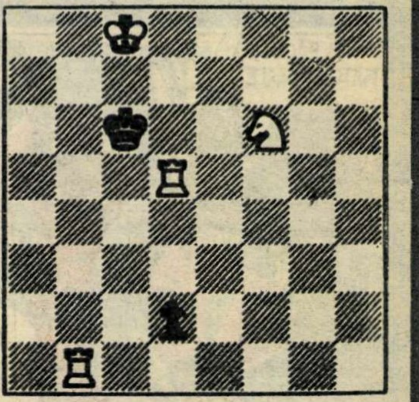

ȘAH

Albul începe și dă mat în trei mutări. Soluția în numărul următor.

TICUȚĂ CEL UITUC

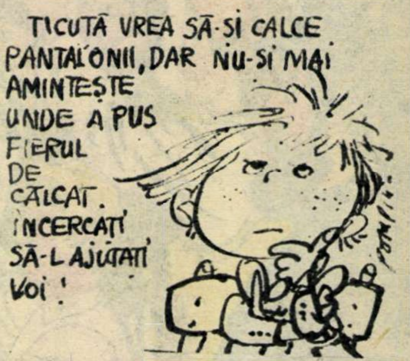

TICUȚĂ VREA SĂ-ȘI CALCE PANTALONII, DAR NU-ȘI MAI AMINTEȘTE UNDE A PUS FIERUL DE CĂLCAT. ÎNCERCAȚI SĂ-L AJUTAȚI VOI!

Foto: M. NIEDL

COPERTA NOASTRĂ

În atelierul de strungărie — Școala nr. 2, Tîrgoviște.

Ce v-a plăcut în acest număr ? Ce mai doriți să publicăm ?

CALEIDOSCOP • CALEIDOSCOP • CALEIDOSCOP

CUTEZĂTORII 20 Redacția revistelor pentru copii — București

REDACTOR ȘEF: **ION IONAȘCU**
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: **OVIDIU ZOTTA**

Responsabil de număr: MARGA MICU; Prezentarea artistică: POMPILIU DUMITRESCU

Prezentarea tehnică: IOAN MIHĂESCU

Redacția: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prshi București, Calea Griviței nr. 64–66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. **Index 41836 12 pagini 1,50 lei**

CRONICĂ DE VITEJIE

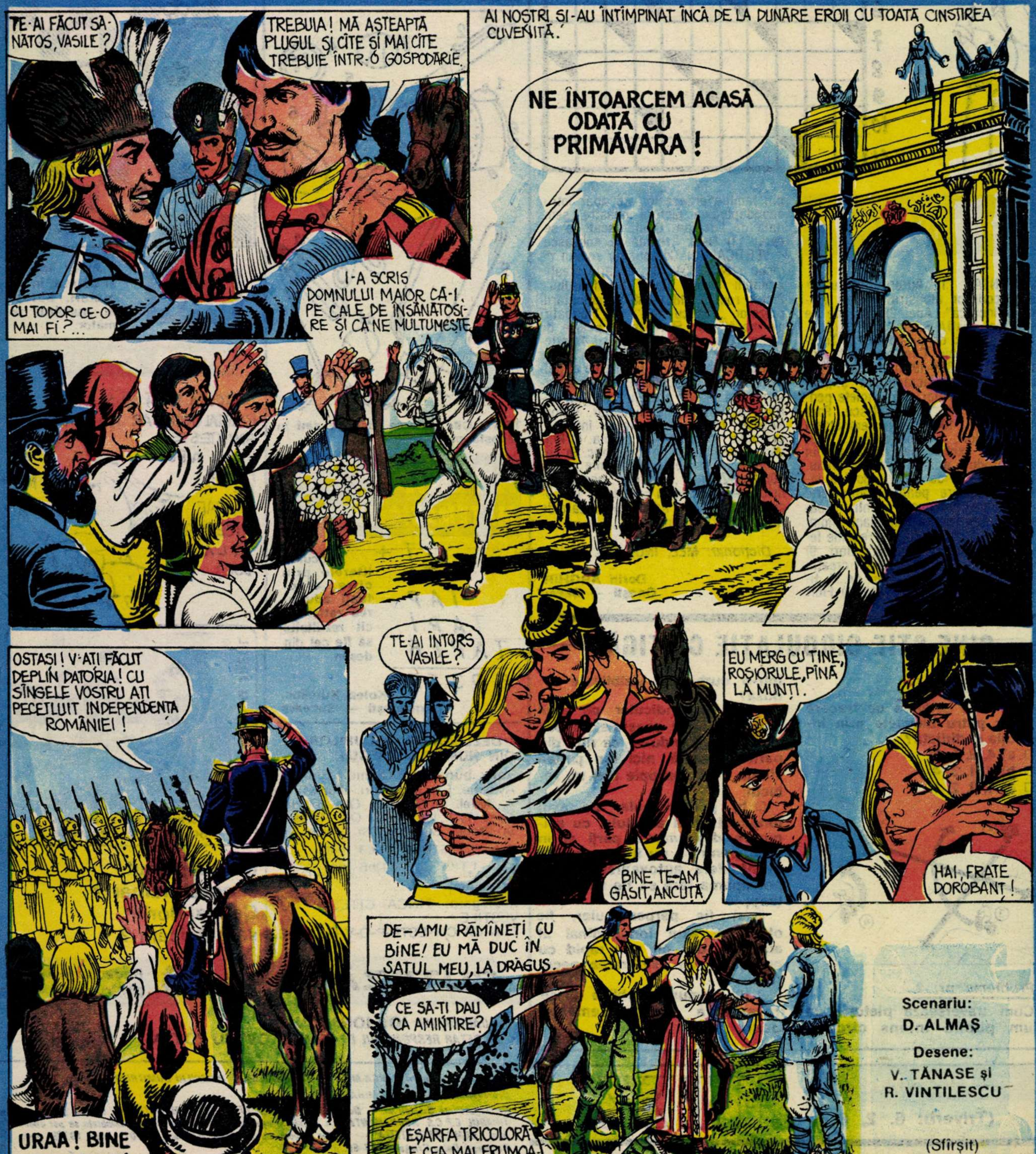
TE-AI FĂCUT SĂNATOS, VASILE?
TREBUIA! MĂ AȘTEAPTĂ PLUGUL ȘI CÎTE ȘI MAI CÎTE TREBUIE ÎNTR-O GOSPODĂRIE.
CU TODOR CE-O MAI FI?...
I-A SCRIS DOMNULUI MAIOR CĂ-I PE CALE DE ÎNSĂNĂTOȘIRE ȘI CĂ NE MULȚUMEȘTE.
AI NOȘTRI ȘI-AU ÎNTÎMPINAT ÎNCĂ DE LA DUNĂRE EROII CU TOATĂ CINSTIREA CUVENITĂ.
NE ÎNTOARCEM ACASĂ ODATĂ CU PRIMĂVARA!
OSTAȘI! V-AȚI FĂCUT DEPLIN DATORIA! CU SÎNGELE VOSTRU AȚI PECETLUIT INDEPENDENȚA ROMÂNIEI!
URAA! BINE AȚI VENIT!...
TE-AI ÎNTORS VASILE?
BINE TE-AM GĂSIT, ANCUȚA
EU MERG CU TINE, ROȘIORULE, PÎNĂ LA MUNȚI.
HAI, FRATE DOROBANȚ!
DE-AMU RĂMÎNEȚI CU BINE! EU MĂ DUC ÎN SATUL MEU, LA DRĂGUȘ.
CE SĂ-ȚI DAU CA AMINTIRE?
EȘARFA TRICOLORĂ E CEA MAI FRUMOASĂ AMINTIRE!

Scenariu:
D. ALMAȘ
Desene:
V. TĂNASE și
R. VINTILESCU

(Sfîrșit)

1 IUNIE — Ziua copiilor de pe întreaga planetă!

21

JOI, 28 MAI 1987,
ANUL XXI (NR. 1024)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

CADRAN POLITIC

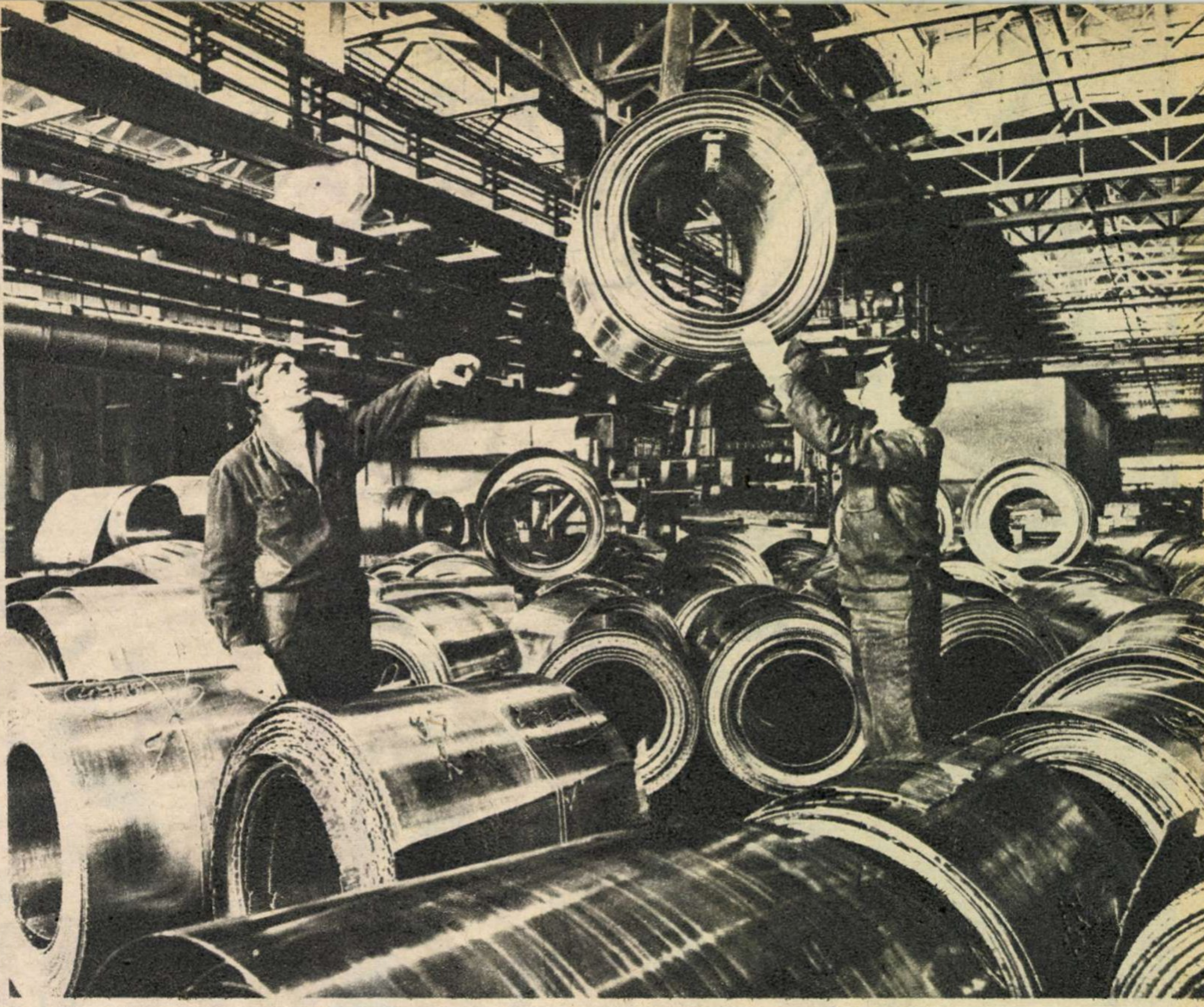

Ultima decadă a lunii mai este marcată în întreaga țară de atmosfera efervescentă a muncii, generată de participarea entuziastă a întregului nostru popor la realizarea ritmică, la toți indicatorii, a planurilor de producție, a sarcinilor ce revin economiei noastre naționale în cel de-al doilea an al cincinalului actual.

Acționînd în spiritul exigențelor formulate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Plenara C.C. al P.C.R., din martie, la consfătuirea de lucru pe probleme economice, din aprilie, și la recenta ședință a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., colectivele muncitorești din toate sectoarele economice, angajate în marea întrecere socialistă, pun pe prim-plan, în întreaga activitate, realizarea producției fizice, ca o condiție esențială a asigurării sortimentelor necesare exportului, investițiilor, modernizării proceselor de producție, fondului pieții.

Ca urmare a măsurilor ferme întreprinse pentru perfecționarea organizării și desfășurării activității, numeroase colective de oameni ai muncii, reprezentînd întreprinderi din industrie, construcții, transporturi, unități agricole ș.a. au înregistrat încă din această parte a anului realizări deosebite, ocupînd locuri fruntașe în întrecerea socialistă. Din rîndul acestora, binecunoscutele colective muncitorești de la Întreprinderea minieră Voievozi, județul Bihor, Întreprinderea minieră Rovinari, județul Gorj, Întreprinderea de mașini grele București, Întreprinderea nr. 2 Brașov, Întreprinderea de prefabricate din beton „Progresul" – București, Întreprinderea electrocentrale Oradea, Schela de producție petrolieră Drăgășani, județul Vîlcea, Combinatul agroindustrial Timiș și multe altele se situează pe primul loc în întrecerea socialistă după primele patru luni ale anului.

Remarcabilele fapte de muncă ale făuritorilor de bunuri materiale sînt rezultatul înțelegerii depline a noilor imperative economice ce stau în fața dezvoltării patriei noastre, între care creșterea productivității muncii și a calității produselor reprezintă o rezultantă a perfecționării întregii activități de producție, garanția îndeplinirii integrale și la termen a tuturor planurilor și programelor de dezvoltare, principale căi ale creșterii intensive și ale eficienței superioare în economia națională.

Mobilizați de înflăcăratele chemări ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, rostite cu prilejul adunării populare din municipiul Pitești, oamenii muncii acționează cu dăruire revoluționară pentru recuperarea în întregime, pînă la sfîrșitul lunii iunie, a anumitor rămîneri în urmă din primul trimestru, aceasta constituind baza sigură a îndeplinirii planului de producție pe acest an.

Munca avîntată a întregului nostru popor, dedicată înfăptuirii mărețelor obiective de dezvoltare economico-socială a patriei, exprimă în modul cel mai concret adeziunea deplină a națiunii noastre socialiste, strîns unită în jurul partidului, al secretarului său general, față de politica internă și externă a partidului și statului nostru, hotărîrea nestrămutată de a face totul pentru ridicarea României socialiste pe cele mai înalte culmi de progres și civilizație.

Un eveniment de seamă în cronica tradiționalelor relații de prietenie româno-sovietice îl constituie vizita în țara noastră, la invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a tovarășului Mihail Sergheevici Gorbaciov, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice.

Noul dialog la nivel înalt, convorbirile dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Mihail Sergheevici Gorbaciov reprezintă un moment de cea mai mare importanță în dezvoltarea și adîncirea continuă a relațiilor de prietenie și colaborare multilaterală dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, dintre Republica Socialistă România și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, spre binele popoarelor noastre, al cauzei socialismului și păcii în lume.

Avînd în vedere că în lume s-au acumulat uriașe armamente nucleare, în stare să distrugă de mai multe ori întreaga omenire, însăși viața pe planeta noastră, problema fundamentală a epocii contemporane o constituie oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmarea nucleară, la eliminarea completă a armelor nucleare, la reducerea, sub un control strict internațional, a armamentelor convenționale, asigurarea unei păci trainice. Nu există astăzi problemă mai importantă decît aceea de a face totul pentru dezarmare nucleară, pentru a asigura dreptul suprem al popoarelor, al oamenilor la existență, la viață, la libertate și independență!

NICOLAE CEAUȘESCU

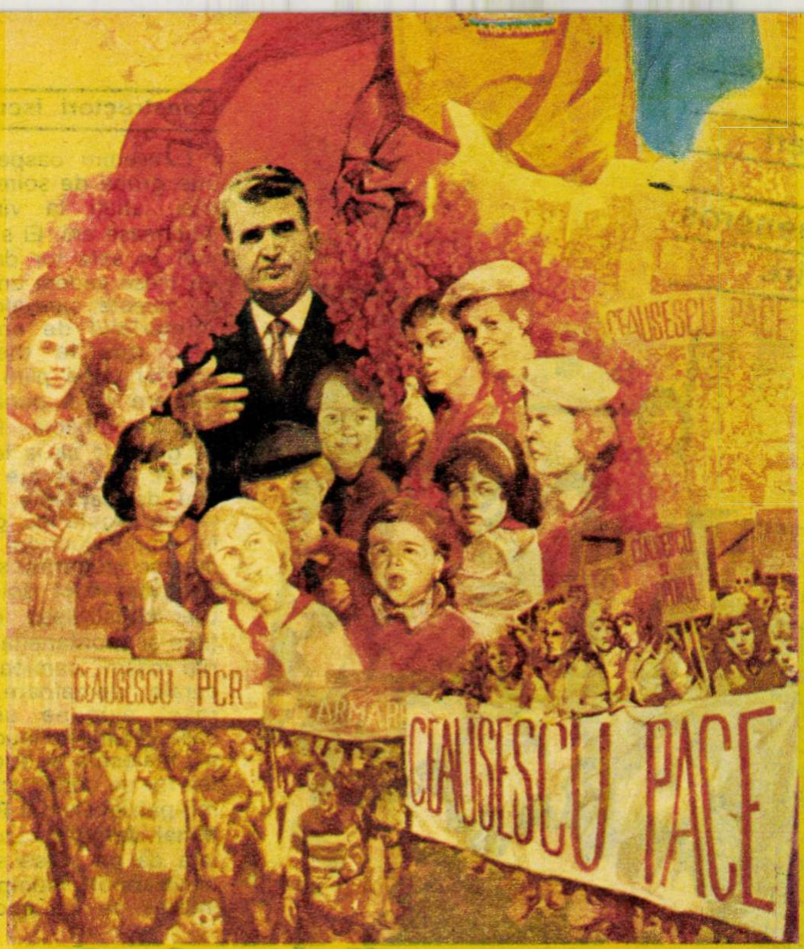

ROMÂNIA

ȚARĂ A PĂCII

Poporul român străbate astăzi perioada cea mai bogată în înfăptuiri din întreaga sa istorie. Strîns unit în jurul partidului, al marelui și încercatului său conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu, poporul nostru este angajat cu toate resursele și energiile sale creatoare într-un vast efort constructiv, într-o amplă lucrare de edificare a unei economii puternice, a unei țări mîndre, libere, suverane, demne. Dedicîndu-și întreaga putere de muncă, potențialul său de creație istorică înfăptuirii acestor țeluri, poporul român este adînc pătruns de adevărul că pentru împlinirea lor are nevoie de pace, de înțelegere și colaborare. Este un adevăr pe care îl relevă cu pregnanță îndelungata sa istorie, în decursul căreia de atîtea și de atîtea ori românii au fost nevoiți să-și apere cu arma în mînă ființa de neam, libertatea patriei amenințate de oștiri cotropitoare, să-și reclădească așezările trecute prin foc și sabie în vremea unor pustiitoare invazii.

Aceste învățăminte ale istoriei sînt cu atît mai actuale în zilele noastre, cînd în lume s-au acumulat arsenale nucleare de o amploare fără precedent, în măsură să distrugă Terra de mai multe ori.

Iată de ce, cu exemplară consecvență, România socialistă, președintele Nicolae Ceaușescu apreciază că acum pe plan internațional nu sînt, nu pot fi probleme mai arzătoare, mai importante decît acelea ale realizării dezarmării — în primul rînd a dezarmării nucleare —, înlăturării războiului ca alternativă de soluționare a problematicii lumii contemporane, a asigurării unei păci trainice pe planeta noastră. Cu neabătută statornicie, președintele României socialiste a cerut să se spună popoarelor adevărul despre uriașa povară pe care o așază pe umerii acestora aberanta cursă a înarmărilor, despre impresionantele fonduri, resurse materiale și puteri creatoare ce se irosesc zilnic în scopuri distructive, să se dezvăluie imensele primejdii pe care le reprezintă pentru prezentul și viitorul planetei existența arsenalelor nucleare, continua lor amplificare.

În același timp, apreciind că popoarele unite pot impune un nou curs vieții internaționale, în consens cu aspirațiile și interesele lor legitime, România socialistă, ilustrul său conducător acționează cu pilduitoare stăruință și fermitate pentru unirea tuturor forțelor iubitoare de pace, a tuturor celor cărora le sînt aproape de inimă pacea, libertatea, progresul social-economic într-un uriaș front al păcii, de luptă împotriva războiului și a politicii de forță, pentru destindere, înțelegere și colaborare pașnică între popoare. Salutînd orice pași întreprinși în direcția îmbunătățirii climatului politic internațional, președintele Nicolae Ceaușescu a subliniat, în repetate rînduri, că acum este nevoie, mai mult ca oricînd, să se treacă de la vorbe la fapte, de la declarații de intenții la măsuri concrete de dezarmare. Încă în cursul anului trecut, consecventă acestei poziții, țara noastră a luat inițiativa unilaterală de a diminua cu 5 la sută armamentele, cheltuielile și efectivele militare, oferind astfel un înalt exemplu de înțelegere a marilor imperative ale momentului, de asumare a unor profunde responsabilități față de pacea lumii. Noua inițiativă românească a arătat, totodată, că reducerea cu 5 la sută a arsenalelor și efectivelor militare nu prejudiciază în nici un fel capacitatea de apărare a statelor, dar are însemnate și rodnice consecințe asupra climatului politic internațional, sporind încrederea popoarelor în triumful legitimelor lor aspirații de pace, de progres și prosperitate, în asigurarea drepturilor lor fundamentale la existență, la viață, la dezvoltare de sine stătătoare.

Consecvența cu care acționează pentru pacea lumii, pentru eradicarea războiului din viața internațională, statornicele demersuri și inițiative întreprinse pentru instaurarea unor noi raporturi între state, întemeiate pe respectul reciproc al libertății și suveranității naționale, contribuțiile constructive la soluționarea problemelor vitale ale epocii contemporane, au adus României socialiste, președintelui său, tovarășului Nicolae Ceaușescu, un larg prestigiu pe toate meridianele globului. Astăzi țara noastră este unanim prețuită ca țară a muncii libere, a hărniciei și, deopotrivă, ca țară a păcii, iar ilustrul său conducător — ca „Eroul României, eroul păcii". De aceea, în inima și conștiința tuturor celor pentru care pacea constituie bunul suprem al zilelor noastre, numele României, al președintelui său sînt un simbol al luptei pentru pace, sînt semnificativ alăturate acestui mare ideal: „România — Ceaușescu — Pace".

PACE

Pace spun și mă gîndesc
La șoptirea tainică a rîului
din vale,

La parfumul minunat al
florilor de cîmp,

La culoarea albă, pură a
zăpezii,
La mersul gingaș al copilului,
La privirea sa înflorită,
La lumina stelelor rînduite de
ani.

Pace spun și simt
Mireasma trandafirie a
dimineții,
Curcubeul prins în brîul
cerului senin,

Perfecta rînduire a
anotimpurilor.

MIRELA GHILICIU
clasa a VII-a B,
Călărași

Prietenii noștri de la grădiniță

În universul minunat al copilăriei, prietenia dintre pionieri și șoimii patriei înseamnă un izvor generos de bucurii și împliniri.

Trecem ca într-o poveste pe alei împrejmuite de copaci care-și foșnesc melodios coroanele bogate. Un lac își arată oglinda de ape. În acest decor al parcului „Tractorul" se ivește o clădire mare, frumoasă. Este Grădinița nr. 62, din municipiul Brașov.

Pe alee apare un grup de pionieri. „Vă duceți la școală?" îi întrebăm. „La grădiniță", ne răspund ei, zîmbind de această potrivire nostimă a răspunsului. Faptul însă este real. „Mergem în vizită la prietenii noștri mai mici", ne mărturisește o fetiță ageră, **Mihaela Nedelcu.** Ea este comandanta detașamentului clasei a VI-a B, de la Școala nr. 13. „Am fost și noi ca ei..." surîde „matur" pioniera **Elena Aroiu,** care răspunde, în comandamentul unității, de activitățile comune cu șoimii patriei.

Au venit pionierii!

În grădiniță tocmai trece pe culoarul de la intrare un grup de șoimi ai patriei. De cum îi zăresc pe prietenii noștri de la școală, încep să scandeze cristalin, cu bucurie: „Au venit pionierii!..." Ce înseamnă acest eveniment, care le-a devenit copiilor de aici atît de familiar? Celor care au împlinit patru ani le sînt foarte proaspete în minte clipele emoționante ale primirii lor în organizația „Șoimii patriei". Atunci pionierii au fost de față, i-au felicitat, le-au înmînat daruri făcute de ei și i-au sfătuit să fie cuminți.

Ne întîlnim și cu o altă grupă și imediat o auzim pe Mihaela cum îi întreabă prietenos: „Ce mai fac «piticii», «floricelele» și «ciupercuțele»"? Ne lămurește apoi, zîmbind, că așa și-au numit copiii din această grupă echipajele cu care au participat la un concurs gen „Cine știe răspunde". Mihaela, împreună cu colegele ei, **Cristina Sala** și **Florentina Popa,** au alcătuit juriul acestui concurs. La sfîrșit, tot ele le-au înmînat și premiile: păpuși confecționate de fete la atelierul lor de tricotaje și gospodărie ori lucrări în traforaj, reprezentînd personaje celebre ale animației, realizate de băieți în atelierul de tîmplărie al școlii.

Constructori iscusiți

Devenim oaspeții unei alte grupe de șoimi ai patriei, aflați la vîrsta de cinci-șase ani. Ei sînt adunați în sala lor de clasă. Pe mese vedem un belșug de obiecte, care alcătuiesc „materialul de construcție", pus la dispoziția acestor copii plini de nerăbdare să-și pună la încercare dibăcia. Pionierii se grăbesc să ia loc printre ei. Fiecare are cîte un sfat de dat, cîte o intervenție făcută cu gingășie în timpul lucrului. Ei urmăresc mulțumiți și plăcut surprinși cum șoimii patriei construiesc, cu istețime și spontaneitate, felurite mașini, camioane, macarale, semafoare, vaporașe, avioane și chiar case. Primesc laude pentru măiestria și originalitatea lor de constructori șoimii patriei **Ovidiu Panait** și **Mihai Arinean.** La sfîrșit, iată că pe mese se ivesc cîțiva roboți, întîmpinați cu interes de cei micuți. Ce se întîmplase? Pionierii au simțit dorința ispititoare să construiască și să le ofere, la rîndul lor, acești roboți.

Panselutele „zîmbesc"

Ce bine e cînd ai prieteni, copii mai mari și mai voinici, care să te ajute... Uite, dacă acum locul de joacă este curat, leagănele, balansoarele strălucesc lună și rondurile de panseluțe și nu-mă-uita sînt surîzătoare, acestea se datorează unei munci îndeplinite împreună. Pionierii au săpat, au plantat, șoimii patriei au strîns crenguțele uscate sau rămurelele căzute și au udat rondurile cu stropitorile lor ca niște jucării.

În aceleași zile, au avut un concurs de desene, dedicat anotimpului renașterii naturii. Una dintre fetițe desenase un copac împodobit cu flori atît de mari, încît păreau fructe. „Florile din desenul tău vor da fructe uriașe", a comentat voioasă pioniera **Marilena Midvighi.**

Adina Gabor, Marius Soneriu, Lucian Răvar și alți pionieri instructori „studiaseră" jocuri noi, aleseseră și cîte o poezie frumoasă, un cîntec frumos dedicat patriei și-i învățaseră pe prietenii lor din grădiniță. Ei au remarcat vioiciunea cu care memoraseră corect și recitaseră impresionant șoimii patriei **Andreea Stan, Dumitrița Păcurar, Alexandru Savu, Claudia Chirciu, Ioana Hogea,** pe care i-au lăudat cu căldură. Suavii artiști le-au pregătit de curînd pionierilor o surpriză... pe scenă. Au organizat un carnaval al primăverii, la care formația de dans modern a grădiniței a prezentat un spectacol. Pionierii l-au vizionat și l-au aplaudat mult.

•

Drumurile spre grădiniță ale șoimilor patriei și ale prietenilor lor de la școală se îngemănează. Cei aproape 350 de copii poposesc în sălile de clasă generos dotate. Și, frecvent, pionierii se află în mijlocul lor. „Și noi am fost ca ei, șoimi ai patriei", își amintesc pionierii cu duioșie. „Și noi vom fi ca ei, purtători ai cravatei roșii cu tricolor", gîndesc șoimii patriei cu însuflețire. Este o prietenie sensibilă și trainică.

Fotoreportaj:
M. MICU
T. CRISTEA

Interviul nostru

PASIUNEA AUTODEPĂȘIRII

La Școala nr. 5 din municipiul Zalău o întîlnim pe Codruța Gutman, pionier locțiitor al președintelui C.N.O.P. Stăm de vorbă împreună despre roadele obținute în efortul de autodepășire la învățătură și comportare.

– Cu ce rezultate ai dori să faci „introducerea" în convorbirea noastră?

Codruța Gutman: *– Cu rezultatele deosebite, nu din lipsă de modestie, dar ele ne stimulează și ne ambiționează și mai mult. Mă refer la succesele obținute de pionierii de la Școala nr. 1, Șimleu Silvaniei, Școala nr. 2, Jibou, școlile nr. 1, 5 și 6, Zalău, de la Școlile din localitățile Poiana Blenchii, Surduc, Năpradea, Agriș, Ileanda, Ip, Sîg, Almași.*

– Am reținut că printre unitățile evidențiate se află și școala la care înveți. Ați reușit să vă autodepășiți la învățătură, comparativ cu anul școlar trecut?

– Da. La noi acțiunea „Banca de onoare" în actualul an școlar nu cunoaște „pauze". Binecunoscutul însemn al autodepășirii nu rămîne uitat pe băncile acelorași „onorați".

– Este o satisfacție pentru tine că ești comandanta unei unități pionierești fruntașe în județul Sălaj. Ne interesează să aflăm ce rezultate aveți voi la învățătură, concret, în acest an școlar.

– La noi în școală, 77 la sută dintre elevi au medii de la 7 în sus. În clasa în care învăț, a VII-a B aproape toți, adică 90 la sută dintre noi, avem numai note de 9 și 10.

– Felicitări, Codruța!

Foto-reporter „CUTEZĂTORII"

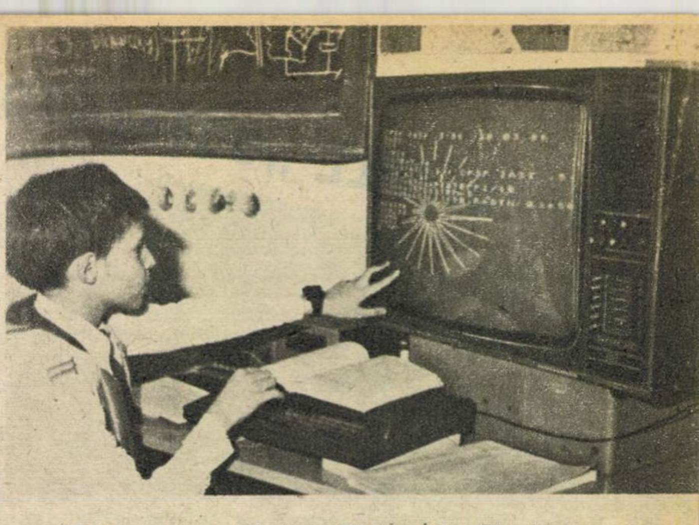

1

● „Calculatorul?... Nimic mai simplu! Dar numai dacă ai ambiția să-i înveți limbajul..." Fotografia a fost realizată la **Casa pionierilor și șoimilor patriei din Iași** (foto 1).

2

● „Ia să vedem cum ți-a reușit desenul" – instantaneu surprins la **Școala nr. 1** din **Pogoanele,** județul **Buzău,** de către fotoreporterii din unitate (foto 2).

● „Este ora mesei!" și-a intitulat fotografia pionierul fotoreporter **Florin Mocanu** de la **Casa pionierilor și șoimilor patriei** din **Botoșani.** Florin precizează că în imagine se află prietenii lui, membri ai cercului de creștere a animalelor mici (foto 3).

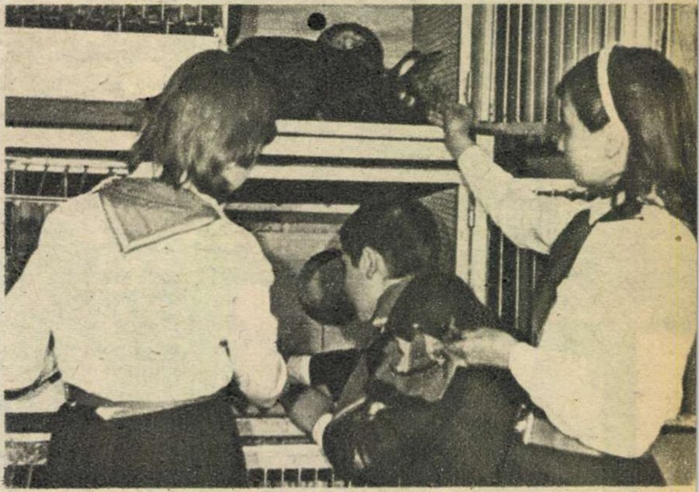

3

SCRISOARE DESCHISĂ PE ADRESA PIONIERILOR DIN TULNICI

Farmaciile naturii își cheamă din nou prietenii, oferindu-le, generoase, mii de buchete pentru sănătate. Ca în fiecare primăvară, copiii tuturor satelor și orașelor noastre au pornit veseli spre a lua startul în marea întrecere a recoltării plantelor medicinale. Poienile și luminișurile de pădure, cîmpiile, dealurile și munții răsună de glasurile lor.

Ca în fiecare an, la această întrecere, participați și voi, dragi prieteni din Tulnici, județul Vrancea. Am aflat că anul trecut cei 280 de pionieri din școala voastră au recoltat, pe tot parcursul verii, și au trimis Plafarului 1 900 kg de ciuboțica cucului, coada șoricelului, podbal, rădăcină de brusture, mușețel, soc și tei. Încurajați de acest succes, v-ați propus ca, în acest an, să strîngeți o cantitate de 2 300 kg. Sîntem siguri că veți reuși, dragi copii, pentru că sînteți harnici și îndemînatici. O dovedesc și primele rezultate pe care le-ați obținut la culesul ciuboțicii cucului și al frunzelor de podbal.

Pentru rezultatele obținute, adresăm călduroase felicitări **Cameliei Tiriță** dintr-a VIII-a, **Clarisei Buture** dintr-a VI-a, **Ștefaniei Bulimej** dintr-a V-a, colegilor lor **Cătălin Ungureanu, Olivia Baciu, Mihaela Andone,** întregului detașament al clasei a VII-a A, care a ocupat locul fruntaș pe unitate în colectarea plantelor medicinale, ca și tuturor pionierilor din școală.

„Cutezătorii"

Ritm

●**O adevărată expoziție de... lalele** (200 la număr!) a putut fi admirată în parcul Casei pionierilor și șoimilor patriei din **Pitești,** grație celor care le-au sădit și îngrijit cu marea lor dragoste de natură și frumos — membrele cercului de floricultură. Cele mai alese exemplare au participat și la tradiționalul concurs de... frumusețe din cadrul expoziției naționale „Simfonia lalelelor" ● **Turneul** pe care membrii clubului artelor de la C.P.Ș.P. **Bacău** l-au întreprins în comuna **Filipești** a avut ca scop nu numai prezentarea unui original spectacol de... varietăți de primăvară, ci mai ales legarea unei strînse prietenii cu colegii din această pitorească localitate din județul lor ● **Hamsteri acrobați?** E posibil, ne demonstrează pasionații cercului de creștere a animalelor mici de la C.P.Ș.P. **Ploiești.** Constatînd atracția pentru joaca a acestor simpatice viețuitoare, ei le-au improvizat, din discuri uzate pentru benzi de filme, ingenioase... caruselе! Și se pare că absolut toți cei 200 de hamsteri ai crescătoriei se antrenează să devină acrobați ● **Într-o zi,** pioniera-reporteră Daniela Ariton s-a gîndit să întreprindă un raid... incognito prin cercurile Casei pionierilor și șoimilor patriei din **Cudalbi-Galați.** Și ce a descoperit? Că în vreme ce ansamblul artistic pregătea un spectacol, prin ușa cercului de radioconstrucții răzbătea un „duet" susținut de doi cîntăreți... electronici (o pasăre și un cățeluș), cărora li se făcea prima probă tehnică și... artistică!● **Arta intarsiei,** artă de mare migală, care îi pasionează atît de mult pe membrii cercului cu acest profil de la C.P.Ș.P. **Constanța,** se regăsește în minunatele obiecte de ornament lucrate de mîinile lor măiestre● **Îndeplinim** cu bucurie rugămintea Iulianei Neagu, comandanta unității Școlii **Dițești-Prahova,** de a-i felicita pe pionierii clasei a VI-a A, care au obținut titlul de detașament fruntaș pentru performanța promovabilității de 100 la sută și realizarea valorică a angajamentului de muncă patriotică în proporție de... 149 la sută! ● **Trebuie să-i felicităm** însă pentru hărnicia lor și pe pionierii Școlii din localitatea **Pui-Hunedoara,** care au plantat în această primăvară 100 de duzi, asigurînd astfel sporirea bazei furajere pentru creșterea viermilor de mătase● **Un festival sportiv** în exclusivitate al... fetelor a reunit la startul etapei pe localitate pe cele mai bune pioniere sportive din județul **Teleorman.** Așteptăm să aflăm care vor fi finalistele acestei inedite competiții.

EXPEDIȚIILE „CUTEZĂTORII"

„Urmașii Vrîncioaiei" înainte de start

— Un', doi, trei!... Un', doi, trei!...

În treninguri, cu bascheți în picioare, cu rucsacuri în spate și sub comanda profesorului Alexandru Neagu, frații Mugurel și Viorel Ivancea, Vali, Sorin și Lăcrămioara Moise, George Ungureanu, Cristina Măximoiu, Nicu Voicu, Veronica Tarbă și Violeta Bănică, selecționați dintre numeroșii elevi ai Școlii nr. 10 din Focșani ca pretendenți la titlul de viitori expediționari, învață „pasul de munte". Se află cu toții într-una dintre numeroasele lor „ieșiri de antrenament" în cadru natural, ieșiri pe care, de cînd a dat colțul ierbii, le organizează aproape în fiecare duminică prin pădurile din preajma orașului, dar și pe Valea Putnei, la Jariștea, unul dintre locurile lor preferate.

— Un', doi, trei!... Un', doi, trei!...

Cu greutate în spate, în urcușuri și coborîșuri dificile, pe soare sau pe ploaie, nu le e deloc ușor. Dar „Urmașii Vrîncioaei" știu că pe cît de greu le e acum, pe atît de ușor le va fi în expediție. Mai precis, sînt cu toții pe deplin convinși de necesitatea temeinicei și complexei lor pregătiri în vederea temerarei aventuri în care se vor lansa în apropiata vacanță de vară. Drept care se pregătesc. Și nu de o lună, două, ci de la începutul acestui an școlar.

Cîte sînt de făcut pentru o expediție! Bine-nțeles, dacă vrei ca aceasta să se desfășoare „ca la carte" și să se încheie cu rezultate cît mai bune. Trebuie, mai întîi, să-ți asiguri tot echipamentul necesar, colectiv și individual, de la... ac și ață de cusut, pînă la corturi. Și ei și l-au asigurat: și-au reparat corturile (la care, între altele, au schimbat fermoarele și ancorele uzate), și-au cumpărat (din fondurile realizate în întrecerea de muncă patriotică) noi saci de dormit, peliculă de fotografiat și de filmat, benzi de înregistrare magnetică, vase de aluminiu și multe alte asemenea obiecte absolut necesare într-o expediție. Trebuie, de asemenea, să-ți stabilești din vreme itinerarul și obiectivul principal al expediției și să te documentezi asupra lor. Și așa au și făcut: încă din toamnă (după discuții aprinse) au căzut de acord ca de data aceasta să meargă în „munții lor" — în cei ai Vrancei adică — unde vor vizita cele cîteva renumite rezervații naturale cărora, așa cum și-au propus, le vor studia pînă la detalii flora și fauna. Și ca să se priceapă cît mai bine în acest domeniu, s-au înscris cu toții, încă din toamnă, la cercul tinerilor naturaliști de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Odobești, ale cărui „cursuri" le urmează împreună cu componenții echipajului de-aici cu care, așa cum s-au înțeles, vor străbate același itinerar. Mai trebuie, totodată, să te antrenezi într-o mulțime de direcții — în montarea și demontarea corturilor în timp record, în aprinderea și întreținerea focului, în pregătitul mîncării, în orientarea cu harta și cu busola, în mersul pe jos cu greutate în spate — ceea ce membrii echipajului „Urmașii Vrîncioaei" fac de aproape un an de zile.

E minunat să fii expediționar! Desigur, nu-i prea ușor. Dar cît e de frumos, cît e de util, de instructiv! Cu o condiție însă: ca expediția să-ți reușească pe deplin. Și ca să-ți reușească este neapărată nevoie s-o pregătești din vreme, temeinic și din toate punctele de vedere. Ceea ce viitorii expediționari de la Școala nr. 10 din Focșani știu foarte bine, aici existînd o bogată experiență în domeniul Expedițiilor „Cutezătorii".

•

Încă puțin — doar o lună și ceva — și, odată cu ultimul sunet de clopoțel din acest an școlar, se va da startul într-o nouă ediție — cea de-a XVIII-a — a Expedițiilor „Cutezătorii". Încă puțin și zeci de mii de pionieri și școlari din întreaga țară vor porni, ca expediționari, pe cărările munților și în Deltă. Printre ei, la fel de bine pregătiți ca toți ceilalți, la fel de dornici ca expediția lor să fie o reușită din toate punctele de vedere, se vor afla și membrii echipajului „Urmașii Vrîncioaei", de la Școala nr. 10 din Focșani. Lor, ca și tuturor celorlalți viitori expediționari din întreaga țară, le urăm, încă de pe acum, deplin succes!

Text și fotografii:
LIVIU AXENTE

STILUL LUI...

ION NECULCE

Trei sînt – în mare vorbind – momentele evoluției graiului moldovean în operele de artă a cuvîntului românesc: Neculce – Creangă – Sadoveanu. Mihail Sadoveanu, pentru care **O samă de cuvinte** *și* **Letopisețul** *neculcian erau cărți de căpătîi, a arătat că dintre toți scriitorii noștri vechi, Neculce este cronicarul cel mai* **artist.** *Mai mult decît în letopisețele lui Ureche și Costin, mai mult decît în cronicile muntenești, oralitatea stilului atinge, odată cu Neculce, una din culmile ei din întreaga istorie a literaturii române. Cronicarul scrie absolut ca și cum ne-ar vorbi (sînt toate semnele că el și-ar fi dictat opera unui secretar) și cel mai interesant „personaj“ din cartea sa este chiar autorul, ale cărui gesticulații și intonări le putem ghici din inflexiunile frazei. Artist fiind, el nu respinge neapărat „basna“ – anecdota, legenda, „ce spun și cum vorbesc oamenii“, întîmplările transmise din bătrîni, din gură în gură – și de aceea gîndește să le însemne și pe acestea, spre a nu fi înghițite de uitare. Așa au luat ființă cele 42 de legende – cele mai multe despre domnia lui Ștefan cel Mare – culese sub titlul atît de nimerit* **O samă de cuvinte,** *Neculce devenind astfel primul nostru culegător de folclor, ce-i drept pe o singură temă, aceea a povestirilor cu caracter istoric. Neculce simte că la mijloc poate fi vorba de (cum spunem noi astăzi) „ficțiuni artistice“ și le recomandă ca atare:*

„Deci o samă de istorii mai alese și noi nu le-am lăsat să nu le scriem. Însă nu le-am scris la rîndul lor, ce s-au pus de o parte, înaintea domnii Dabijii-Vodă s-au scris. **Cine va vrè să le creadă, bine va fi, iar cine nu le va crede, iarăși bine va fi, cine cum îi va fi voia, așa va face“.**

Nu cunoaștem, în întreaga teorie a literaturii, o mărturisire de credință, un crez scriitoricesc și de artist, mai limpede, mai exact și mai scurt, mai plastic și mai direct – de la om la om, de la cel ce scrie către cel ce citește – exprimat. Înțelesul este, în fond, că el, scriitorul, așa a crezut că e bine să facă. Noi, ceștilalți, cititorii, liberi sîntem a-l crede sau nu. El nu ne constrînge la aceasta, nu operează asupra minții noastre cu argumente **științifice,** *cu documente imposibil de contestat, ci ne propune* **o imagine frumoasă,** *o „istorisire“ care și ea, în certe împrejurări, poate avea forța unui argument. Nu este o întîmplare, credem, că tocmai lui Sadoveanu, cel mai mare admirator al lui Neculce, i s-a întîmplat să formuleze – în* **Viața lui Ștefan cel Mare** *– o judecată precum aceasta:*

„Nu sînt realități numai clădirile de piatră și petecile de hîrtie; mitul păstrează eternității lamura sufletului generațiilor. Ceea ce au crezut bătrînii și ceea ce vor crede copiii noștri, desfătați de vis, e un adevăr. [...] Nici un argument nu poate sta mai presus decît o frumusețä“.

Frumusețea, frumusețea limbii române, în varianta ei moldovenească, cu care Neculce ne propune imagini-mituri ale istoriei naționale, în **O samă de cuvinte** *și în* **Letopiseț,** *sînt argumente ale dăinuirii noastre sub soarele lumii mai tari decît arma și decît granitul.*

ION ROTARU

„Limba noastră-i o comoară“

CONJUGĂRILE ROMÂNEȘTI

Cele patru conjugări ale verbelor românești corespund întru totul celor din latină. Această corespondență se observă bine din confruntările următoare: **a cînta** — în latină **cantare, a tăcea** — în latină **tacere, a crede** — în latină **crédere, a fugi** — în latină **fugire.** S-a păstrat neschimbată în română chiar și accentuarea latinească și, de asemenea, vocala caracteristică de la infinitiv, cu excepția lui **-é** accentuat de la conjugarea a II-a, care s-a diftongat în **-ea.** Formele lungi de infinitiv au devenit substantive în românește: **cîntare, tăcere, credere, fugire.** Acestea seamănă și mai bine cu corespondențele latinești.

În limba noastră de astăzi sînt aproximativ 6 000 de verbe, dintre care 3 000 sînt vechi și tot atîtea neologice. Cea mai bogată conjugare este întîia, care conține aproape 3 500 de unități, apoi a IV-a, cu ceva peste 3 000. Conjugările a II-a și a III-a sînt socotite „sărace“, fiind reprezentate prin circa 200 de unități. A II-a este chiar foarte săracă, ea nu are decît 30 de verbe.

E firesc să ne întrebăm cum au rezistat aceste două conjugări dacă sînt atît de neproductive. Răspunsul nu e greu de dat: ele cuprind verbe foarte importante, cu mare frecvență în vorbire, cu o circulație generală, în toate graiurile noastre, cu o mare bogăție de întrebuințări figurate, intră în combinații extrem de variate și numeroase, dezvoltă largi familii de cuvinte. Limba nu se poate dispensa de verbe ca **a avea, a plăcea, a putea, a tăcea, a vedea, a vrea, a bate, a cere, a crede, a duce, a face, a merge, a pune, a rupe, a trece, a ține** etc., căci fac parte din fondul ei de bază.

Foarte important este și faptul că toate verbele vechi cu infinitivul în **-ea** și în **-e,** absolut toate sînt de origine latină. Mai mult ele au servit și ca nucleu pentru verbele neologice create după modele latino-romanice. De exemplu, pe baza verbului **a pune** s-au format în limba cultă traducîndu-se echivalentele din latină ori din franceză: **a compune, a depune, a dispune, a expune, a impune, a interpune, a apune, a propune, a repune, a transpune** etc.

Prin urmare, conjugările a II-a și a III-a reprezintă un exemplu de vitalitate a structurilor latinești ale limbii noastre.

GR. BRÂNCUȘ

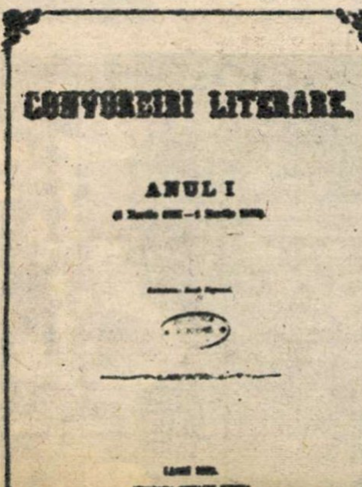
CONVORBIRI LITERARE.

ANUL I

S-au împlinit 120 de ani de la apariția primului număr al celebrei reviste „CONVORBIRI LITERARE“. În paginile ei și-au publicat multe dintre strălucitele lor scrieri Mihai Eminescu, V. Alecsandri, Ion Creangă, I.L. Caragiale, Ion Slavici, Titu Maiorescu și alți clasici ai literaturii noastre.

Cum vorbim? Cum scriem?

O CONFUZIE...

...gramaticală, în analiză, se face adesea între atributul adjectival exprimat prin adjectiv pronominal și atributul pronominal. Mi-a semnalat-o de curînd o elevă interesată de consolidarea cunoștințelor sale de gramatică și, totodată, a deprinderilor sale de analiză gramaticală.

Cum, oare? Să fie atît de greu de constatat că într-o construcție ca **elevul acesta** cuvîntul **acesta,** care este la origine un pronume demonstrativ, joacă de fapt rolul unui adjectiv și, deci, formează un atribut adjectival?

Ei, dar nu la asemenea cazuri simple se referea corespondenta noastră, ci la un altul, ce-i drept, ceva mai complicat! Iată, de exemplu, cînd spunem **caietul lui, caietul ei, caietul său** (așadar într-o construcție posesivă cu pronume de persoana a III-a singular), care din aceste combinații are un atribut adjectival și care – un atribut pronominal?

Lucrurile sînt destul de simple, dacă ne aducem aminte de o „lege fundamentală“ a gramaticii române: acordul în număr, gen și caz al adjectivului cu substantivul determinat. Păi, ia să vedem: **caietul** este la singular, neutru (deci cu forma de singular a masculinului) și cazul corespunzător poziției din frază (să zicem că e acuzativ, deci complement direct); **lui** este și el tot la singular, tot la masculin și tot la acuzativ așa cum am stabilit. Deci – atribut adjectival. Nu! Pentru că iată ce se întîmplă dacă posesorul caietului nu este un băiat, ci o fată: trebuie să indicăm acest lucru prin femininul pronumelui, deși **caiet** are, cum am spus, formă de masculin la singular, **caietul ei.** Acordul nu s-a mai produs, așadar, pronumele își păstrează funcția sa de pronume (ține locul substantivului), iar atributul rezultat este un atribut pronominal.

Dacă, în schimb, spunem **caietul său** pierdem informația despre genul posesorului – **său** poate fi ori un „el“, ori o „ea“, după cum în **cartea sa, — sa** poate fi ori un „el“, ori o „ea“. În astfel de situații numai substantivul determinat dictează genul pronumelui următor care, în felul acesta devine adjectival, deci – atribut adjectival.

S-ar putea spune că, din punctul de vedere al înțelesului, cele două feluri de construcții posesive sînt identice. Nu e chiar așa – sper că ați observat – pentru că folosind pronumele personal în genitiv, **lui, ei,** obținem, așa cum arătam, informații despre genul posesorului, ceea ce a și făcut ca tipul acesta de construcții să fie mult mai răspîndit decît cel cu adjectiv posesiv.

L-am lăsat special în afara discuției pe **lor.** El ce-o fi? Pronume sau adjectiv? Ce fel de atribut formează?

Încercați să răspundeți singuri!

CEZAR TABARCEA

COPIII

EPOCII DE AUR A ROMÂNIEI

Pentru poporul nostru, copiii reprezintă primăvara vieţii, ziua de mîine a patriei. Nobila preocupare de a asigura tuturor copiilor ţării condiţiile cele mai bune de creştere şi dezvoltare, de a avea o copilărie senină, străbate întreaga politică a partidului şi statului nostru.

Copiii de astăzi ai patriei au fericirea de a se fi născut într-o epocă în care ţara cunoaşte cea mai puternică dezvoltare din întreaga sa istorie.

Întotdeauna, gîndul secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, **al tovarăşei** Elena Ceauşescu, **a fost şi este la copii, la tînăra generaţie a patriei, preocupîndu-se cu pilduitoare dragoste şi grijă părintească pentru ca milioanele de copii ai ţării — viitorul însuşi al naţiunii noastre socialiste — să aibă asigurate cele mai bune condiţii de pregătire pentru muncă şi viaţă, să crească în demnitate, libertate şi pace.**

Pentru a-şi însuşi cele mai de preţ cuceriri ale geniului uman, a se pregăti pentru viitor, tînăra generaţie a ţării are la dispoziţie una dintre cele mai moderne şi complexe şcoli din lume, care îşi deschide porţile egal şi gratuit, pentru toţi copiii, pentru toţi tinerii.

Pretutindeni în ţară au înflorit şcoli noi şi laboratoare, săli de clasă şi ateliere dintre cele mai moderne. Un cîmp larg este deschis dezvoltării aptitudinilor şi spiritului de creativitate. În ateliere şi cercuri tehnico-aplicative, cei mai tineri fii ai patriei împletesc cunoştinţele teoretice însuşite la clasă cu cercetarea, cu practica productivă. Importante fonduri sînt alocate, anual, creşterii unui tineret sănătos, dezvoltării sportului, recreării şi petrecerii vacanţelor.

În fiecare an, în taberele situate în cele mai pitoreşti locuri din ţară răsună glasurile a mii şi mii de copii — pionieri şi şoimi ai patriei; zeci de mii de pionieri străbat în fiecare vară cărările patriei în excursii şi drumeţii, în Expediţiile „Cutezătorii".

În marele Festival Naţional al muncii şi creaţiei „Cîntarea României", milioanelor de copii ai ţării li se deschide un larg cîmp de manifestare a aptitudinilor şi talentului artistic, a măiestriei şi capacităţii creatoare.

Nicicînd copiii patriei n-au fost înconjuraţi cu atîta dragoste şi grijă ca în luminoasa epocă inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului.

De aceea, la 1 Iunie, ziua în care poporul nostru îi sărbătoreşte pe cei mai tineri fii ai săi, copiii României îşi îndreaptă gîndurile, împreună cu cele mai alese sentimente de dragoste şi recunoştinţă, către tovarăşul Nicolae Ceauşescu, **către tovarăşa** Elena Ceauşescu, **pentru părinteasca grijă cu care se preocupă pentru ca toţi tinerii fii ai patriei să crească şi să se formeze ca oameni de nădejde ai societăţii noastre socialiste, ca viitori constructori ai comunismului.**

5,6 milioane de preşcolari, elevi şi studenţi sînt cuprinşi în anul de învăţămînt 1986–1987. Această cifră reprezintă circa un sfert din populaţia ţării. Numărul celor care învaţă este de peste 3 ori mai mare decît cel din anul şcolar 1938–1939.

Şcoala românească de toate gradele şi-a îmbogăţit substanţial baza materială, îndeosebi după Congresul al IX-lea al partidului, care inaugurează şi în domeniul învăţămîntului o epocă de necontenite creşteri şi îmbunătăţiri calitative.

În anul şcolar 1986—1987, faţă de anul şcolar 1965—1966:

- **Numărul sălilor de clasă** a sporit de la **77 668** la **106 290;**
- **Amfiteatrele şi sălile de curs** de la **616** la **1 000;**
- **Laboratoarele** pentru învăţămîntul gimnazial, liceal şi profesional, de la **5 775** la **14 455;** laboratoarele pentru învăţămîntul superior de la **1 337** la **3 746.**

Mai mult de trei sferturi din tot ceea ce există astăzi ca zestre a şcolii româneşti a fost realizat în anii construcţiei socialiste. Din această zestre, peste 70 la sută s-a realizat în perioada inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului.

Cele **103 381** de cercuri tehnico-aplicative, ştiinţifice şi pe obiecte de studiu au cuprins în precedentul an şcolar **2 685 556** de pionieri şi şcolari. Spiritul de creativitate al copiilor s-a materializat în valoroase lucrări cu aplicabilitate practică. Astfel, la concursul „Start spre viitor", la care au participat **426 229** de pionieri pasionaţi de tehnică, au fost realizate peste **114 400** de lucrări. Dintre acestea, **214** au fost premiate la etapa republicană a concursului.

Echivalentul construcţiilor ridicate pentru nevoile învăţămîntului, din anul 1944 şi pînă la începutul anului şcolar 1986–1987, reprezintă 14 oraşe noi cu cîte **100 000** de locuitori fiecare; **10** dintre aceste oraşe noi au fost înălţate începînd din 1965.

Minunatele condiţii de a creşte şi a se dezvolta multilateral, create tuturor copiilor ţării, îşi găsesc expresia în participarea la Festivalul Naţional „Cîntarea României", iniţiat de secretarul general al partidului. Ampla activitate de creaţie şi interpretare a copiilor în marele festival se reflectă şi în etapa de masă a actualei ediţii la care au fost prezenţi peste **2 800 000** de pionieri şi şcolari, în **75 000** de formaţii artistice şi **41 000** de cercuri şi cenacluri de creaţie artistică.

Împletirea permanentă a cunoştinţelor teoretice cu activitatea practică, productivă rodeşte bogat în cercurile tehnico-aplicative, ştiinţifice sau uzinale.

Copiii patriei cresc voioşi şi sănătoşi, fortificîndu-se prin sport şi numeroase activităţi în aer liber. La dispoziţia lor stau cele **7 600** de asociaţii sportive şcolare, peste **53 000** de cercuri şi ramuri de sport, peste **7 000** de baze sportive, simple şi complexe, **141** de bazine de înot, peste **3 500** săli de sport. Stimulaţi de ampla competiţie sportivă naţională „Daciada", pionierii îşi desăvîrşesc pregătirea sportivă, mulţi dintre ei urcînd pe cel mai înalt podium al reuşitei.

TEHNICĂ ȘI ARTĂ ÎN ERA COMUNICAȚIILOR

Din zorii existenței sale, omul a simțit nevoia de a comunica. La început prin viu grai, apoi prin cuvîntul scris și tipărit și, mai aproape de zilele noastre, prin redarea imaginii „crude" sau artistice a realității înconjurătoare. Ne-am putea închipui, oare, astăzi civilizația lipsită de aportul aparatului de fotografiat, al sălii de cinema sau al micului ecran? Triunghiul fotografie - cinematografie - televiziune face parte din modul nostru de viață, de cultură și civilizație. Cum au apărut și s-au dezvoltat acești „ochi" mereu deschiși ai epocii moderne?

Vă invităm într-o scurtă incursiune în universul imaginii și al sunetului.

O fereastră deschisă spre lume: lanterna magică

Ne aflăm cu peste un secol și jumătate în urmă. În gîndirea filozofilor, dar mai ales în laboratoarele oamenilor de știință ai vremii încolțise ideea „reflectării" realității cu ajutorul mijloacelor optice. Se cunoșteau lentilele, camera obscură fusese descrisă și ea în manuscrise și proiecte încă dinainte de Leonardo da Vinci. Lanterna magică — ce stă la baza funcționării diascopului modern — reușise să proiecteze pe un ecran imaginea mărită a unei figuri desenate pe o placă de sticlă. Între timp, chimia intervine miraculos constatînd sensibilitatea la lumină a nitratului de argint. Așa că litografului francez Nicephore Niepce nu îi rămîne decît să adune la un loc toate aceste informații și să inventeze primul aparat de fotografiat. Eforturile sale se întind pe cîțiva ani buni, din 1813 pînă prin 1826. Perfecționările aduse mai apoi aparatelor și, deopotrivă, îmbunătățirea tehnicii de obținere a imaginii datorate lui Louis Daguerre au mărit surprinzător de repede avantajele și întrebuințările noii invenții. Un moment de răscruce l-a constituit realizarea „negativului" după care se pot obține, în timp record și în număr nelimitat, imagini pe carton și hîrtie fotografică. Urmează lansarea peliculei foto, transparentă, și a aparatelor de luat vederi de mărime redusă. Odată cu prima fotografie tipărită, în 1889, această invenție depășește interesul albumului de familie și trece în lumea mijloacelor de comunicație publică. În istoria fotografiei, țara noastră înscrie un moment deosebit: românul Carol Popp de Szathmáry este primul fotograf reporter de război din lume, care a surprins pe pelicula fotografică scene din războiul Crimeei.

Arta comunicării prin fotografie depășește repede vîrsta copilăriei, rămînînd mereu deschisă inovării.

„Cea mai nouă creațiune pe terenul artei fotografice"

În acești termeni consemna presa vremii primele spectacole de cinematograf — această minune a artei fotografice care proiecta pe o pînză albă „tablouri de toată frumusețea și în care mișcările tuturor ființelor și lucrurilor sînt reproduse atît de natural încît te crezi în fața realității". Așa și-a făcut apariția cea de-a șaptea artă al cărei „părinți" au fost frații Lumière: Louis — om de știință, inventator și producător francez — și fratele său Auguste. Perfecționînd cîteva invenții anterioare (între care au fost „kinetograful" și apoi „kinetoscopul" ale lui Thomas Edison), el brevetează la 13 februarie 1895 „cinematograful Lumière". Prima proiecție publică a unor filme realizate de frații Lumière a avut loc la 28 decembrie 1895, în subsolul de

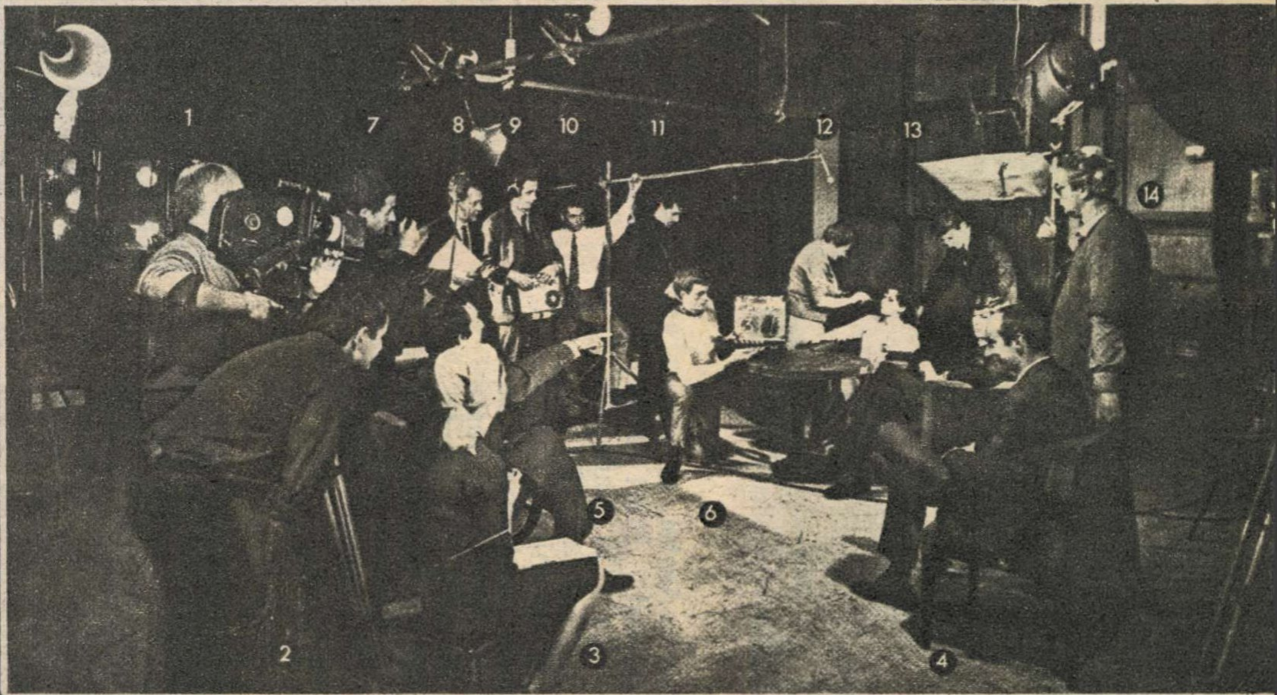
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14

1. Operator; 2. Asistent de operator; 3. Secretară de platou; 4. Producător; 5. Regizor artistic; 6. Sufler; 7. Responsabil cu imaginea; 8. Asistent de regie; 9. Inginer de sunet; 10. Minuitor de microfon; 11. Fotograf de platou; 12. Machior; 13. Actori; 14. Electrician.

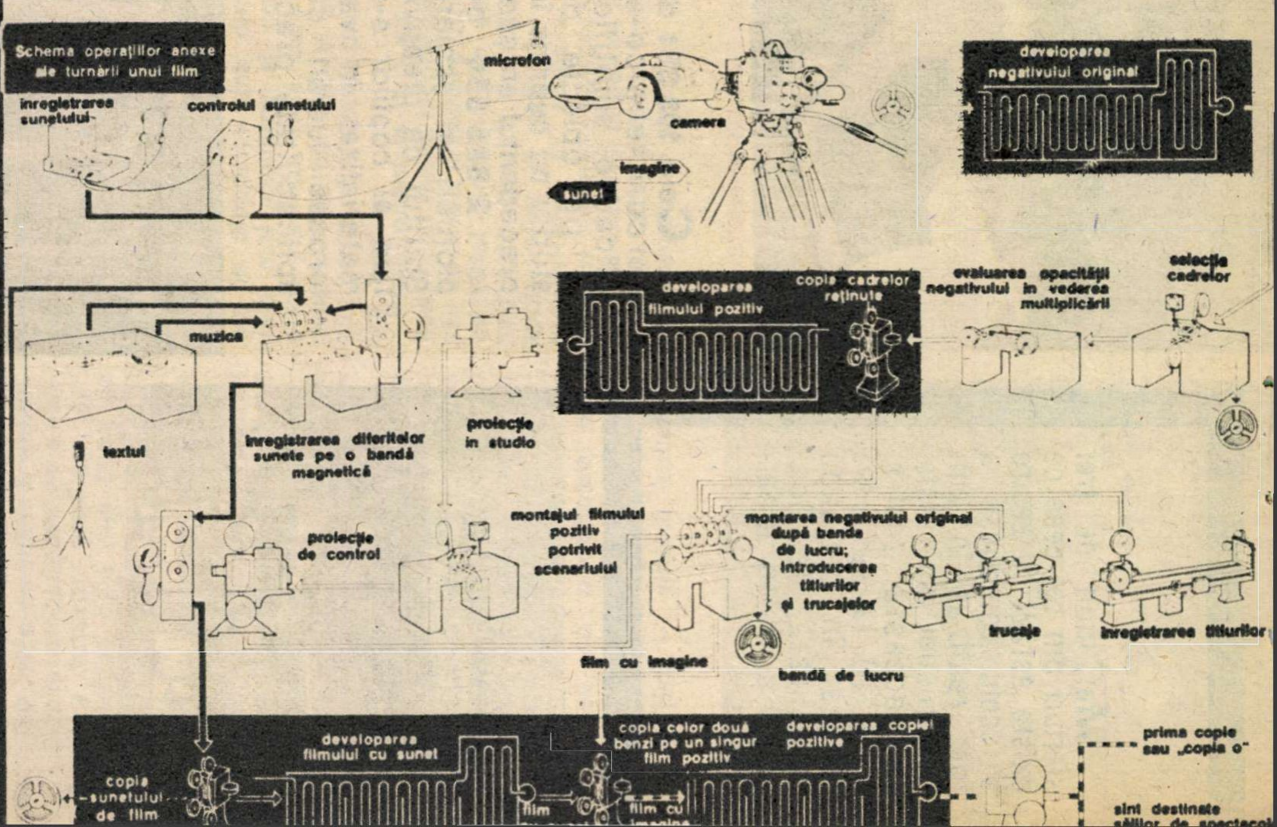
Schema operațiilor anexe ale turnării unui film
înregistrarea sunetului
controlul sunetului
microfon
camera
imagine
sunet
developarea negativului original
muzica
developarea filmului pozitiv
copia cadrelor reținute
evaluarea opacității negativului în vederea multiplicării
selecție cadrelor
textul
înregistrarea diferitelor sunete pe o bandă magnetică
proiecție în studio
proiecție de control
montajul filmului pozitiv potrivit scenariului
montarea negativului original după bande de lucru; introducerea titlurilor și trucajelor
trucaje
înregistrarea titlurilor
film cu imagine
bandă de lucru
copia sunetului de film
developarea filmului cu sunet
film
copia celor două benzi pe un singur film pozitiv
film cu imagine
developarea copiei pozitive
prima copie sau „copia o"
sint destinate

la Grand Café din Paris.

Istoria filmului a inceput să se deruleze cu o repeziciune mai mare decît credeau inventatorii săi. Cele dintîi pagini au fost scrise de documentarul cinematografic, domeniu în care și România a fost prezentă pe scena mondială. La numai doi ani de la inventarea cinematografului, în 1897, operatorul Paul Menu realizează primele pelicule românești: Inundațiile de la Galați, Bîlciul Moșilor etc.

În anii care au urmat invenției lui Lumière, filmul a fost tratat mai mult ca o curiozitate, ca un simplu mijloc de divertisment. Pe la 1900 unele pelicule trăiau o zi, două, precum paginile unui ziar. Mulți se întrebau dacă cinematograful este cu adevărat o artă. Chiar și acum 40—50 de ani mai existau dispute pe această temă. Astăzi, faptul este de necontestat. Prin caracterul ei de popularitate, arta filmului reprezintă unul dintre cele mai înalte mijloace de cunoaștere și promovare a civilizației din fiecare țară. Dar pînă aici, drumul celei de-a șaptea arte a fost lung și în mai multe etape: generalizarea spectacolelor, începerea producției de filme și înființarea de studiouri, gloria filmului mut și, în fine, între 1930 și 1936, apariția cinematografului sonor. În timp ce arta cinematografică se află în plină înflorire, este semnat și actul de naștere al televiziunii.

DIN LUMEA FILMULUI

- La un an de la inventarea cinematografului, în 1896, George Méliès folosește pentru prima dată tehnica trucajelor în film.
- În 1899, același Méliès realizează primul film jucat, în care actorii aveau dreptul de a se apropia sau depărta de aparatul de filmat.
- Adevărata artă cinematografică își începe existența odată cu apariția montajului, adică asamblarea materialului filmat „pe bucăți". Primii care au folosit această tehnică sînt englezii Williamson și Smith, care, prin peliculele realizate în jurul anilor 1900, deschid calea filmelor de aventuri.
- În 1906, Eugène Lauste inventează dispozitivul de înregistrare fotografică a sunetului pe peliculă
- În țara noastră, prima sală de cinematograf este semnalată în 1909. Primul film românesc, avîndu-i ca protagoniști pe Lucia Sturdza și Tony Bulandra, a fost realizat în 1911.
- Prima mare realizare cinematografică românească este filmul artistic „Independența României" (1912), la turnarea căruia și-a dat concursul aproape întreaga trupă a Teatrului Național, în frunte cu Constantin Nottara, Elvira Popescu, Maria Filotti ș.a.
- În 1927 se proiectează primul film sonor, iar în 1929 filmul mut își încheie existența.
- În 1953 este descoperit cinemascopul. „Influența" televiziunii se resimte mai ales odată cu înregistrarea magnetică a imaginii, folosindu-se pentru aceasta camere videocaptoare.

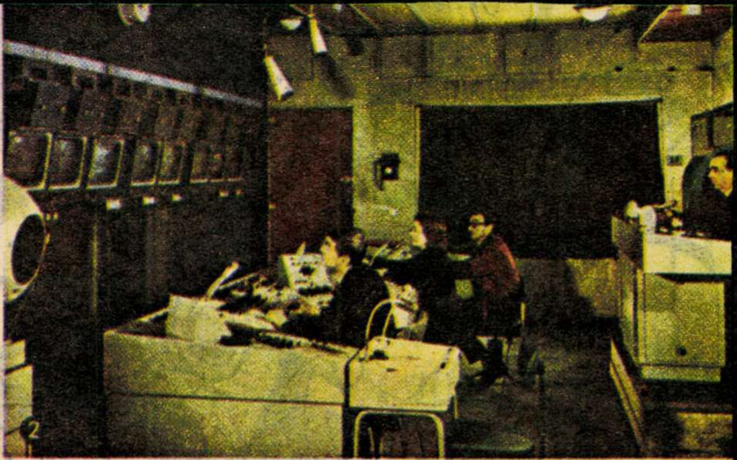

DICȚIONAR

● **Aparat de filmare:** *sistem mecano-optic care permite înregistrarea unor imagini (fotograme) succesive pe peliculă* ● **Bobină:** *rolă de peliculă perforată ce se introduce în aparatul de filmat sau de proiecție* ● **Cascador:** *persoană special instruită care se substituie actorului principal în efectuarea unor filmări periculoase sau care cer o pregătire fizică deosebită* ● **Developare:** *prelucrare chimică a peliculei, prin care imaginea latentă devine vizibilă* ● **Diafragmă:** *ecran opac prevăzut cu un orificiu avînd diametrul variabil, amplasat în interiorul obiectivului* ● **Fonogramă:** *înregistrarea sincronă a sunetului direct pe pelicula cinematografică* ● **Generic:** *grupaj de titluri care îi prezintă pe principalii realizatori ai filmului* ● **Lung-metraj:** *film care depășește 1 000 m lungime; cele mai multe lung-metraje au circa 2 500-2 900 m, corespunzînd la 1,30-1,45 ore de proiecție* ● **Prim-plan:** *planul cinematografic în care personajele sînt filmate de aproape, inclusiv umerii* ● **Scenariu:** *proiect al viitorului film redactat fie sub forma unui rezumat, fie a unei descrieri ample* ● **Stop-cadru:** *efect cinematografic constînd în „înghețarea" momentană a mișcării.*

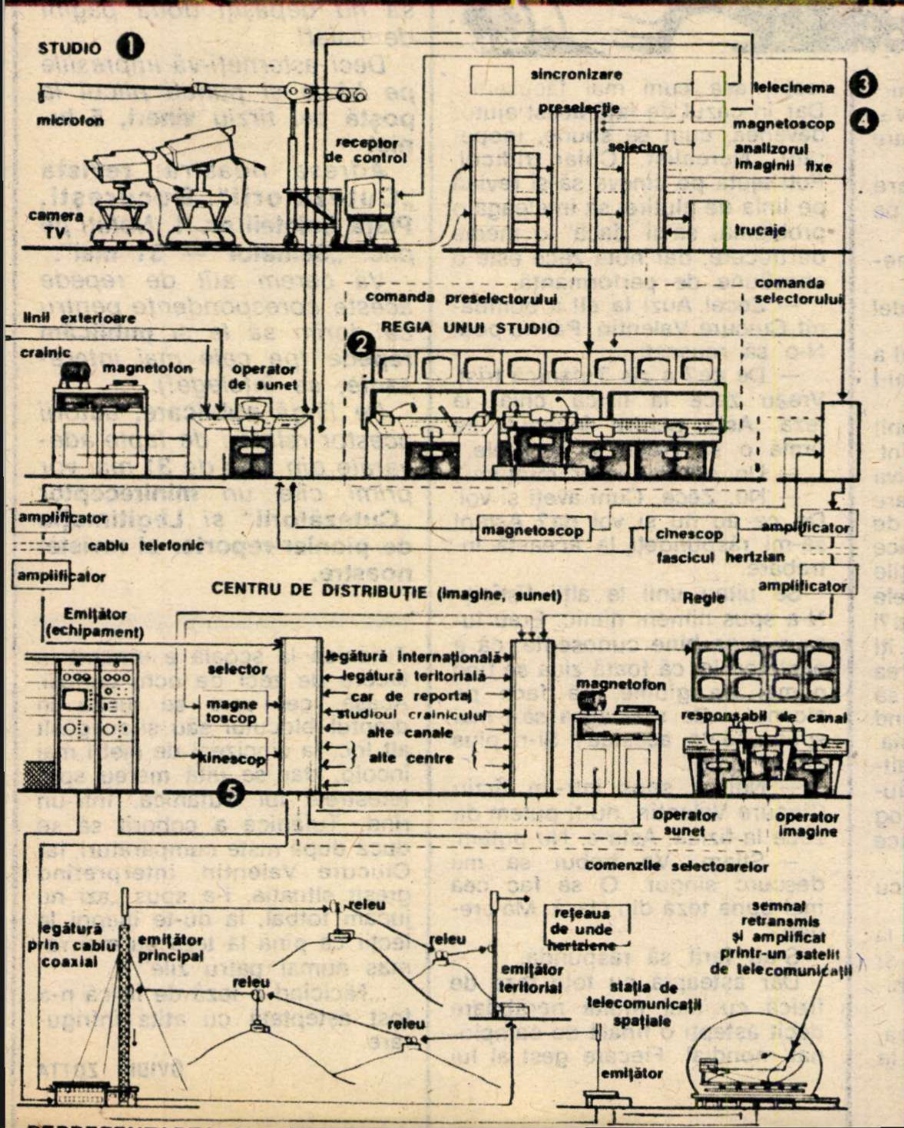
STUDIO ❶
microfon
camera TV
receptor de control
sincronizare
preselecție
selector
telecinema ❸
magnetoscop ❹
analizorul imaginii fixe
trucaje
comanda preselectorului
comanda selectorului
REGIA UNUI STUDIO ❷
linii exterioare
crainic
magnetofon
operator de sunet
amplificator
cablu telefonic
amplificator
magnetoscop
cinescop
amplificator
fascicul hertzian
CENTRU DE DISTRIBUȚIE (imagine, sunet)
Regie
amplificator
Emițător (echipament)
selector
magnetoscop
kinescop
legătură internațională
legătură teritorială
car de reportaj
studioul crainicului
alte canale
alte centre
magnetofon
responsabil de canal
❺
operator sunet
operator imagine
comenzile selectoarelor
legătură prin cablu coaxial
emițător principal
releu
releu
releu
releu
rețeaua de unde hertziene
emițător teritorial
semnal retransmis și amplificat printr-un satelit de telecomunicații
stația de telecomunicații spațiale
emițător

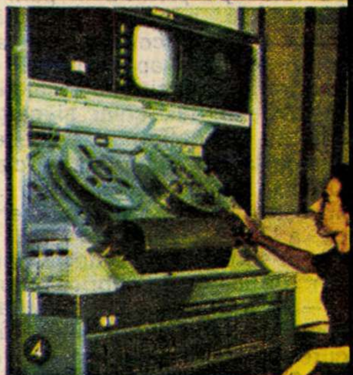

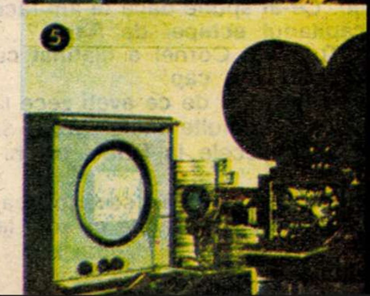

Televiziunea — o nouă premieră

Kinescopul lui Thomas Edison permitea înregistrarea mișcării cu ajutorul unei pelicule perforate de 35 mm. Cu ajutorul acestui aparat, în 1903 a fost proiectat primul film de acțiune. Episoadele se derulează cu repeziciune. Curînd se brevetează sistemul de televiziune, folosind pentru transmiterea la distanță a imaginilor tubul catodic. Televiziunea experimentală își trăiește începuturile prin anii '20. Actul de naștere al televiziunii de astăzi este semnat la 27 ianuarie 1926, cînd englezul John Baird face prima demonstrație publică a unei emisiuni de televiziune. În cîteva zeci de ani, televizorul a intrat în viața cotidiană, fiind un nelipsit mijloc de informare în întreaga lume.

CONSTANTIN RĂDUȚ

Semafor

TENTATIVĂ DE RECORD

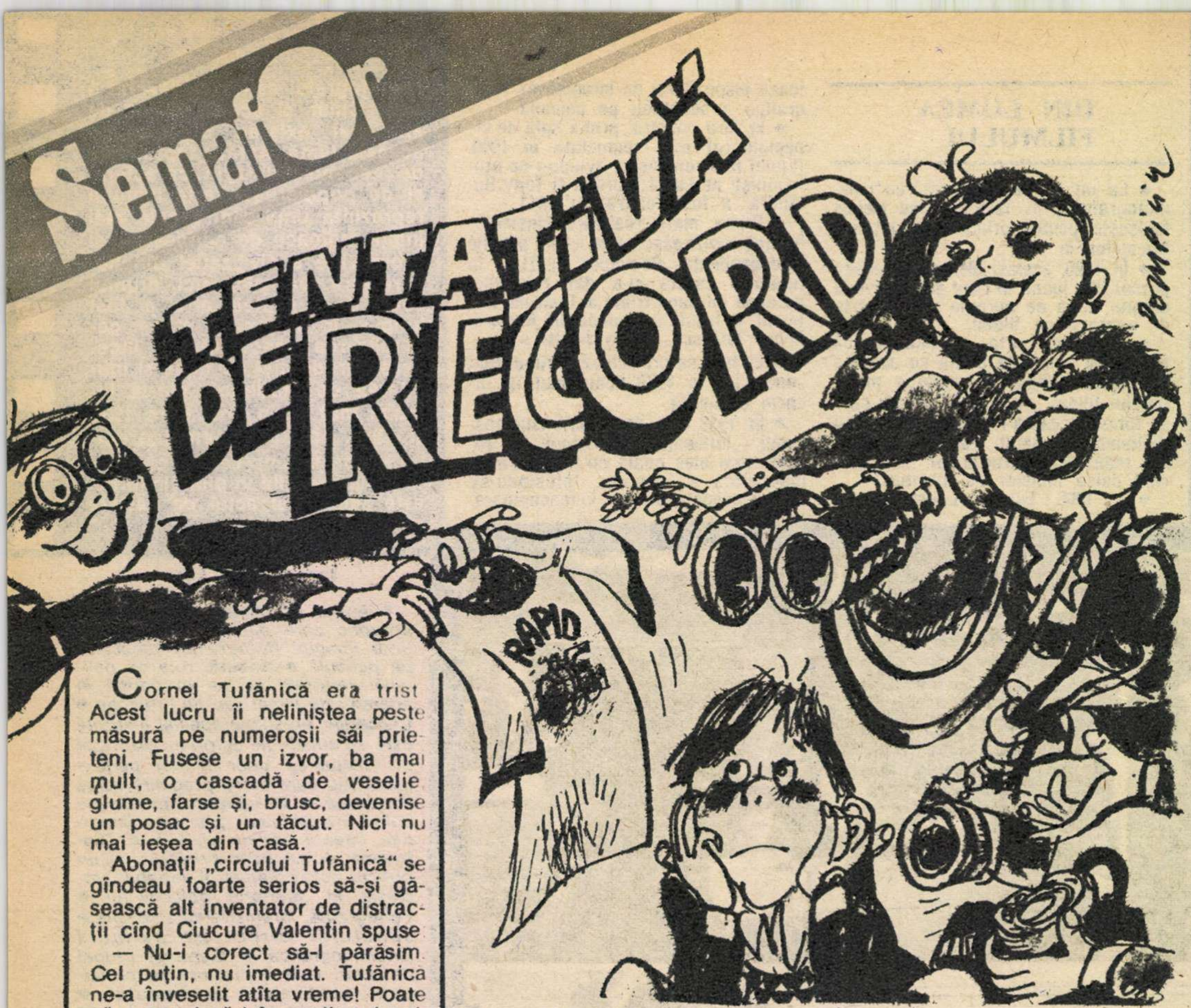

Cornel Tufănică era trist. Acest lucru îi neliniștea peste măsură pe numeroșii săi prieteni. Fusese un izvor, ba mai mult, o cascadă de veselie, glume, farse și, brusc, devenise un posac și un tăcut. Nici nu mai ieșea din casă.

Abonații „circului Tufănică“ se gîndeau foarte serios să-și găsească alt inventator de distracții cînd Ciucure Valentin spuse:

— Nu-i corect să-l părăsim. Cel puțin, nu imediat. Tufănica ne-a înveselit atîta vreme! Poate că e cazul să-l înveselim și noi.

Într-adevăr, era cazul. Cel dintîi care l-a vizitat a fost Mănăila Octavian:

— Tufănică, m-am hotărît să-ți dau ție tricoul meu de la clubul „Rapid“. Bucură-te!

— Am și eu tricou de la „Rapid“, a răspuns posomorît Tufănică. Am și de la „Steaua“. Și de la „Dinamo“. Toată divizia A.

Atunci a intervenit Hărăbuța Octavian:

— Hai să-ți arăt ce-am învățat: o să merg în mîini ținînd mingea de fotbal! Ce-o să mai rîzi!

— Figura asta am făcut-o de sute de ori, nu mă interesează, a oftat Tufănică.

Pomârlă Sandu a vrut să-i împrumute aparatul de fotografiat, dar Tufănică are aparat de fotografiat. Gigeanu Iosif i-a oferit o pereche de rulmenți al căror farmec principal consta în faptul că habar n-ai ce să faci cu ei, dar Tufănică are destui rulmenți interesanți cu care n-a știut niciodată ce să facă. Niculiță Sergiu a mers atît de departe încît s-a declarat de acord să-i cedeze pentru o zi întreagă binoclul lui care, deși spart pe dreapta, merge excelent pe stînga, dar Tufănică are propriul său binoclu, de trei ori mai puternic și pe deasupra întreg.

Rînd pe rînd, prietenii constatau, cu stingheritoarea senzație a inutilității, că nu sînt în stare să-i producă nici cel mai mic zîmbet, că nu-i pot oferi nimic.

În cele din urmă, Ciucure Valentin l-a întrebat cu oarecare nervozitate:

— Ascultă, Tufănică, oare chiar nu există ceva, un lucru pe care noi îl avem și tu nu?

— Ba există, a spus melancolic Tufănică.

— Păi zi așa! Spune repede! Ce avem noi și nu ai tu?

— Zece la fizică, asta n-am! a oftat Tufănică. Puteți voi să mi-l dați?

Ciucure Valentin și-a pironit cu vinovăție privirile în pămînt. Într-adevăr, poți să-i dai cuiva patinele tale, tricoul tău pe care scrie „Rapid“, aparatul tău de fotografiat, mărcile tale filatelice și rulmenții tăi, chiar și cărțile tale cu „Winettou“, dar zecele tău de la fizică cum să i-l dai?! Oricîtă bunăvoință ai avea, îți lipsește în mod evident puterea de a face ca zecele ăsta să joace șotron în catalog sărind din rubrica ta în rubrica altuia.

— N-ai putea să-ți dorești altceva? a spus dezorientat Ciucure Valentin. Încearcă, te rog eu. Ce-ai spune dacă te-am face căpitanul echipei de fotbal?

Tufănică Cornel a clătinat cu hotărîre din cap:

— Nu. Voi de ce aveți zece la fizică și la multe altele? Vreau și eu. Ori zecele la fizică, ori nimic.

Pomârlă a spus șovăitor că, poate, dacă l-ar ajuta cu toții la lecții, așa cum mai făcuseră... Dar în cazul de față acest ajutor devenea, cum se spune, inoperant. Nerealist. Chiar ridicol. Poți ajuta pe cineva să-și revină pe linia de plutire, să înțeleagă o problemă, să-și „facă“ o medie de trecere, dar nota zece este o chestiune de performanță.

— Zece! Auzi la el! a bombănit Ciucure Valentin. Păi nu poți. N-o să reușești.

— De ce? a zis Tufănică trist. Vreau zece la fizică, chiar la teză. Asta pentru început. Pe urmă o să vreau și la altele.

— Un opt nu te-ar mulțumi?

— Nu. Zece. Cum aveți și voi. De ce eu nu și voi da? Aștept să-mi răspundeți la această întrebare.

Se uitau unii la alții fîstîciți. N-a spus nimeni nimic. Erau lucruri prea bine cunoscute: că e nestatornic, că toată ziua se ține numai de glume, că face pe clovnul... Ce rost avea să-i mai spună toate acestea? Și-n plus l-ar fi jignit.

— Noi, a spus într-un tîrziu Ciucure Valentin, nu-ți putem da zece la fizică. Asta e. Nu putem.

— Știam. Va trebui să mă descurc singur. O să fac cea mai bună teză din clasă. Mă credeți?

S-au ferit să răspundă.

Dar așteaptă cu toții teza de fizică cu mai multă nerăbdare decît aștepți o finală de campionat mondial. Fiecare gest al lui Tufănică la școală e urmărit în tăcere de zeci de ochi curioși. Acasă, cei care se jucau în dreptul blocului său și-au găsit alt loc, la cincizeci de metri mai încolo, dar se uită mereu spre ferestrele lui Tufănică. Într-un rînd, Tufănică a coborît să se ducă după niște cumpărături, iar Ciucure Valentin, interpretînd greșit situația, i-a spus „azi nu jucăm fotbal, ia du-te înapoi la lecții că pînă la teză au mai rămas numai patru zile“.

...Nicicînd o teză de fizică n-a fost așteptată cu atîta înfrigurare.

OVIDIU ZOTTA

ATENȚIE!

„Semaforul“ vă propune...

O NOUĂ ANCHETĂ-CONCURS *pentru voi toți!*

Mai întîi notați-va următoarea dată:

DUMINICĂ — 31 MAI 1987!

Pentru că subiectul noii noastre anchete-concurs sună astfel: **„CUM MI-AM PETRECUT TIMPUL LIBER DUMINICĂ, 31 MAI 1987“.**

Am ales această zi la întîmplare... dar tema petrecerii timpului liber n-am ales-o la întîmplare!

Deci care va fi „evenimentul tău“ din timpul liber, **DUMINICĂ, 31 MAI 1987?** *O întrecere sportivă? O excursie? O apariție pe scenă? O vizită la prieteni sau la rude? Muncă patriotică? O nouă realizare în pasiunea ta de colecționar? Joacă? Lectura unei cărți interesante? Un episod hazliu? Ajutor în gospodărie? Cîte nu încap într-o duminică!*

Puteți scrie despre întregul vostru program din această zi sau numai despre un singur fapt pe care îl considerați deosebit de grăitor. Dar să nu depășiți două pagini de caiet!

Deci așterneți-vă impresiile pe hîrtie și puneți plicul la **poștă** *cel tîrziu* **vineri, 5 iunie!**

Adresa noastră: **revista „Cutezătorii“, București, Piața Scînteii nr. 1.** *Notați pe plic:* **„Semafor — 31 mai“.**

Vă cerem atît de repede aceste corespondențe pentru că dorim să le și **publicăm repede** *(pe cele mai interesante, se înțelege!).*

Pe lîngă **publicare,** *autorii acestor relatări de fapte adevărate din ziua de 31 mai vor primi cîte un* **minireceptor „Cutezătorii“** *și* **Legitimația de pionier-reporter al revistei noastre.**

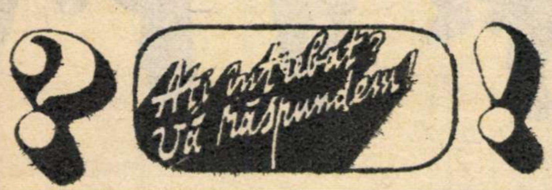
Aţi întrebat?
Vă răspundem!

• „Aş vrea tare mult să ştiu dacă este adevărat că există animale cu singe albastru", ne scrie ILEANA POPOVICI din TIMIŞOARA.

Incepînd cu o anumită treaptă de evoluţie, vieţuitoarele au sînge, care nu este întotdeauna de culoare roşie. Sînt unele fiinţe care au un pigment numit hemacianina, ce conţine cupru şi care, în momentul respiraţiei, le colorează sîngele în albastru, prin oxidare, sînge care în stare de repaus este incolor. Aşa este cazul unor moluşte din care fac parte gasteropodele, ca melcul cu cochilie şi limaxul (melc fără cochilie), cefalopodele ca sepia şi caracatiţa. Tot sînge albastru mai găsim la unele arahnide, respectiv la unii păianjeni şi scorpioni. **În imaginea** de sus, un calmar, cefalopod cu zece braţe, lung de patru metri şi cîntărind 220 kilograme, capturat în Oceanul Atlantic de la adîncimea de 150 metri.

• Care este „adevărul" despre omul zăpezilor? — ne întreabă VIOREL COSMA din BAIA MARE.

Să ştii, Viorele, că nu s-a ajuns încă la o concluzie despre existenţa acestui hominid, despre originea şi modul lui de viaţă. Iată, pe scurt, „istoria" omului zăpezilor. Povestiri populare chineze istorisesc, încă de acum două mii de ani, despre existenţa unor animale mari, păroase, mergînd pe două picioare ca oamenii, care ar fi trăit în pădurile intinse din centrul Chinei. Din anul 1845 sînt tot mai dese relatările despre întîlniri cu o enigmatică fiinţă antropoidă, cunoscută mai ales sub numele de „omul zăpezilor". Acestea s-au petrecut în Extremul Nord asiatic, în patru zone despărţite între ele de mii de kilometri, munţi şi mari cursuri de apă. Fiinţa descrisă de localnici are un comportament neobişnuit, nu vorbeşte, fluieră asurzitor, aleargă extraordinar de repede şi e excepţional de bine adaptată la condiţiile naturii nordice polare. Se poate afirma că nordul îngheţat ascunde enigme şi taine ca şi versanţii acoperiţi de zăpezi ai Munţilor Himalaya.

În ultimul timp, numeroşi oameni de ştiinţă chinezi au întreprins expediţii menite să clarifice enigma „oamenilor sălbatici". Au găsit doar probe indirecte: fire de păr sau amprente de paşi. Ele atestă că e vorba de o fiinţă ce se aseamănă cu omul mai curînd, decît cu oricare animal. Din miile de declaraţii culese de la martori oculari s-a evidenţiat că „omul păros" are o înălţime de peste doi metri, umeri largi, fruntea proeminentă, ochi înfundaţi, nas plat, urechi mari. Cercetările continuă.

• „Lumea caută noi combustibili pentru autovehicule. Se pot obţine aceştia şi din alte materii prime în afară de petrol?" — ne întreabă EMILIAN VASILESCU din CRAIOVA.

În Brazilia creşte un copac înalt de 30 metri, pe care băştinaşii îl numesc „capa-iba", dar a cărui denumire ştiinţifică este „copaifera langsdorfi". Din trunchiul lui curge un lichid auriu, folosit pînă acum ca materie primă în industria parfumurilor, iar de localnici drept balsam. Pînă de curînd nimeni nu a observat că lichidul respectiv este un excelent combustibil pentru motoarele diesel, căci pus în rezervorul unei maşini, aceasta a funcţionat fără probleme. Din orificiul făcut în copac, care trăieşte peste 100 de ani, curg timp de două ore aproximativ 15—20 litri de „combustibil". După acest interval de timp, orificiul se astupă şi nu trebuie redeschis decît peste 6 luni. Deşi s-au creat plantaţii experimentale cu acest arbore preţios, încă nu se ştie cîte perforări se pot face în scoarţă şi dacă lichidul ce se obţine este în funcţie de numărul acestora.

ATELIER PRACTIC

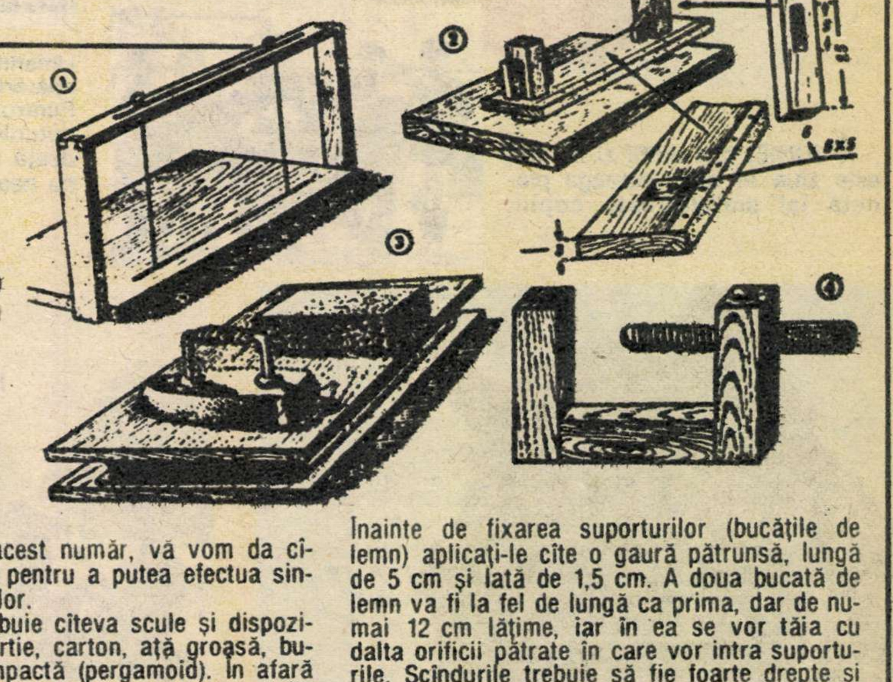

Legătoria de cărţi

Începînd cu acest număr, vă vom da cîteva sfaturi utile pentru a putea efectua singuri legatul cărţilor.

Mai întîi vă trebuie cîteva scule şi dispozitive. Materiale: hîrtie, carton, aţă groasă, bucăţi de pînză compactă (pergamoid). În afară de acestea vă mai trebuie un ciocan metalic sau de lemn şi un ac gros. Dispozitive: **Gherghetul de cusut** (fig. 1) este format dintr-o placă netedă (pe care se aşază cartea) şi dintr-un cadru fixat de placă, în care se introduc panglici sau bucăţi de sfoară. Lungimea plăcii de bază este de 40 cm şi lăţimea de 30 cm. Aplicaţi pe laturile lungi ale plăcii de bază nişte scobituri de circa 2x1x35 cm. Deasupra şipcilor se va fixa o altă şipcă, în care se taie cu dalta o scobitură longitudinală. **Presa de cărţi** (fig. 2): într-o bucată de scîndură cu lungimea de 50 cm şi lăţimea de 35 cm se aplică două găuri pătrate cu latura de 5 cm. În aceste găuri se fixează cu clei sau aracet două bucăţi de lemn (suporturi) de formă prismatică, cu dimensiunile de 5x5x25 cm. Înainte de fixarea suporturilor (bucăţile de lemn) aplicaţi-le cîte o gaură pătrunsă, lungă de 5 cm şi lată de 1,5 cm. A doua bucată de lemn va fi la fel de lungă ca prima, dar de numai 12 cm lăţime, iar în ea se vor tăia cu dalta orificii pătrate în care vor intra suporturile. Scîndurile trebuie să fie foarte drepte şi bine rindeluite sau acoperite cu o foaie subţire de tablă. Din altă scîndură subţire se taie două pene netede care vor intra în orificiile suporturilor pentru a bloca scîndura superioară, deci pentru presare. În timpul lucrului, cartea legată trebuie să fie strînsă şi uscată de mai multe ori sub o greutate. În locul presei se pot folosi două scînduri netede (fig. 3), groase de cel puţin 25 cm (cu cît sînt mai groase, cu atît mai bine). Cartea se aşază între ele şi va fi strînsă cu două crivale (şuruburi de lemn, fig. 4). În lipsa acestora, se pot folosi obiecte grele, cum ar fi fierul de călcat, o cărămidă etc. Despre modul de folosire a acestor dispozitive veţi afla în numărul viitor.

MARIA ZAMFIR

Meridianele copilăriei

Ziua cînd planeta își sărbătorește copiii

1 IUNIE, cea dintîi zi a verii, este ziua în care întreaga planetă își sărbătorește copiii.

Umanitatea a ales-o ca simbol al apărării copilului, al viitorului. Pentru că oriunde ar trăi — în ținuturile veșnic inundate de verdeață ale tropicelor sau în cele cu nesfîrșite întinderi de zăpadă ale nordului, în cele stăpînite de nisipuri încinse de soarele torid ori în așezările marilor altitudini — copiii reprezintă viitorul. Și oriunde trăiesc ei trebuie să se bucure de dragoste și ocrotire.

Pretutindeni, creșterea și educarea copiilor, pregătirea lor pentru viață sînt îndatoriri dintre cele mai nobile. De îndeplinirea lor depinde însuși viitorul fiecărei țări. Dar condițiile în care cresc și se formează copiii planetei sînt extrem de diferite.

Cînd voi, dragi copii din satele și orașele patriei noastre, vă veți trezi în dimineața de 1 Iunie, să deschideți larg ferestrele! Să vă îndreptați gîndurile de pace, prietenie și solidaritate către cei de o vîrstă cu voi de pe toate meridianele planetei.

Poate la ora aceea Yousuf, un copil dintr-un sat egiptean de la marginea Saharei, tocmai se așază la micul lui gherghef pentru a-și continua lucrul la tapiseria începută cu o zi înainte. Ea va reprezenta un simbol al vieții — un cedru, copac falnic ce-și

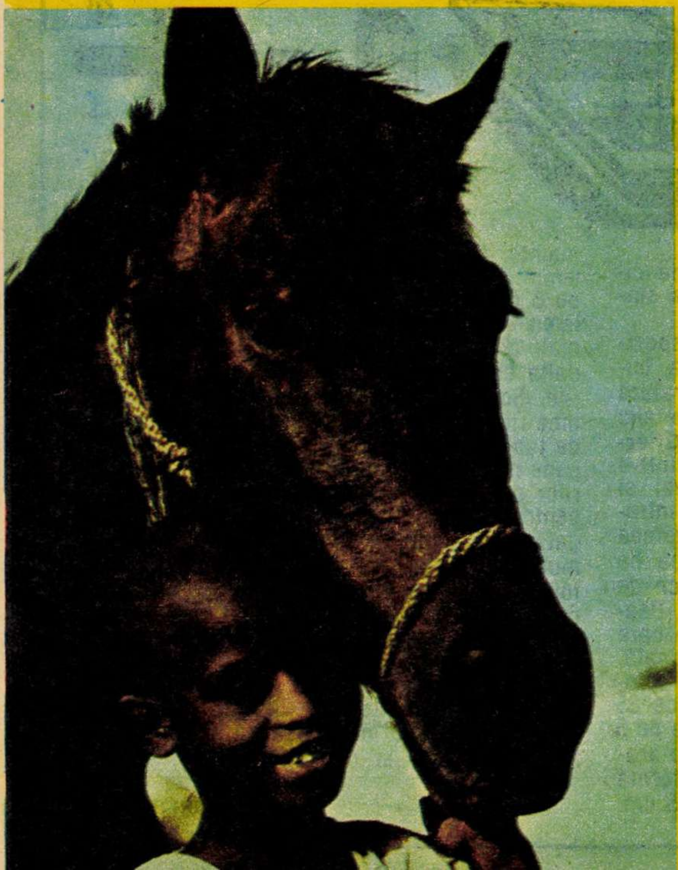

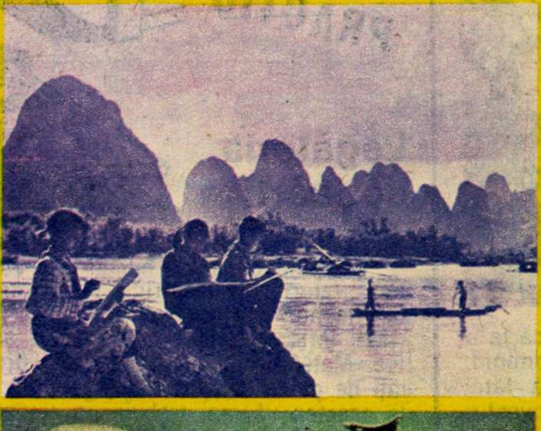

poartă frunzele mereu verzi ani îndelungați. La aceeași oră, micul Pedro, un băiat dintr-un sătuc de pe abruptele văi ale Anzilor, care abia a împlinit zece ani, se află de mult la pășune, însoțind mica turmă de lame ale sătenilor, iar mulți alți copii de vîrsta lui, care trăiesc în sud-estul asiatic, și nu numai acolo, au început o muncă istovitoare pe cîmp sau într-un atelier unde vor lucra întreaga zi pentru cîțiva bănuți. Statisticile efectuate în lume arată că zeci de milioane de copii din țări în curs de dezvoltare și din țări capitaliste sînt nevoiți să-și cîștige existența de la vîrste fragede.

O fetiță dintr-o așezare marocană, situată la poalele munților Atlas, tocmai se pregătește să pornească la tîrg cu părinții ei. Oare ce dar îi vor face în această zi? La Tokio, poate că în această zi, ca în multe alte zile de sărbătoare, cerul va fi brăzdat de sute și sute de zmeie de toate culorile, în timp ce copiii le vor urmări zborul, iar la Praga mulți copii se pregătesc să pornească spre Palatul pionierilor. Acolo, pe lîngă alte manifestări sărbătorești la care vor fi prezenți, îi vor vizita, la cerc, pe colegii lor informaticieni care le-au pregătit o surpriză la... calculator.

Undeva pe întinderile Pacificului, într-una din nenumăratele insule risipite în ocean, copiii s-au trezit puțin după răsăritul soarelui și au pornit în căutarea nucilor de cocos care le vor oferi drept hrană sucul lor. Nu merg la școală fiindcă în mica lor așezare aceasta lipsește, așa că, deși au trecut de vîrsta învățării alfabetului, au rămas neștiutori de carte. Asemenea lor sînt mulți copii pe planeta noastră. Ei se numără cu sutele de milioane și cu toate că și-ar dori nespus un loc într-o bancă de școală, ei nu-și pot îndeplini acest vis din cauza lipsei de școli și de dascăli. În timp ce problema analfabetismului, ca multe alte probleme ce privesc soarta copiilor, rămîne nerezolvată, în lume se cheltuiesc sume astronomice pentru fabricarea de arme.

E o fericire să vezi un copil cu privirile limpezi și cu zîmbetul pe buze! Oamenii de pretutindeni trebuie să facă totul pentru ca toți copiii lumii să poarte zîmbetul pe buze.

Ziua de 1 Iunie — zi de apărare a copilului — trebuie să fie o zi în care omul să-și manifeste dragostea ce o poartă copiilor, dar și de răspundere pentru viața și destinele lor, adică pentru pacea întregii omeniri.

La 1 Iunie să deschideți larg ferestrele și să priviți afară! Gîndul vostru frumos de pace, de prietenie și solidaritate să zboare sapre cele patru zări ale Pămîntului, spre toți copiii lumii!

ECATERINA ROȘCA

Profesii

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2				■					■	
3			■			■				
4					■			■		
5						■				
6								■		
7				■		■				
8		■			■		■			
9			■						■	
10										

ORIZONTAL: 1) Muncitor al ogoarelor. 2) Judecător din mitologia greacă. Aliaj de fier și carbon întrebuințat pentru rezistența, duritatea și elasticitatea lui. 3) Horațiu Barbu. Marin Cristescu. Ființă imaginara din folclorul nostru. 4) Studiați de meteorologi. Acut. Cătălin Sorescu. 5) Locuitorii de la munte. Nume de familie. 6) Produce dulciuri. Nete! 7) Localitate japoneză. Oraș în Finlanda. 8) Pană de despicat lemne. Personaj masculin din istorisirea „Muncitori și păstori" de Mihail Sadoveanu. 9) Din nichel. Muncitor feroviar (pl.). 10) Din personalul medical auxiliar (pl.).

VERTICAL: 1) Specialiști în domeniul tehnic. 2) Lucrător la o mașină care prelucrează prin așchiere metalul sau lemnul. Plantă textilă. 3) Unealtă a croitorului. Plante din familia palmierilor, din ale căror fibre se confecționează împletituri. 4) Loc subteran amenajat special, de unde se extrag minerale (pl.). Pun în mișcare căruțele. 5) Instrument de scris. Dispozitiv la războiul de țesut. Din crom! 6) La fotograf! Aproximativ. 7) Conducător al unei universități sau al unui institut politehnic (pl.). În meserie. 8) Refren din cîntecele noastre populare. Diminutiv masculin. 9) Tînăr care învață o meserie, lucrînd sub îndrumarea unui meșter. 10) Lucrătoare care execută trasarea unor piese brute.

DICȚIONAR: EAC, CAUA, IRI, INIO, ACA.

REZULTATELE
ETAPEI A III-A A
CONCURSULUI
ARENA MATEMATICIENILOR

În urma verificarii numeroaselor răspunsuri venite la concurs, juriul a desemnat pe următorii premiați:

PREMIUL I — Marius Cristian Tătar, Cehu-Silvaniei, județul Sălaj;

PREMIUL II — Anamaria Dumitrașcu, Constanța;

PREMIUL III — Claudia Codrea, Zalău.

Felicitîndu-i, îi anunțăm că vor primi premiile prin poștă. Așteptăm adresele lor de acasă.

TICUȚĂ CEL UITUC

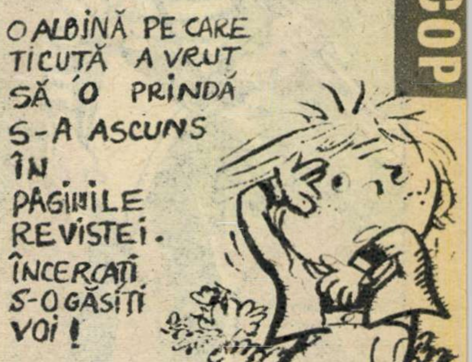
O ALBINĂ PE CARE TICUȚĂ A VRUT SĂ O PRINDĂ S-A ASCUNS ÎN PAGINILE REVISTEI. ÎNCERCAȚI S-O GĂSIȚI VOI!

CONCURSUL
CINE ȘTIE CIRCULAȚIE CÎȘTIGĂ!
Talonul nr. 11

Problema nr. 1

Aflați într-o drumeție în afara orașului, Ilie și Costel asistă — la o trecere peste calea ferată prevăzută cu bariere (care erau ridicate în acel moment) — la următoarea scenă: la mai puțin de 50 de metri de calea ferată un tractor cu remorcă a depășit o căruță încărcată pînă sus cu saci și trasă de doi cai. **„Dacă era pe-aproape un agent de circulație, i-ar fi suspendat tractoristului permisul de conducere, a zis Costel. Și o merita pe deplin". „De ce s-o merite? Că n-a greșit cu nimic** — i-a replicat Ilie. **Doar n-ai fi vrut ca tractoristul să se tîrască precum melcul în spatele căruței"** — Care dintre cei doi are dreptate și de ce?

Problema nr. 2

Cine are prioritate de trecere în intersecțiile nedirijate (lipsite și de semafoare, și de marcaje, și de indicatoare), pietonii sau vehiculele?

☐a) — pietonii:
☐b) — vehiculele;
☐c) — în această situație se aplică regula priorității de dreapta,
☐d) — nici pietonii, nici vehiculele.

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT:

„E timpul florilor": 1) Eminescu. Ap. 2) Natură. Roză. 3) Ec. Farago. 4) Fete. Isac. 5) Ceară. Fe. Lu. 6) Ulmi. Ri. Abr. 7) Ei. Meri. Ai. 8) Anglia. Nas. 9) Mai. Munte. 10) Anemone. Ars. 11) Nt. Aștept.

Șah:

1. Tb5 d1D 2. Cd7. Dacă acum negrul ia turnul din d5, Tb6 mat, dacă negrul mută dama în d4 atunci Cb8 mat.

Soluție la **„Agrement":** Sîntem în excursie.

Dezlegare la **„Școlară":** REDAT PE SCURT.

Foto: Mihai Niedi

COPERTA NOASTRĂ

Pace pentru toți copiii lumii.

Ce v-a plăcut din acest număr? Ce mai doriți să publicăm?

CUTEZĂTORII 21 Redacția revistelor pentru copii — București

REDACTOR ȘEF: **ION IONAȘCU**
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: **OVIDIU ZOTTA**
RESPONSABIL DE NUMĂR: Elena Mănescu; *PREZENTAREA ARTISTICĂ:* Pompiliu Dumitrescu;
PREZENTAREA TEHNICĂ: Viorel Sampetrean

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" - Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfr București, Calea Griviței nr. 64-66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. Index 41836 16 pagini 1,50 lei

9

Secretul TABLOULUI

SCENARIU: Sandu Alexandru
DESENE: Puiu Manu

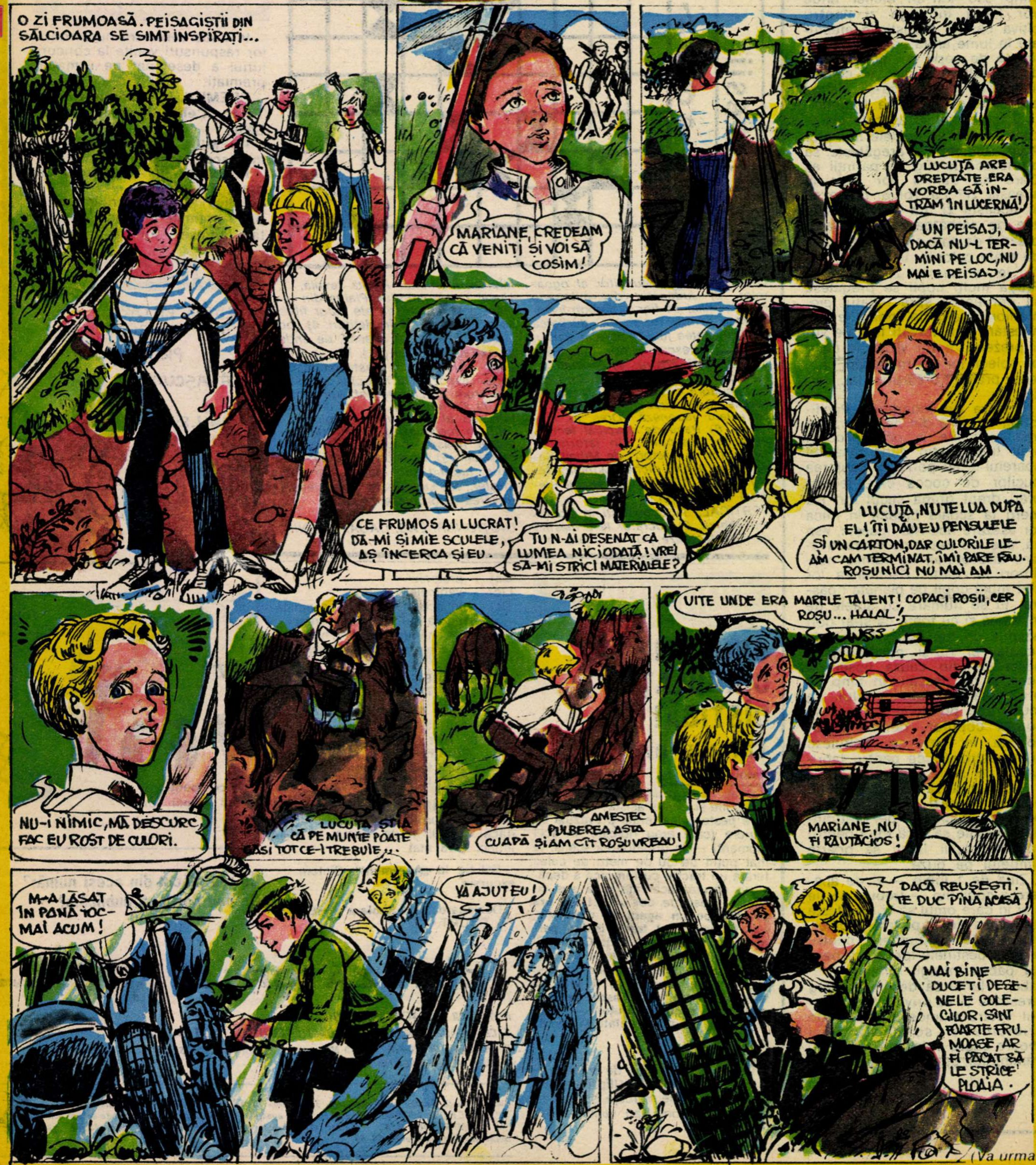
1
O ZI FRUMOASĂ. PEISAGIȘTII DIN SĂLCIOARA SE SIMT INSPIRAȚI...
MARIANE, CREDEAM CĂ VENIȚI ȘI VOI SĂ COSIM!
LUCUȚA ARE DREPTATE. ERA VORBA SĂ INTRĂM ÎN LUCERNĂ!
UN PEISAJ, DACĂ NU-L TERMINI PE LOC, NU MAI E PEISAJ.
CE FRUMOS AI LUCRAT! DĂ-MI ȘI MIE SCULELE, AȘ ÎNCERCA ȘI EU.
TU N-AI DESENAT CA LUMEA NICIODATĂ! VREI SĂ-MI STRICI MATERIALELE?
LUCUȚĂ, NU TE LUA DUPĂ EL! ÎȚI DAU EU PENSULELE ȘI UN CARTON, DAR CULORILE LE-AM CAM TERMINAT. ÎMI PARE RĂU. ROȘU NICI NU MAI AM.
NU-I NIMIC, MĂ DESCURC, FAC EU ROST DE CULORI.
LUCUȚA ȘTIA CĂ PE MUNTE POATE GĂSI TOT CE-I TREBUIE...
AMESTEC PULBEREA ASTA CU APĂ ȘI AM CÎT ROȘU VREAU!
UITE UNDE ERA MARELE TALENT! COPACI ROȘII, CER ROȘU... HALAL!
MARIANE, NU FI RĂUTĂCIOS!
M-A LĂSAT ÎN PANĂ TOCMAI ACUM!
VĂ AJUT EU!
DACĂ REUȘEȘTI, TE DUC PÎNĂ ACASĂ
MAI BINE DUCEȚI DESENELE COLEGILOR, SÎNT FOARTE FRUMOASE, AR FI PĂCAT SĂ LE STRICE PLOAIA.

(Va urma)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

22

JOI, 4 IUNIE 1987,
ANUL XXI (NR. 1025)

EMIL RACOVITA

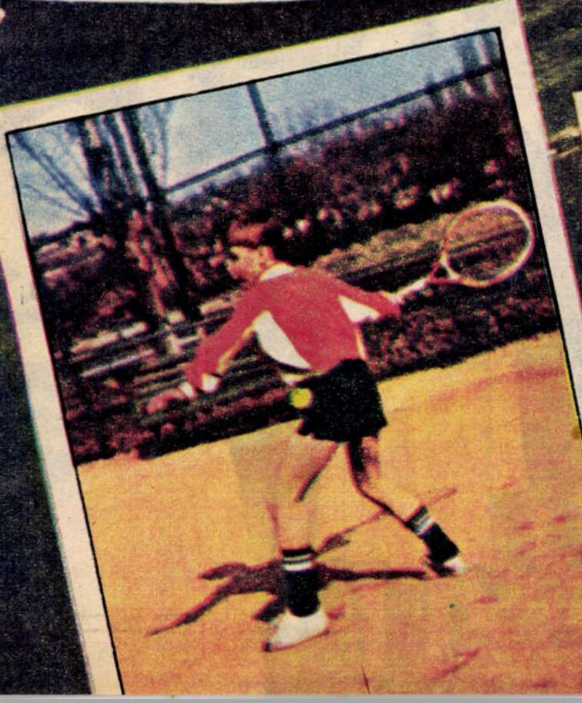

În sumar:

- În curînd - vacanța, dar deocamdată... tezele!
- Să descoperim împreună: „Muzeul marinei“
- Semafor: Din nou la start
- Atelier practic
- Enciclopedie: Ceasuri neobișnuite
- Ați întrebat? Vă răspundem!

CADRAN POLITIC

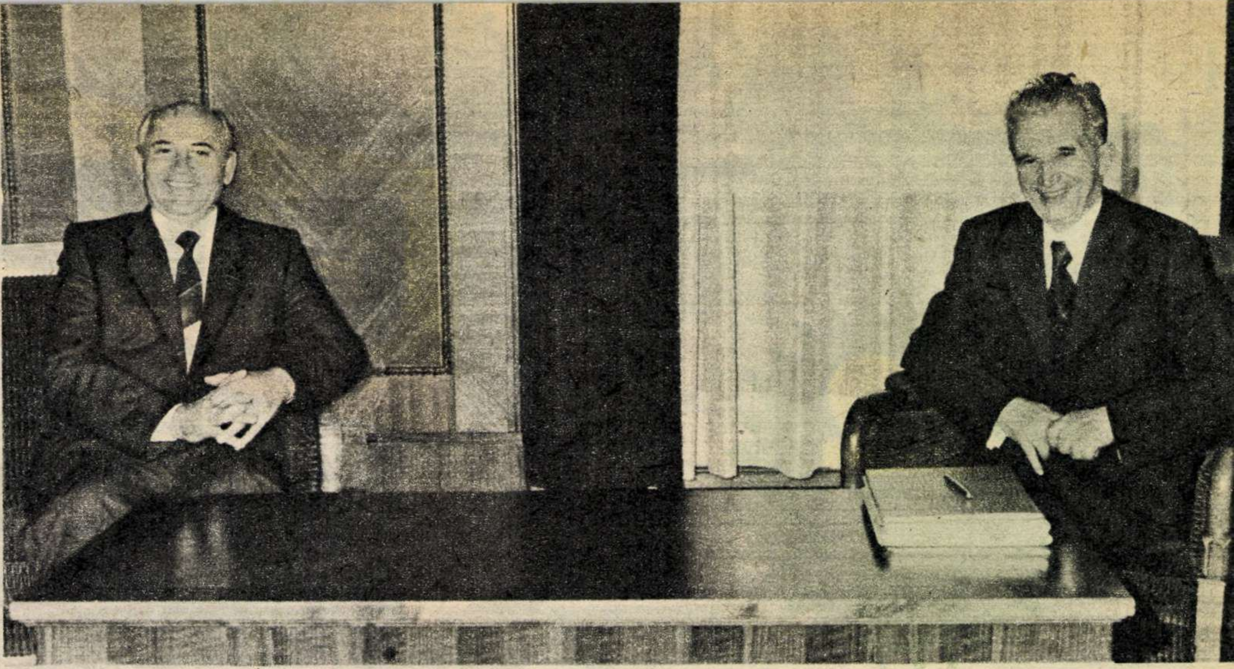

Aspect din timpul convorbirilor oficiale dintre tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi tovarăşul Mihail Gorbaciov.

Vizita oficială de prietenie în ţara noastră, la invitaţia tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, efectuată recent de tovarăşul Mihail Gorbaciov, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice constituie o puternică expresie a tradiţionalelor legături de prietenie şi conlucrare dintre partidele şi popoarele noastre.

Tovarăşul Mihail Gorbaciov şi persoanele care l-au însoţit au participat la adunarea populară consacrată prieteniei româno-sovietice, au fost oaspeţii Întreprinderii „23 August" din Bucureşti, unde au purtat discuţii cu consiliul oamenilor muncii, şi au vizitat construcţii noi din Capitală. Secretarul general al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice a depus coroane de flori la Monumentul eroilor luptei pentru libertatea poporului şi patriei, pentru socialism, la Monumentul eroilor sovietici. A fost depusă o coroană de flori la Monumentul lui V.I. Lenin.

Pretutindeni, înaltul oaspete sovietic s-a bucurat de o primire deosebit de cordială — expresie grăitoare a sentimentelor de trainică prietenie, stimă şi respect, de solidaritate frăţească ce şi le nutresc reciproc partidele şi popoarele celor două ţări.

Vizita şi convorbirile s-au înscris ca o nouă şi importantă contribuţie la întărirea prieteniei tradiţionale româno-sovietice şi a raporturilor de alianţă şi conlucrare rodnică, au dat expresie voinţei comune de a le dezvolta şi în viitor, în spiritul Tratatului de prietenie, colaborare şi asistenţă mutuală dintre România şi Uniunea Sovietică, pe baza trainică a principiilor marxism-leninismului, deplinei egalităţi în drepturi, respectului independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc şi solidarităţii internaţionale, răspunderii faţă de propriile popoare şi faţă de interesele generale ale socialismului şi păcii.

În centrul atenţiei convorbirilor s-au aflat principalele probleme ale relaţiilor româno-sovietice, folosirea tuturor rezervelor şi posibilităţilor existente pentru întărirea continuă a acestor relaţii. A fost exprimată satisfacţia pentru cursul ascendent al raporturilor dintre Partidul Comunist Român şi Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, dintre România şi Uniunea Sovietică, hotărîrea comună de a face totul pentru ca aceste raporturi să cunoască o dezvoltare continuă, pe multiple planuri, spre binele şi interesul poporului român şi al popoarelor sovietice. În acest context, a fost subliniată importanţa hotărîtoare a întîlnirilor şi convorbirilor la nivel înalt pentru identificarea de noi căi de extindere şi adîncire a colaborării politice, economice, culturale, ştiinţifice şi în celelalte domenii. Dezvoltarea armonioasă a raporturilor româno-sovietice în toate domeniile corespunde intereselor construcţiei socialiste în cele două ţări.

A fost subliniat în unanimitate rolul important al conlucrării dintre Partidul Comunist Român şi Partidul Comunist al Uniunii Sovietice.

Constatînd cu satisfacţie dezvoltarea dinamică reciproc avantajoasă a colaborării în domeniile economic şi tehnico-ştiinţific, tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi tovarăşul Mihail Gorbaciov s-au pronunţat pentru înfăptuirea unor măsuri şi mai energice în vederea realizării Programului de dezvoltare pe termen lung a colaborării economice şi tehnico-ştiinţifice dintre România şi Uniunea Sovietică pe perioada pînă în anul 2000.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi tovarăşul Mihail Gorbaciov au reafirmat importanţa deosebită a realizării Programului complex al progresului tehnico-ştiinţific al ţărilor membre C.A.E.R. pînă în anul 2000.

Conducătorii celor două partide s-au pronunţat pentru dezvoltarea legăturilor în domeniile culturii, ştiinţei şi învăţămîntului, mijloacelor de informare în masă, pentru o mai bună cunoaştere reciprocă a realizărilor celor două popoare în construcţia socialistă.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi tovarăşul Mihail Gorbaciov au apreciat că problema fundamentală a zilelor noastre o constituie trecerea hotărîtă la dezarmare, edificarea unei lumi fără arme nucleare şi fără războaie.

S-a subliniat necesitatea de a se pune capăt politicii imperialiste de învrăjbire a popoarelor, propovăduirii anticomunismului, rasismului, şovinismului şi naţionalismului, de a se acţiona pentru educarea popoarelor în spiritul prieteniei, colaborării şi păcii.

Există convingerea unanimă că instituirea de zone fără arme nucleare în Europa, inclusiv în Balcani, ar servi cauzei întăririi securităţii europene.

În actuala situaţie internaţională, cînd este vorba de însăşi supravieţuirea omenirii, o importanţă deosebită o au acţiunile convenite, consecvente ale statelor participante la Tratatul de la Varşovia, care constituie un factor activ în lupta pentru menţinerea şi întărirea păcii în Europa şi în întreaga lume.

S-a exprimat solidaritatea României şi Uniunii Sovietice cu toate popoarele care luptă pentru libertate, independenţă şi progres social, pentru dezvoltare liberă, de sine stătătoare.

Cei doi conducători de partid s-au pronunţat pentru trecerea la măsuri şi acţiuni hotărîte în vederea soluţionării globale a problemelor subdezvoltării — inclusiv a datoriilor externe ale ţărilor în curs de dezvoltare — şi a instaurării noii ordini economice internaţionale.

Rezultatele vizitei au pus în evidenţă hotărîrea comună de a intensifica şi adînci, sub toate formele, colaborarea bilaterală dintre cele două partide şi ţări frăţeşti şi conlucrarea lor pe plan internaţional.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, a luat parte, în cursul săptămînii trecute, la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varşovia, care s-a desfăşurat la Berlin.

Tovarăşa Elena Ceauşescu şi tovarăşa Raisa Gorbaciova vizitînd Palatul pionierilor şi şoimilor patriei.

PATRIA

Cunună de cîntec,
Lumină înaripată ești,
Patria mea!
Soare și candidă iubire,
Și vis cutezător!
Se adună în spicele tale
Soarele,
Adiere și miros de brazi
De la tine ne vin

Și gîndurile toate
Se-nalță
Spre îndrăznețe piscuri
Înflorind.

Istoria noastră,
Cu glas de milenii
Peste timp,
Ești!

Iubită patrie, ești
Pretutindeni,
În oameni,
În visuri,
În fapte.

CRISTINA MARINCA,
clasa a VI-a,
Casa pionierilor și șoimilor patriei,
Făgăraș

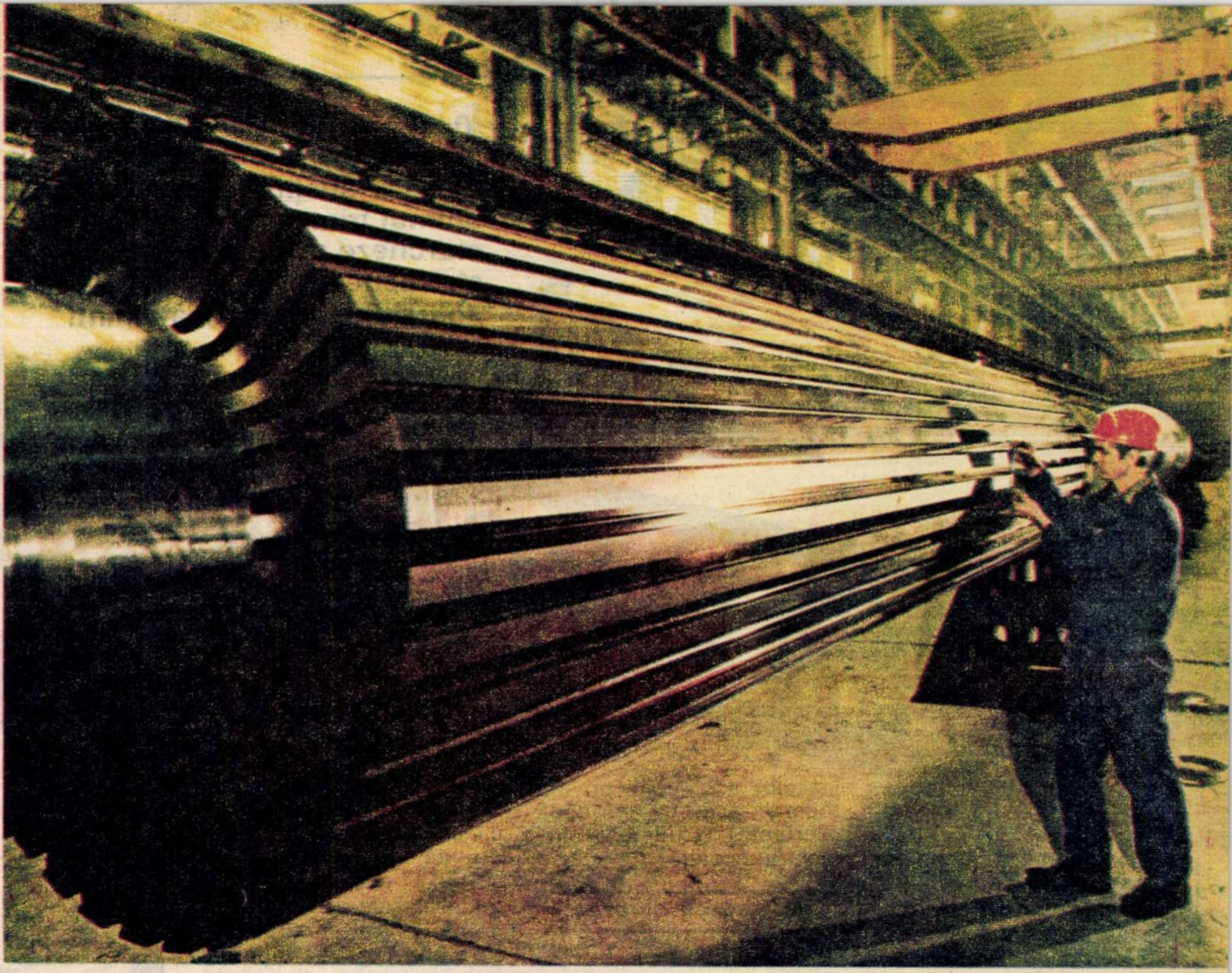

ȘTIINȚA URIAȘĂ FORȚĂ DE PROGRES

În etapa actuală, omenirea străbate cea mai efervescentă și dinamică epocă din întreaga sa existență, iar printre factorii fundamentali care îi imprimă aceste caracteristici se numără progresele impresionante, spectaculoase ale științei, tehnicii și tehnologiei, profunzimea și amplitudinea revoluției tehnico-științifice contemporane. În aceste condiții, așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, prezentul și viitorul popoarelor vor fi strîns determinate de felul în care vor acționa pentru ridicarea la un nivel superior a întregii activități de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică.

Din perspectiva unui asemenea imperativ fundamental, în țara noastră, cu deosebire după istoricul Congres al IX-lea al partidului, știința a fost investită cu o înaltă menire socială, cu statutul de factor fundamental al progresului social-economic, al mersului înainte accelerat al societății românești pe calea progresului și civilizației. Această luminoasă concepție, inițiată și promovată cu neabătută consecvență de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, se întemeiază pe adevărul că făurirea noii orînduiri socialiste — operă de o complexitate fără precedent — se poate realiza cu succes numai pe baza celor mai noi cuceriri ale geniului uman, a celor mai înaintate realizări ale științei și tehnicii. O asemenea înțelegere a rosturilor fundamentale ale științei în societatea contemporană, în vasta activitate de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a patriei spre comunism a rodit în țara noastră prin statornica preocupare a partidului și statului pentru afirmarea puternică a cercetării științifice și tehnologice, pentru promovarea largă a progresului tehnic și pentru introducerea operativă în viață a cuceririlor cunoașterii umane. Tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia că: **„Omenirea se află într-o asemenea etapă a dezvoltării în care știința reprezintă cea mai puternică forță a progresului economic și social. Pornind de la această realitate, nu trebuie să uităm nici un moment că edificarea socialismului și a comunismului nu se pot realiza decît pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, pe baza cunoașterii umane în general“.**

O remarcabilă contribuție la progresul științei și tehnicii românești a adus și aduce permanent tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, eminent om politic și savant de larg prestigiu internațional. Conducînd și îndrumînd pe plan național activitatea de cercetare științifică, de dezvoltare tehnologică, tovarășa Elena Ceaușescu a asigurat mobilizarea plenară a oamenilor de știință la înfăptuirea exemplară a sarcinilor cercetării științifice, la sporirea aportului acestui sector de activitate la dezvoltarea generală a patriei socialiste.

În anii Epocii Nicolae Ceaușescu, cei mai rodnici în împliniri din întreaga noastră istorie, a fost elaborată cea dintîi strategie a promovării pe termen lung a științei și tehnicii românești. Aceasta a asigurat dezvoltarea în ritmuri înalte a bazei materiale a cercetării științifice, legarea strînsă a cercetării cu producția și învățămîntul, integrarea lor armonioasă în cadrul unei activități unitare, formarea unui larg, cuprinzător și valoros eșalon de specialiști care prin realizările obținute conferă o nouă strălucire bogatelor tradiții ale creației științifice și tehnice românești. Astăzi patria noastră socialistă dispune de un remarcabil potențial de creație tehnico-științifică în măsură să soluționeze, potrivit cerințelor epocii pe care o străbatem, toate problemele pe care le ridică dezvoltarea societății românești, cercetarea științifică fiind orientată cu exemplară consecvență spre domeniile prioritare ale construcției socialiste.

Aducîndu-și o marcantă contribuție la dezvoltarea economico-socială a țării, oamenii de știință, toți cercetătorii din România militează consecvent pentru dezarmare și pace, cu convingerea că rezultatele cercetării științifice trebuie să folosească nu distrugerii, nu făuririi unor arme noi, ci vieții, omului, popoarelor, să fie puse în slujba soluționării marilor probleme cu care se confruntă azi omenirea, a eradicării sărăciei, foametei, bolilor, întunericului neștiinței.

Sub egida Comitetului național român „Oamenii de știință și pacea“, condus de tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, slujitorii științei românești au adresat oamenilor de știință de pretutindeni chemarea de a se situa în fruntea luptei pentru pace, ca unii care, prin însăși profesia lor, cunosc cel mai bine consecințele tragice ale unei conflagrații nucleare.

Oamenii muncii din țara noastră, întregul popor sînt angrenați acum cu întreaga lor energie în înfăptuirea celor mai cutezătoare programe de dezvoltare economico-socială. Înfăptuirea acestora creează cercetării științifice un larg cîmp de afirmare a potențialului său creator, un vast teren de acțiune pe care se pot împlini orice aptitudini și vocații constructive.

În toate detașamentele și unitățile pionierești — eforturi susținute pentru ca și ultimul trimestru școlar să marcheze prin rezultate strălucite încheierea actualului an de învățămînt!

TEZELE

OGLINDĂ A RĂSPUNDERII FIECĂRUIA

Sîntem în „perioada tezelor". O perioadă de febrile recapitulări, de completare a unor eventuale rămîneri în urmă, de prezență activă la orele de consultații.

În fața filei albe, pe care urmează să așternem răspunsurile date întrebărilor scrise pe tablă, constatăm că, de fapt, așa-zisa... „perioadă a tezelor" a început încă... din prima zi a trimestrului! De prezența și de atenția noastră la ore, de felul cum ne-am făcut fiecare temă depinde și succesul de acum.

Ne-am aflat, zilele acestea, într-o mare unitate pionierească din municipiul Deva, Școala nr. 4, avînd prilejul să surprindem cîteva aspecte — la cele cinci detașamente ale claselor a VII-a — privind tocmai această perioadă „fierbinte" a ultimului trimestru școlar.

O teză cu surprize

Nimeni din clasă nu bănuia cum o să se descurce Vasile, mai bine zis cum o să se „strecoare" la teza de matematică. Pe cel de-al doilea trimestru rămăsese corigent, iar colegii erau tare necăjiți pentru că detașamentul lor era cel mai bun dintre toate clasele a șaptea. Bineînțeles, ei încercaseră să-l convingă să nu mai întîrzie la ore din cauza fotbalului, cum își luase obiceiul în ultimul timp, să nu mai deranjeze colegii în timpul explicațiilor și să-și facă lecțiile cu regularitate. Vasile nu-i contrazicea, le dădea chiar dreptate, ca să scape de „dădăceală".

— Orice ar fi, dar să nu-mi cereți să mă las de sport! Am citit că te ajută chiar și la învățat... le spusese el într-o zi.

Lucian Ciotloș, unul dintre cei mai silitori elevi și, în același timp, sportivul numărul unu al școlii, zîmbise amuzat, apoi îi propuse lui Vasile să stea în bancă împreună.

Vasile rămăsese pe gînduri. Se obișnuise acolo, în ultima bancă. Ce mai, a hotărît să treacă în banca a patra, unde ședea Lucian.

...E liniște. Subiectele la matematică au fost explicate și fiecare se apucă de lucru. Lucian se uită puțin îngrijorat la Vasile. „Știi tot?" vrea să-l întrebe din ochi. Dar nu-i întîlnește privirea. Vasile scrie sigur pe sine! Rezolvă problemele pe care cu atîta sudoare, și într-un timp record, „sportivul" l-a ajutat să le pregătească, să le stăpînească. Într-adevăr, frumoasă performanță!

Ambiția...

Într-a VII-a B, toată lumea era convinsă că la teza de limba română vor avea un absent: Călin Șuteu. Și, deși nu le convenea deloc, înțelegeau situația. Călin își fracturase mîna dreaptă. De aceea, cînd acesta își așeză caietul de teză pe bancă se uitară la el întrebători. Călin le zîmbi triumfător și luă stiloul în mîna stîngă. Apoi porni să scrie fără dificultate.

— Ești stîngaci? îl întrebară curioși, în recreație.

— Ei, de abia acum am devenit. M-am ambiționat și de două săptămîni exersez întruna în vederea tezelor. Am vrut să vă fac o surpriză.

Frumoasă surpriză și cu folos!

Cei 14 dintr-a VII-a C

S-a întîmplat ca anul acesta la „C" să vină nu mai puțin decît 14 elevi noi. Ei, dacă ar fi fost

Foto: M. NIEDL

unul, doi, lucrurile ar fi fost mai simple, detaşamentul putînd să intervină, să-i ajute să se integreze cît mai repede în noul colectiv. În cazul de faţă, nou-veniţii o porniseră la drum destul de greu, ba şi cu unele corigenţe în primele două trimestre. Cristian, Florin, Lucian şi chiar unele fete încercaseră să-şi „rezolve" tezele copiind. Văzînd cum stau lucrurile — este adevarat, cam cu întîrziere —, ceilalţi pionieri n-au mai tolerat nici cea mai mică abatere. Au intrat în rol „Semaforul" şi grupele de întrajutorare.

Tezele acestui ultim trimestru şcolar i-au găsit pe cei de la „C" mai bine pregătiţi, cu hotărîrea să îndrepte situaţia. Vor reuşi? Sînt semne ca răspunsul să fie afirmativ!

„O problemă" care nu mai este... „o problemă"!

Într-a VII-a E, din 38 de pionieri 20 sînt foarte buni la învăţătură, iar 18 numai... buni! Iată deci un detaşament care nu poate să-şi pună probleme cînd se apropie tezele. Şi totuşi... Ştefan le-a dat multă bătaie de cap. Venit în clasa a VI-a, din fire mai retras şi poate intimidat de renumele detaşamentului, Ştefan gîndea că nu va ajunge niciodată la o ştachetă atît de ridicată. Acest fel de a gîndi i-a dăunat, pînă cînd detaşamentul şi-a dat seama că trebuie să intervină şi să-i dea curaj în propriile forţe. Daniela Hîrşovescu, comandanta detaşamentului, Ramona Kedves ca şi alţii s-au împrietenit mai bine cu el, l-au ajutat la unele materii. Astfel că „problema" de la „E" nu mai este... „o problemă".

Teza, o frumoasă şi pasionantă competiţie cu tine însuţi, un prilej de valorificare a cunoştinţelor dobîndite cu perseverenţă, zi de zi. O oglindă a răspunderii fiecăruia faţă de prima îndatorire de elev — aceea de a învăţa bine!

ELENA MĂNESCU

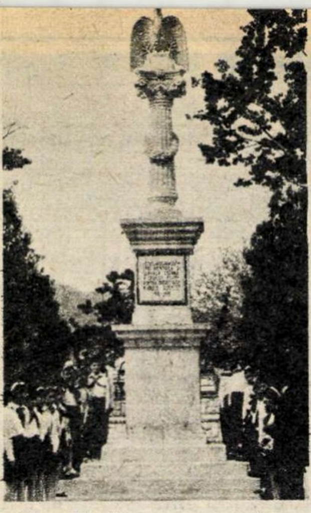

● **„Eroilor neamului, recunoştinţa noastră vie"**, s-a intitulat montajul literar, dedicat zilei de 9 Mai, prezentat de către pionierii claselor a V-a de la **Şcoala nr. 3 din Cernavodă,** judeţul **Constanţa.** Autor al acestui instantaneu este pionierul fotoreporter **Daniel Catrina.**

● **La Casa pionierilor şi şoimilor patriei** din **Cîmpulung Moldovenesc,** judeţul **Suceava,** una dintre cele mai îndrăgite activităţi este şi cea de radiogoniometrie. Prin imaginea de faţă, membrii cercului foto vor să susţină şi... prin intermediul imaginii această afirmaţie.

FOTO-reporter

„CUTEZĂTORII"

● **„Colegii noştri mai mici fac primii paşi în artă"**, îşi explică imaginea pionierii fotoreporteri de la **Casa pionierilor şi şoimilor patriei** din **Cisnădie,** judeţul **Sibiu.**

Merit pionieresc

Pasionaţii agrobiologi

De 12 ani la Şcoala **Vîrleni — Stăneşti,** judeţul **Vîlcea,** fiinţează un cerc de agrobiologie cu trei secţiuni, care se bucură de o bogată experienţă. Viitorii agronomi se preocupă şi obţin an de an tot mai bune rezultate în ce priveşte cultura porumbului, pomicultura, viticultura şi legumicultura (pe care o experimentează atît în cîmp deschis cît şi intensiv, în solariile cuprinzînd o suprafaţă de 120 m^2). Experimentele lor urmăresc influenţa factorilor de vegetaţie şi climă asupra creşterii şi dezvoltării plantelor pe „loturi paralele" — adică atît în condiţiile utilizării îngrăşămintelor cît şi în lipsa totală a acestora. Aplicarea tratamentelor în pomicultură şi viticultură pentru combaterea bolilor şi dăunătorilor constituie un alt experiment de succes al pasionaţilor pionieri agrobiologi din Vîrleni. O demonstrează chiar producţiile obţinute la struguri şi la mere în bogata toamnă a anului trecut. Sericicultorii au obţinut şi ei o „recoltă" bogată (83 kg de gogoşi de mătase), dar pentru acest an preconizează una mult mai mare. Acum dispun şi de o serioasă bază furajeră: o plantaţie intensivă de 800 duzi pitici al cărei „certificat de naştere" datează din primăvara 1986. Proiectele sericicultorilor au însă în vedere extinderea acestei plantaţii, precum şi construirea a încă 15 paturi pentru creşterea viermilor de mătase. Zootehniştii nu se vor lăsa nici ei mai prejos; efectivul microfermei e deja în creştere, iar acum au înfiinţat şi o crescătorie de iepuri.

ILEANA PIŢA

Ritm

● **Lucrările premiate** în cadrul concursului „Sînt suflet din sufletul neamului meu", la care au participat pionierii-pictori din **Bacău,** se regăsesc acum în expoziţia vernisată la C.P.Ş.P. din municipiu ● **Realizarea unui ingenios aparat de detectare a... aptitudinilor** figurează în proiectul de cercetare al membrilor cercului de radio-electronică de la **Palatul pionierilor şi şoimilor patriei.** Pe pupitrul lor de lucru se află în curs de finalizare pentru actuala ediţie a concursului „Start spre viitor", şi un instrument universal de măsurat cu afişaj numeric ● **Peste 20 de filme** a realizat pînă acum cineclubul pionierilor de la Şcoala **Bivolari — Iaşi,** obţinînd frumoase premii în competiţiile de cineamatorism. Un remarcabil succes al său l-a constituit participarea la festivalul filmelor... profesioniste de la Costineşti, unde, de asemenea, a fost premiat ● **Există** şi o poveste care se cheamă... Scufiţa albastră? Da, ne confirmă echipa de teatru de la C.P.Ş.P., **Drobeta-Turnu Severin,** care a şi prezentat această piesă pe scena actualei ediţii a Festivalului Naţional „Cîntarea României" ● **Ce îşi doreşte în noul sezon... auto Mihaela Vele,** membră a cercului de carting de la C.P.Ş.P., **Tg. Lăpuş-Maramureş?** Desigur, să reediteze, împreună cu echipa reprezentativă a judeţului, succesele de frunte obţinute, prin tradiţie, în competiţiile republicane ● **Pionierii fotoreporteri** Alexandru Ene şi Ciprian Niculiţă de la C.P.Ş.P., **Timişoara,** ne-au trimis aceste imagini prin care prezintă două formaţii de succes pe scena Festivalului Naţional „Cîntarea României": echipa de dansuri populare a C.P.Ş.P şi formaţia de estradă a Liceului „N. Lenau" din municipiu ● **Şi acum, felicitări pe adresa clasei a V-a A** de la Şcoala nr. 7, **Oneşti — Bacău,** care, colectînd într-un timp record 2 500 kg fier vechi, 650 sticle, 650 borcane, 100 kg deşeuri textile, 600 kg maculatură şi importante cantităţi de plută şi polietilenă, şi-a îndeplinit, valoric, angajamentul de muncă patriotică încă de la începutul lunii aprilie!

Să descoperim împreună:

MUZEUL MARINEI ROMÂNE

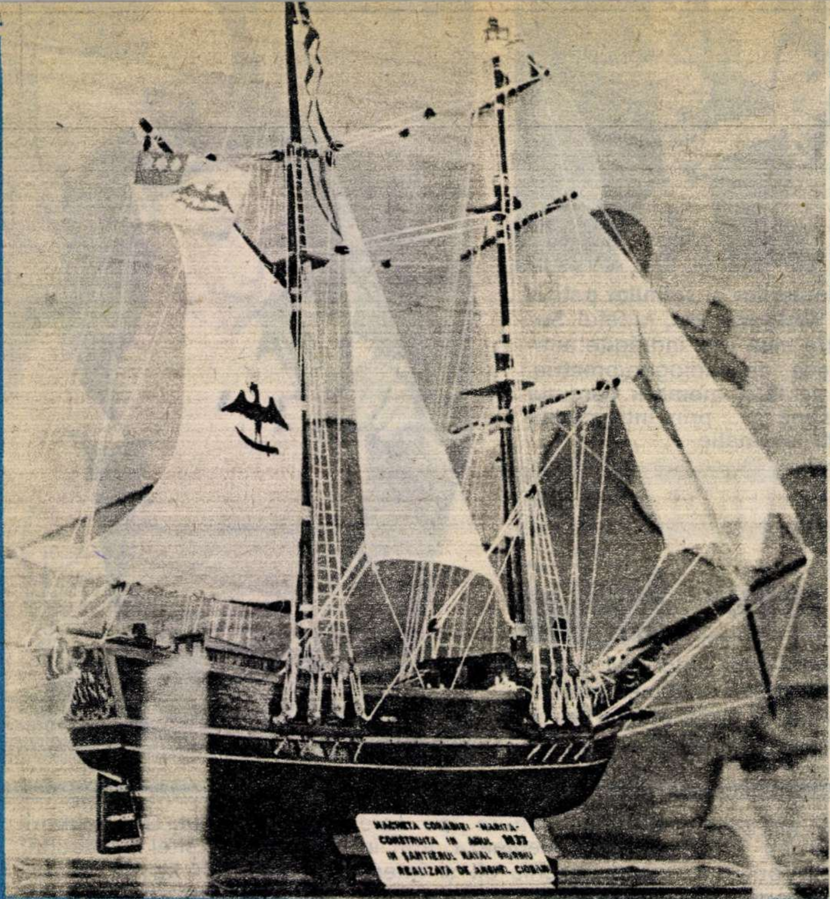

1

2

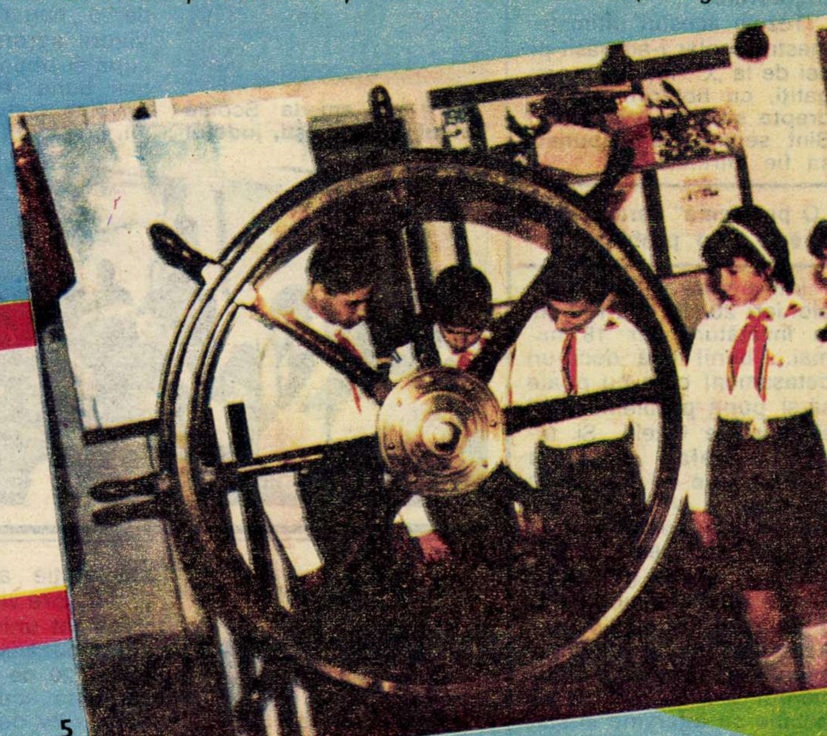

5

Privind siluetele albe ale vapoarelor — nuferi răsăriți din spuma argintie a mării — v-ați gîndit vreodată ce nave pluteau peste întinderile albastre cu sute de ani în urmă? Desigur, gîndul acesta nu vă este străin. Dar dacă vreți să aflați mai multe amănunte despre „ce a fost odată" în domeniul navigației românești, vă propunem o călătorie pe... firul veacurilor. Nu vă temeți, n-avem prea mult de mers. Este de-ajuns să pătrundem în monumentala clădire din Strada Traian nr. 53, din străvechiul Tomis, Constanța de azi. Da, ați ghicit! Este vorba despre **Muzeul marinei române.** Un muzeu care merită să fie văzut, atît în interiorul clădirii — în cele 22 de săli — cît și în parcul din spatele ei fiind expuse cîteva mii de obiecte care-i vorbesc vizitatorului despre priceperea poporului nostru în construcția de nave, despre iscusința marinarilor noștri în conducerea ambarcațiilor de tot felul pe mările și oceanele lumii, despre contribuția lor la lupta pentru libertate socială și națională.

De cînd navigăm pe apele noastre interioare, pe Dunăre și pe Marea Neagră? Desigur, din timpuri imemoriale. Navigatorii veniți de peste mare descopera aici ca și localnicii, strămoșii noștri geto-daci, erau maeștri în arta navigației. E adevărat, ambarcațiile lor erau mai simple, un fel de bărci de diverse mărimi, puse în mișcare îndeosebi cu ajutorul vîslelor, dar și cu al unor pînze cînd era nevoie, tehnici care corespundeau pe deplin necesităților lor. Dovadă, între altele, mulajele de pe metopele Columnei lui Traian.

Ulterior, în secolele de conviețuire daco-romană și de formare a poporului român, mijloacele de navigație se dezvoltă continuu. Existența unei flote fluviale romane și a unei baze navale bizantine, înflorirea deosebită a orașelor — porturi de pe Dunăre și de pe malul românesc al Mării Negre — sînt dovedite de numeroase obiecte originale, cele mai multe dintre ele descoperite în zona localității Păcuiul lui Soare: ancore, amfore, cărămizi cu inscripții și altele, care ilustrează o intensă activitate în acest domeniu, existența a numeroase ambarcații de diverse tipuri și a numeroși navigatori.

Odată cu sălile prin care trecem, parcurgem și... veacurile, unul după altul. Și iată-ne ajunși în epoca medievală. Unde, de asemenea, descoperim o intensă activitate în domeniul navigației sub pavilion românesc. Numeroase documente atestă legăturile noastre comerciale cu diferite țări, realizate pe drumurile fără pulbere ale apelor. Impunătoare și concludenta în acest sens este fresca ce ilustrează navigația în timpul domniei lui Mircea cel Mare (1386—1418).

Exponate originale, de o mare valoare istorică — între care o bombardă descoperită la Mangalia și cîteva ghiulele de tun scoase la lumină în zona Giurgiului — dovedesc nivelul tehnic ridicat pentru acea perioadă atît în ceea ce privește construcția de nave, cît și dotarea lor și a unor baze navale. Și iată-ne ajunși în timpul glorioasei domnii a lui Ștefan cel Mare (1457—1504), cînd flotila moldovenească atinsese un remarcabil nivel de dezvoltare. Formată din celebrele „pînzare" — ambarcații simple, dar de-o manevrabilitate deosebită, care preiau în parte caracteristicile celor utilizate încă din antichitate de către geto-daci, respectiva flotilă era utilizată atît în scopuri comerciale, cît și de apărare, constituind o forță de care trebuia să se țină seama. Macheta unui asemenea „pînzar", precum și unul dintre cele mai valoroase exponate ale muzeului — o monoxilă, în lungime de 10 metri, datînd din secolul al XV-lea, descoperită în albia Crișului Alb — oferă vizitatorilor posibilitatea de a cunoaște în detaliu acest tip de ambarcații și caracteristicile lor. Renumită a fost, de asemenea, și flotila românească din timpul lui Mihai Viteazul (1593—1601), formată din ambarcații mai mari și mai evoluate față de cele din secolul precedent. În plus, din această perioadă datează și primele dotări de bord de nivel tehnic ridicat, dintre care în muzeu pot fi admirate o trusă de navigație din secolul al XVI-lea și un glob ceresc executat într-un atelier venețian, în anul 1658.

La un moment dat, atenția vizitatorilor e reținută de un document deosebit: este vorba de facsimilul hrisovului corăbiilor care sînt „libere a umbla pe Dunăre", emis la 23 noiembrie 1793 de către domnitorul Alexandru Moruzi, document ce este considerat actul de naștere al marinei civile și militare românești din epoca modernă. Începînd din acest moment, așa cum reiese și din ceea ce ne oferă muzeul în continuare, marina noastră înregistrează un salt calitativ. Interesul vizitatorilor e stîrnit de numeroase exponate: macheta navei „Marița", prima corabie românească construită în țară, la

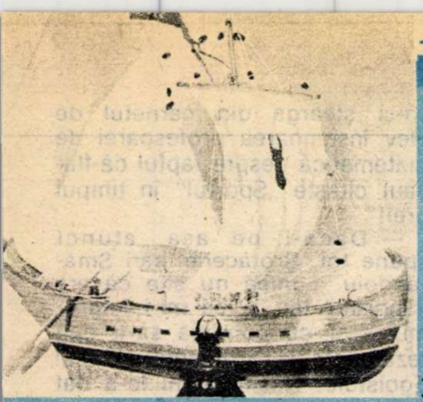

3

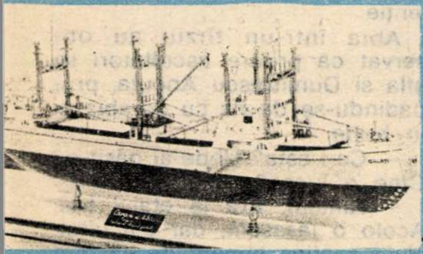

4

1. **Nava „Marița".**
2. **Clădirea muzeului.**
3. **Pinzar din vremea lui Ștefan cel Mare.**
4. **Cargoul „Galați" construit in 1960**
5—6. **Pionieri in vizită la muzeu și pe o navă.**
7. **Monoxila descoperită pe Crișul Alb.**

Capacitatea spațiului în care marfa este transportată de către navă.

6

Giurgiu, în 1833, precum și de pavilionul acesteia care atestă apariția, prin 1830, a primelor formațiuni ale marinei militare permanente în Moldova și Muntenia; macheta navei „România", prima navă de război (cu aburi), lansată la apă tot la Giurgiu; uniforme de epocă ale marinarilor noștri, lentila originală a farului de la Sfîntu Gheorghe (care a funcționat între 1865 și 1968, deci mai bine de un secol) și altele.

7

Un spațiu larg este rezervat unuia dintre marile momente ale istoriei noastre naționale — Războiul din 1877—1878 pentru cucerirea independenței depline de stat a României. Participarea flotilei românești de pe Dunăre la acest eveniment este ilustrată, între altele, de o expresivă dioramă în care pot fi admirate bateria și echipajul navei românești de război „Perseverența" care cu mortierele sale a scufundat un monitor otoman.

Cucerirea independenței depline de stat a României a dat un nou avînt dezvoltării marinei noastre. Documente, obiecte, fotografii ale unor nave care au intrat în dotarea marinei noastre începînd cu anul 1882 (cînd este elaborat primul program naval), macheta primului bric „Mircea", a primului nostru crucișător, a primei noastre nave de pasageri, a primei nave de mărfuri, texte și fotografii ilustrînd înființarea, în 1893, a „Navigației fluviale române" și, în 1895, a „Serviciului maritim român", macheta portului Constanța din anul inaugurării oficiale (1909) ilustrează convingător această dezvoltare a marinei române.

Continuîndu-ne călătoria prin muzeu, sîntem martorii unui alt moment crucial al existenței noastre multimilenare, războiul din anii 1916—1918, perioadă în care este prezentată detaliat prețioasa activitate a marinei militare române din această perioadă. Alături de schema de organizare a acesteia și de hărțile ce reprezintă principalele misiuni de luptă, descoperim lentila care a funcționat, din 1900, la Farul Tuzla, timp de 74 de ani. O impozantă hartă în metal gravat atestă preocupările pentru organizarea unei marine militare și civile moderne, obiectiv ilustrat prin numeroase machete și fotografii care înfățișează, între altele, crearea Ligii navale române, în 1928 — instituție ce a cultivat în rîndul maselor dragostea pentru activitatea și viața marinărească.

Prezentarea desfășurarii victorioase a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă de la 23 August 1944 e ilustrată și în domeniul marinei prin documente, scheme, hărți, tehnică de luptă specifică, lucrări de artă în metal gravat. Despre lupta eroică a marinarilor români împotriva forțelor hitleriste, despre curățirea Dunării de mine și asigurarea transporturilor pentru frontul antihitlerist vorbesc numeroase exponate care îi rețin îndelung pe vizitatori în fața lor.

In ultimele spații ale muzeului este înfățișată, pe spații generoase, vertiginoasa ascensiune a marinei românești în anii construcției socialiste. Plăcut impresionat, vizitatorul se oprește în ultima sală care adăpostește cele mai recente realizări în domeniul construcțiilor navale: machetele navelor militare și comerciale construite în șantierele românești, macheta petrolierului de 150 000 tdw* „Libertatea", a platformei de foraj marin „Gloria" și a portului Constanța, machetele farurilor de pe litoralul românesc și altele. Notă distinctă face, de asemenea, macheta Canalului Dunăre-Marea Neagră. Circuitul expozițional se încheie cu un fundal pe care se înfățișează aspecte ale dezvoltării social-economice a României, sarcinile stabilite de Congresul al XIII-lea al P.C.R., potrivit cărora în cincinalul 1986—1990 capacitatea flotei maritime românești va ajunge la 7,5—8 milioane tdw. Din această ultimă sală se pătrunde în parcul muzeului unde sînt expuse nave, piese de artilerie navală, ancore, elice, motoare.

Documentar

● Calitatea navelor construite in secolul al XV-lea in Moldova și Țara Românească era mult apreciată. Documentele vremii relevă existența unor schimburi comerciale, realizate prin intermediul acestora, cu diferite porturi ale Mediteranei.

● Este bine cunoscut interesul deosebit pe care Ștefan cel Mare l-a acordat construcției de nave, unele dintre acestea denumite pînzare.

● În luptele sale pentru stăpînirea Dunării, Mihai Viteazul a folosit pe fluviu săici (sau seice), cele mai mari fiind de 26,5 m in lungime și de 5,6 m in lățime, puse in mișcare de 7—9 perechi de rame și inarmate cu 3 tunuri; pe Marea Neagră, domnitorul a utilizat nave denumite barcones.

● Între alte tipuri de nave utilizate pe apele noastre in secolul al XVIII-lea este menționat bolazanul. Destinat transportului de mărfuri, acesta avea prova mai joasă decit pupa, 19—34 m in lungime, 3,8—5,7 m in lățime, propulsie mixtă — cu 3—5 perechi de rame și un catarg cu o velă, de regulă in patru colțuri.

● Construcția de nave pe șantierele navale de la Galați, Giurgiu, Brăila, Tulcea, Sulina și altele se intensifică după 1829. Astfel, șantierele navale construiesc bricuri și goelete, și in general nave de mai toate tipurile obișnuite pe vremea aceea.

De-a lungul întregului itinerar prin muzeu, împletirea istoriei patriei cu istoria marinei românești devine o dimensiune incontestabilă a educației patriotice și revoluționare a tinerei generații. Ba mai mult chiar, fiecare pas petrecut printre mărturiile existenței noastre milenare înseamnă un pas spre autocunoaștere și o clipă de înțelepciune cîștigată. Și ar mai fi ceva. Aici, în acest lăcaș de cultură și educație, un grup de pionieri inimoși s-au constituit într-un cerc de ghidaj și cercetare pe care l-au numit „Prietenii muzeului". Desfășurîndu-și activitatea sub conducerea personalului de specialitate, ei organizează în suita activităților cultural-educative întîlniri cu comandanți de nave, recitaluri de muzică și poezie inspirate din viața marinarilor, excursii tematice, expoziție de carte marină, întîlniri cu constructori navali, vizite pe nave, concursuri...

Cu asta însă n-am spus totul despre Muzeul marinei române. În sălile lui, fiecare exponat are farmecul și valoarea sa. Nu rămîne decît să-l vizitați, să-i descoperiți voi înșivă tainele. Și poate că într-o zi veți fi cei care veți sta sub faldurile tricolorului fluturînd pe catargul unei nave românești ultramoderne străbătînd întinderile albastre, ca simbol al dorinței noastre de colaborare, de pace și de solidaritate cu toate popoarele lumii.

DANIELA TEODORESCU,
pionieră-reporter a subredacției
„Cutezătorii", C.P.Ș.P., Constanța,
prof. îndrumător Mariana Popescu
Foto — Cineclubul „Albatros", condus
de prof. Mihaela Postelnicu

DIN NOU LA START

Corabia lui Cristofor Columb a fost construită de multe ori. Ultima dată a construit-o, la scara 1/20, Dumitrescu Ancuța spre a naviga cu ea spre marele premiu la proba de machete ale navelor celebre.

A lucrat la această corabie timp de trei luni.

Rezultatul corespunde perfect descrierilor din documentele epocii. Ancuța a folosit același lemn și în general aceleași materiale utilizate de meseriașii din secolul al XVI-lea, chiar și vopsele preparate după rețetele lor. Bompresul țintește îndrăzneț spre depărtări, velatura poate fi manevrată cu ușurință, cîrma funcționează, instrumentele de navigație sînt la locurile lor, nu lipsesc nici ustensilele gospodărești.

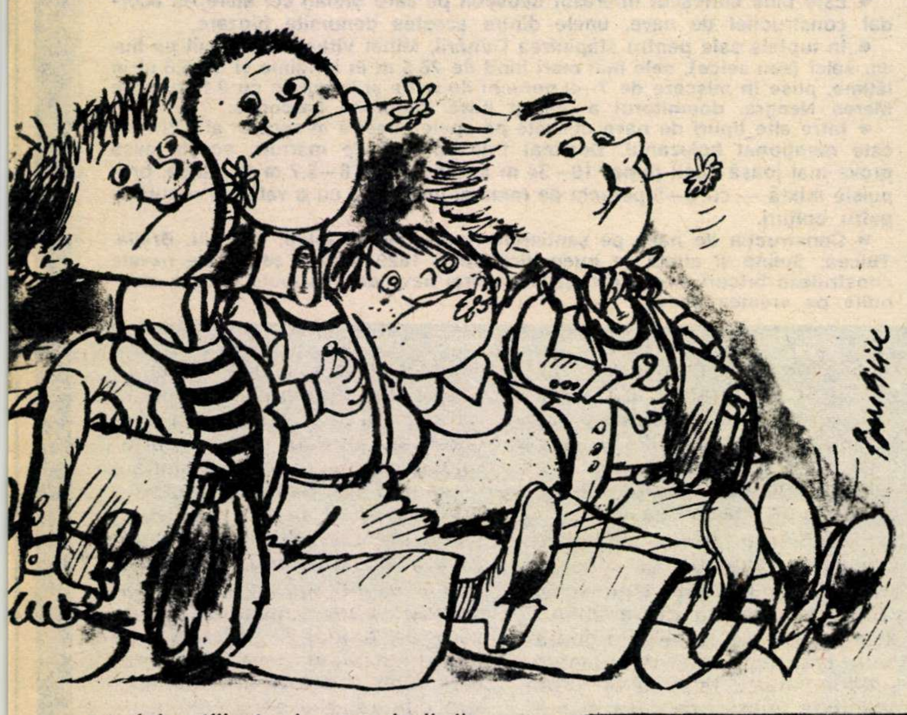

Este o corabie încîntătoare, dar Ancuța a lăsat-o pentru cîteva minute pe un pervaz din holul de la etajul doi și opera a dispărut.

Cine s-o fi luat? Un rival? Un răutăcios? Un colecționar pasionat, dar fără suflet? Un zăpăcit care habar n-are de valoarea ei?

Cercetări. Întrebări. Ipoteze. Păreri. Căutări. Sugestii. Bănuieli. Poate. Cred. Fără. Cu. El. Altul. Ușă. Geam. Da. Nu.

S-a stabilit că la ora și în locul acela nu se găseau decît Brotăceanu Paul, Smărăndoiu Ionel, Copiloiu George și Rușinică Dan, ocupați să pună în aplicare o idee mai veche de-a lor, și anume aceea de a-și face din niște vechi și banale tricouri albe niște tricouri marinărești nou-nouțe, cu clasicele dungi albastre și romantica ancora.

Dar ei sînt deasupra oricăror bănuieli. Prieteni vechi. Fideli. Nedespărțiți. Li se spune „Cei patru căpitani celebri". Nu s-au certat niciodată. Ce-i al unuia este și al celorlalți. Se duce la ștrand Brotăceanu, se duc și ceilalți. Ia Smărăndoiu nota cutare, la o teză, iau și ei la fel. Face Rușinică guturai, strănută toți.

Însă corabia lui Cristofor Columb și a Ancuței Dumitrescu n-a intrat în cimentul pardoselii de la etajul doi. Cineva, căpitan-necăpitan, tot a luat-o.

E valoroasă. Poate împodobi orice colecție de obiecte artistice sau documentare. Este extraordinară și ca decor. Așadar, cine, unde, cum, de ce?

— Nu știu, n-am văzut, n-am auzit, au spus Brotăceanu — Smărăndoiu — Copiloiu — Rușinică. Noi eram extrem de ocupați. Noi sîntem foarte serioși. Noi respectăm munca altora.

— Cu toate astea, tu, Brotăcene, luna trecută — oftează un neîncrezător— ai luat de la bibliotecă „Toate pînzele sus" în cea mai bună stare și ai adus-o, numai după mari insistențe, abia ieri, cu copertele rupte!

— Între timp i-o dădusem lui Copiloiu, el a aranjat-o așa! spuse dintr-o răsuflare Brotăceanu.

Îi păru imediat rău. Vorbise fără voia lui. Copiloiu îl privi adînc necăjit:

— Tu vorbești, Brotăcene? Bine... Află că o carte poate fi reparată, chiar legată artistic, dar eprubetele și retortele pe care le-ai spart **tu** cînd te-ai jucat în laboratorul de chimie nu mai pot fi lipite! Și cînd te gîndești că paguba a căzut în seama lui Simionaș Ilie care era de serviciu!

— Nu sînt eu de vină! se înroși Brotăceanu. Parcă nu știi că Smărăndoiu a început? Voia să găsească la iuțeală un acid, să-și șteargă din carnetul de elev însemnarea profesoarei de matematică despre faptul că flăcăul citește „Sportul" în timpul orei!

— Dacă-i pe așa, atunci spune tot, Brotăcene! sări Smărăndoiu. Lumea nu știe că era „Sportul" tău și că mi-l împrumutaseși cu condiția să-ți dau rezultatele la problema a treia! Egoistule! Rușinică mi le-a dat pe primele două fără nici o pretenție.

Abia într-un tîrziu au observat că printre ascultători se afla și Dumitrescu Ancuța, prăpădindu-se de rîs cu corabia ei în brațe.

— Ce-i asta? Unde ai găsit-o? Cine o luase?

— Nimeni. Era la etajul trei. Acolo o lăsasem, dar am uitat. Nu s-a atins nimeni de ea. Am găsit-o de o jumătate de oră.

— De ce n-ai spus de la început?

— Am vrut, dar nu m-ați ascultat. Erați foarte ocupați să vă faceți complimente... De ce să pierd ocazia? A fost un spectacol interesant!

— Uf, au exclamat ușurați Brotăceanu — Smărăndoiu — Copiloiu — Rușinică. Bine că s-a terminat. V-ați convins că n-avem nici o vină?

— Ba m-am convins că prietenia voastră trebuie să ia startul din nou spre o țintă mai nobilă!

...Și au redevenit „cei patru căpitani celebri". Dar tricourile de marinari încă nu le-au terminat. Sînt ocupați, din proprie inițiativă, să lege artistic toate cărțile deteriorate din biblioteca școlii. Lucrează, ca de obicei, împreună. Dar acum își pun mai multe întrebări.

OVIDIU ZOTTA

APLAUZE PENTRU... DUBLII CAMPIONI

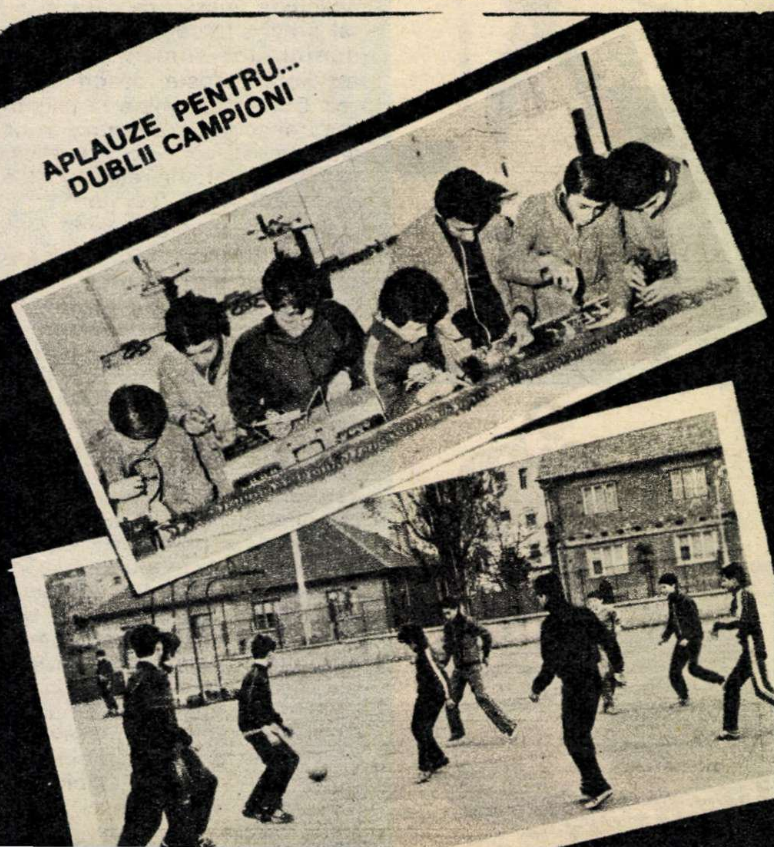

Aparent, între aceste două imagini, realizate la Școala nr. 13 din Brașov, nu este nici o legătură.

Și totuși, ea există! Membrii „echipei de electrotehnicieni" din prima imagine sînt unii și aceiași cu membrii echipei de fotbal din a doua imagine!

Împreună pe terenul performanței sportive, dar, tot împreună, și pe terenul performanțelor la învățătură! Pretutindeni, cu încredere, sîrguință și succes.

Dacă și tu, cititorule, faci parte dintr-o astfel de echipă care se prezintă la fel de bine în ambele domenii, scrie-ne despre ea! Și specifică pe plic: „Aplauze pentru... dublii campioni!"

?! AŢI ÎNTREBAT? VĂ RĂSPUNDEM!

• O intrebare de „sezon" ne adresează ADRIANA GRIGORE din CONSTANŢA. În scrisoarea trimisă redacţiei, ea se interesează de felul cum se poate obţine înmulţirea plantelor floricole prin seminţe.

Plantele se înmulţesc prin seminţe sau pe cale vegetativă cum sînt butaşii, marcotele, drajonii, părţi de tufă, tuberculii, bulbii şi prin altoire. Înmulţirea prin seminţe necesită, mai întîi, pregătirea terenului, săpînd bine pămîntul şi mărunţindu-l. După ce am netezit cu o greblă suprafaţa locului de semănat, facem şănţuleţe paralele, la o distanţă ce poate varia între 20 şi 40 cm. După semănat, sămînţa se acoperă cu puţin pămînt, apoi se apasă cu o scîndură suprafaţa locului însămînţat. Se stropeşte cu atenţie, spre a nu dezveli seminţele.

• „Nu demult — ne scrie CORNEL DIAMANDI, din SLOBOZIA — am auzit vorbindu-se despre anumite materiale emiţătoare de lumină. Aş vrea unele informaţii în această privinţă."

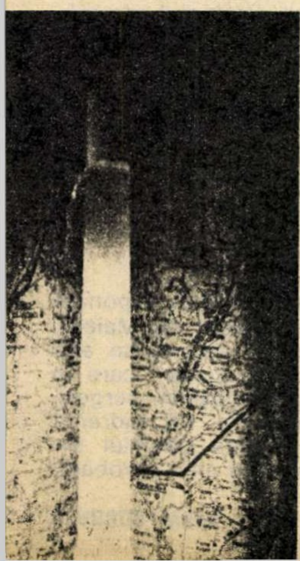

Mai precis este vorba de materiale plastice colectoare de lumină sau, mai pe scurt, de polimeri fluorescenţi. Ce sînt aceştia? Nu de multă vreme a fost descoperită o luminescenţă specială la anumiţi polimeri în care s-au introdus vopsele realizate special în acest scop. Folosind polivinialcoolul sau o răşină fenolică, s-a observat că prin iluminarea materialului cu o sursă de radiaţii ultraviolete apare o luminescenţă numită „fluorescenţă anormală", a cărei culoare depinde de substanţa ce a fost introdusă în materialul plastic. Experienţele desfăşurate au demonstrat că efectul luminos apare chiar în prezenţa celor mai slabe surse de lumină, deocamdată el menţinîndu-se doar 10 secunde. Exista încă de pe acum numeroase aplicaţii ale acestei lumini fără curent electric, printre care confecţionarea plăcuţelor pentru denumirea străzilor, precum şi diverse utilizări în domeniul audiovizual şi al fibrelor optice. Cercetătorii speră ca treptat durata de iluminare să crească mult, ceea ce va mări domeniul de aplicare a polimerilor fluorescenţi. Oare într-un viitor nu prea îndepărtat vom putea citi ziarul la lumina unui... polimer? În imagine, materialul plastic în timpul experimentărilor.

• Unde, cînd şi cine a inventat bicicleta? — ne intreabă în prima sa scrisoare către revista „Cutezătorii" CRISTIAN ROŞU din MEDIAŞ, jud. SIBIU.

Trebuie sa-ţi spunem, Cristian, că bicicleta, ca şi alte descoperiri tehnice, a fost „inventată"... treptat. În 1790, francezul Sivrac a creat „celeriferul", un ansamblu care avea două roţi de lemn legate între ele printr-un cadru şi care era împins cu picioarele. În 1817, inginerul silvic german Drais Karl Friedrich a reuşit să asigure un dispozitiv de manevrare a acestui mijloc de transport, el parcurgînd cu „draisina" sa 14 kilometri în 60 de minute. În 1855 Ernest Michaux a avut ideea de a pune cîte o manivelă acţionată de picior de o parte şi de alta a roţii drezinei, un fel de bielă, aşa cum aveau locomotivele. Este semnat, astfel, actul de naştere al pedalei pentru bicicletă. Inventatorul ei — un copil de 14 ani. Denumirea de bicicletă o va primi acest vehicul de-abia în 1880, la sugestia unui ziarist francez.

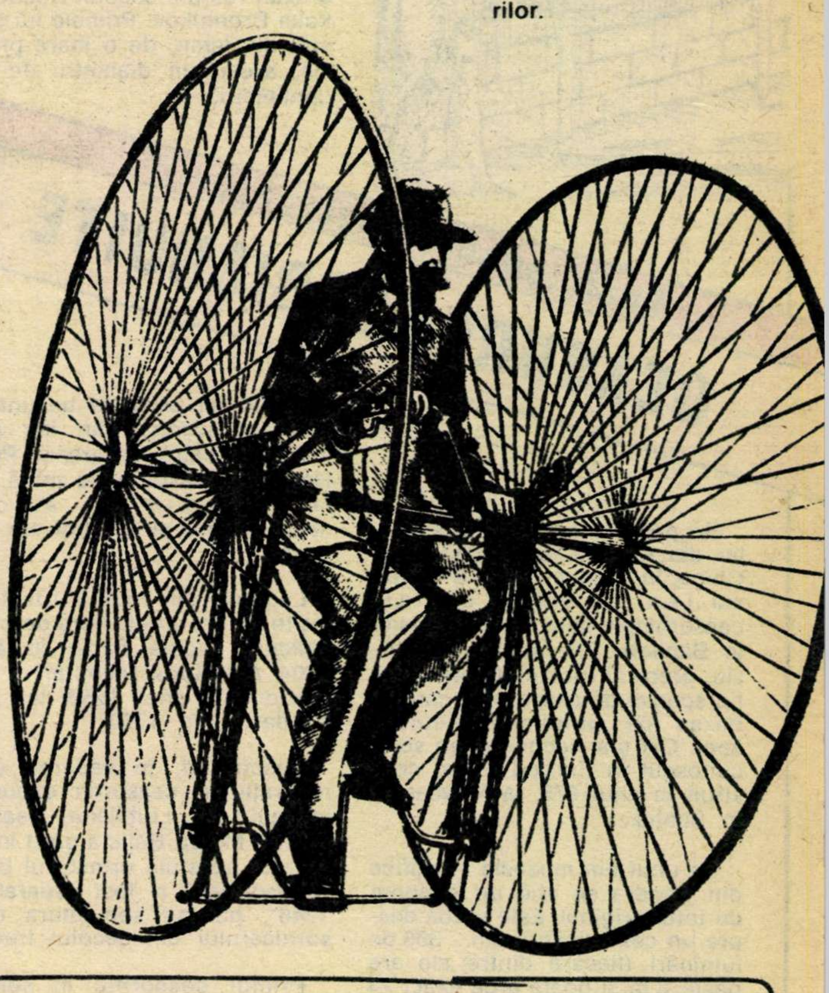

ATELIER PRACTIC

Legătoria de cărţi (2)

Vom continua în acest numar, dragi copii, cu pregătirea cărţilor ce urmează a fi legate. Mai întîi, cartea ce urmează a fi legată se debroşează (se desface în fascicule). Pentru aceasta, se desfac copertele, se curăţă cotorul de clei sau de agrafele de sîrmă şi se scot aţele. După aceea se desfac una după alta fasciculele cărţii. Cînd cartea are foi îndoite sau mototolite, ele se vor netezi cu fierul de călcat. Fasciculele, desfăcute şi aşezate în ordinea paginaţiei, se vor egaliza ciocănindu-le pe o scîndură de-a lungul cotorului. După aceea fasciculele se strîng într-o menghină, lăsînd cotorul în afară cu aproximativ 3 mm. La o distanţă de 2—3 cm de marginea superioară şi inferioară a cărţii, se fac în cotor, cu ajutorul cuţitului, două crestături uşoare, obţinîndu-se nişte găuri mici, în care se va introduce, la coaserea cărţii, acul cu aţa. Între aceste tăieturi marginale, cu ajutorul ferăstrăului cu dinţi mărunţi se aplică cîteva tăieturi adînci de 2—2,5 mm, în care se introduce sfoara pentru legat. După aceea se taie din hîrtia de scris — după formatul fasciculelor — două foi duble, îndoite, denumite **forzaţ.** După ce se unge cu aracet partea îngustă de la îndoitura forzaţului, acesta se lipeşte de primul fascicul al cărţii — de coperta interioară, la cotor. Al doilea forzaţ se lipeşte de ultimul fascicul al cărţii, respectiv de ultima ei filă. Procedînd astfel, putem începe coaserea şi tăierea cărţii, operaţii pe care vi le vom prezenta în numărul viitor.

MARIA ZAMFIR

(Va urma)

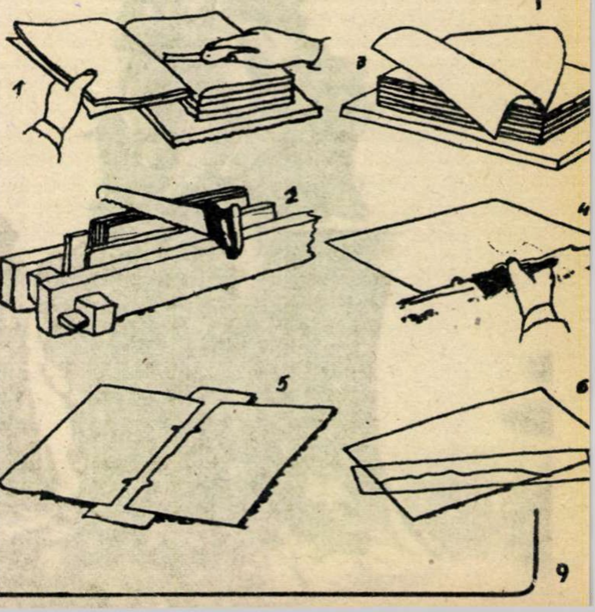

Enciclopedie „Cutezătorii"

CEASURI NEOBIȘNUITE

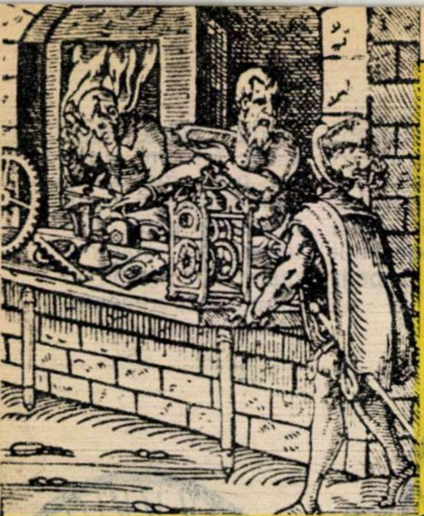

Atelierul unui ceasornicar (gravură din secolul al XVI-lea).

Se pare că primul cadran solar din lume a fost construit în China, în urmă cu circa 2 600 de ani î.e.n. Cu 500 de ani î.e.n. ceasornicele solare erau folosite în Babilon. Trei secole mai tîrziu, grecii și romanii foloseau un tip special de ceasornice care se bazau pe principiul picurării apei. Cel mai vechi cadran solar cunoscut în Europa a fost construit în anul 675, la Newcastle, în Scoția.

La unul din muzeele științifice din Londra se află un exponat cu totul original. Este vorba despre un ceas alcătuit din... 366 de lumînări (fiecare dintre ele are peste 2 m și poate arde exact 24 de ore). Cînd o lumînare a ars complet, se aprinde automat alta. După gradațiile lumînărilor se poate afla ora exactă.

Un muzeu de lîngă Leningrad are în colecție un exponat mai puțin obișnuit: un ceas de buzunar confecționat în exclusivitate din lemn, operă a cunoscutului artizan rus din secolul trecut Nikolai Bronnikov. Primele lui ceasuri din lemn, de o mare precizie, aveau un diametru de trei centimetri.

Cel dintîi ceas de buzunar a fost confecționat din fier prin 1504 de către bavarezul Peter Henlein. Ceasurile de mînă datează din 1790; autori: Jacquet-Droz și Leschot din Geneva.

Lagărele din rubin au fost folosite pentru prima dată de către italianul Nicola Facio în anul 1704. Arătătorul „minutar" a fost introdus în anul 1550, iar „secundarul", în 1760.

Deschizînd, în vederea unei reparații, un ceasornic expus la muzeul din Liubliana, ceasornicarul Metod Bajic a găsit în interiorul acestuia următorul bilet: „Ceasornicul a fost reparat în 1846", purtînd semnătura ceasornicarului din secolul trecut.

Primul ceasornic în sensul contemporan al cuvîntului a fost inventat în 1370 de H. Devic. El era pus în mișcare de o greutate de 250 kg. Mai tîrziu, în anul 1763, un savant francez realizează un ceasornic cu arc.

Unul dintre urmașii ducelui de Alba a dorit să aibă în posesia sa un obiect fără seamăn pe lume. Dorința nobilului infatuat a fost îndeplinită datorită măiestriei unui mecanic parizian, care a construit în anul 1873 un ceas astronomic universal. Ceasul avea trei instalații de sine stătătoare: una astronomică — ea indica mișcarea Pămîntului și a celorlalte planete în jurul Soarelui; una cronologică — ea consta într-un calendar acționat mecanic; și, în sfîrșit, una geografică — indicînd, pe 36 de cadrane, ora exactă în cele mai mari orașe ale globului.

În Europa secolelor al XVI-lea și al XVII-lea era foarte răspîndit nocturlabul, un „cadran cu stele" prin care se putea afla ora observînd aștrii din jurul Stelei Polare. Inventat în 1580 de Gemma Fresius, el a dispărut la sfîrșitul secolului al XVII-lea, fiind înlocuit de ceasornic.

Un ceas „veșnic", deosebit de interesant, a construit meșterul japonez Tanaka Hisasige, în anul 1852. El a funcționat, fără să fie întors, 9 600 de ore. Ceasul avea șase cadrane. Ele indicau ora după vechiul sistem de calcul japonez, ora europeană, zilele săptămînii, anotimpurile și lunile anului, fazele lunii...

Un original ceas... șahist a fost în posesia cunoscutului campion Paul Morphy (1837—1884). Pe cadranul ceasului său de buzunar în loc de cifre erau... piese de șah!

Un locuitor din orașul Gera (R.D.G.), Willy Mayer, a construit în urmă cu aproape șapte decenii un ceas din... miez de pîine, care funcționează foarte bine. Singurele părți metalice ale ceasului sînt șuruburile. Cutia și mecanismul sînt din miez de pîine, care, odată cu trecerea timpului, au devenit tari ca piatra!

Lampă-ceasornic din secolul trecut.

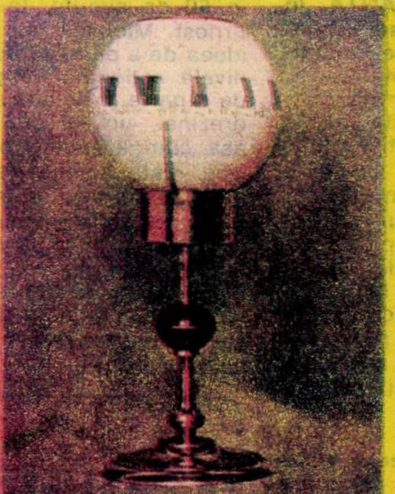

Ceas ornamental de la finele veacului al XIX-lea.

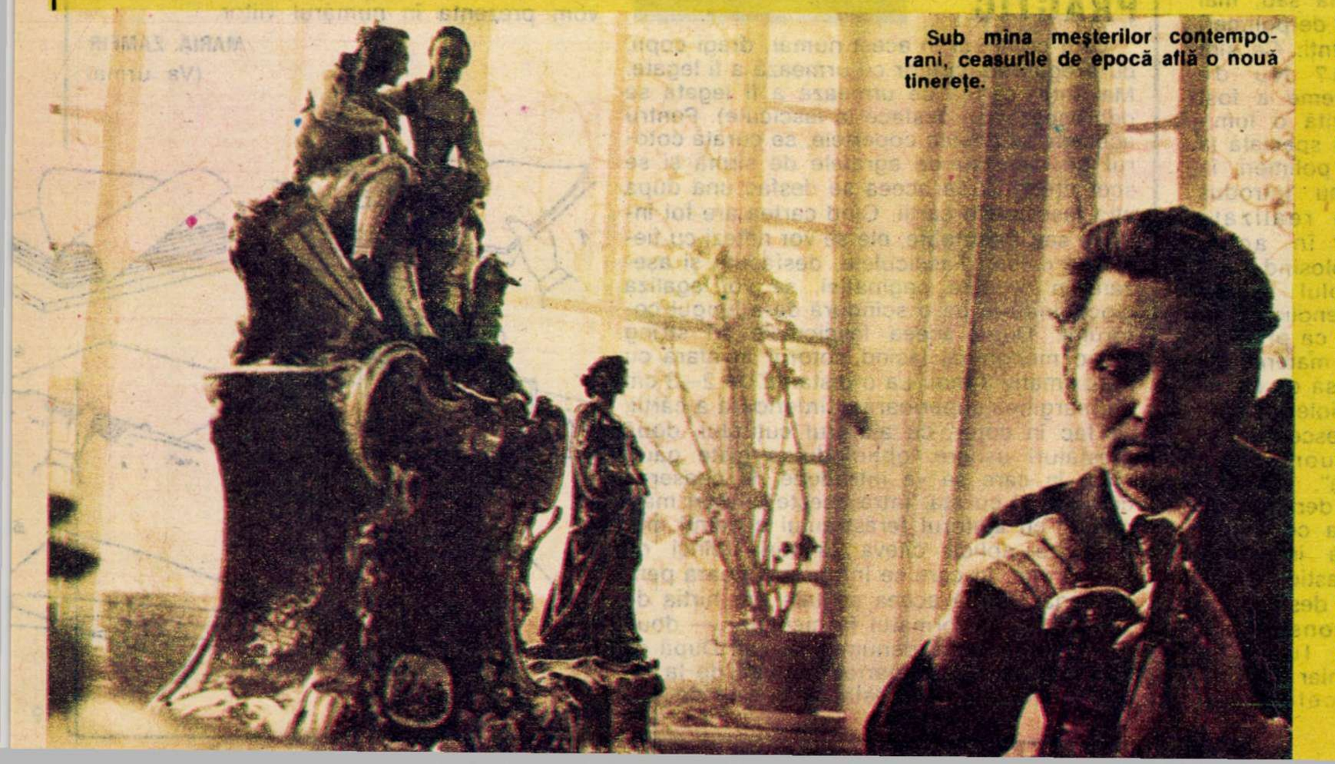

Sub mîna meșterilor contemporani, ceasurile de epocă află o nouă tinerețe.

Alhandio Ribeiro, cetățean portughez de peste 70 de ani, a lucrat jumătate din viața sa la realizarea unui orologiu care, după cum afirmă inventatorul, arată „orice". Orologiul are mărimea unei cabine telefonice și cîntărește 150 kg. Pe lîngă ziua, data, ora exactă și fazele lunii, în cazul utilizării unui dispozitiv mecanic care poate combina 16 000 de cifre și litere, orologiul poate indica, de exemplu, în ce zi din săptămînă va cădea o sărbătoare peste un milion de ani!

Printre cele 3 650 de exponate ale Muzeului Sătesc din Maieru, județul Bistrița-Năsăud, se află un ceas de buzunar, care a aparținut unui localnic, sergentul Grigore Bolfă. Pe cadranul ceasului figurează drapelul tricolor și imaginea unui dorobanț.

MIHAI BURDUJA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1							■				
2								■			
3			■							■	
4				■				■			
5		■			■						■
6				■			■				
7	■					■					
8									■		
9				■							
10			■					■			
11										■	

ORIZONTAL: 1) Legumă cu frunze comestibile foarte bogate în săruri de fier • Făgaș. 2) Etapă intermediară, uneori facultativă, în înmulțirea cepei • Se lasă de grădinărie! 3) Frunze de salată! • Cea mai îndrăgită legumă de la noi. 4) Luate la cazma! • Debit (abr. uz.) • Domnișoară. 5) Vîrf de morcov! • Tomată. 6) Acere! • Seu! • Anatomie (presc.). 7) Gust • Accesorii la plug. 8) Legumă rară, înrudită cu conopida • Tel! 9) Adverb (presc.) • Legumă bulboasă cu miros și gust caracteristic. 10) Răsar morcovii! • Îngrășămînt cu azot • Trecute prin iarnă! 11) Legumă de la care se consumă solzii cărnoși care învelesc florile.

VERTICAL: 1) Legumă frunzoasă al cărei nume definește și principalul ei mod de întrebuințare • ...și o alta, cu fructe păroase, verzi și comestibile. 2) Liliacee comestibilă cu bulbul mai alungit și cu tulpina cărnoasă comestibilă • Legumă rară cultivată pentru nervura principală și pețiolul frunzelor. 3) Napi cojiți! • Umbeliferă cu rădăcina tuberizată și cu conținut mare în caroten. 4) Fecior (reg.) • Tulpina de morcov! • Interjecție. 5) În pagoda! • Băuturi vitaminizate preparate din zeamă de legume și fructe. 6) Plantă legumicolă ale cărei frunze și semințe servesc la aromatizarea preparatelor din carne • În centru la Joseni! 7) Istoric roman • Nume feminin. 8) Săturare. 9) Locuri de muncă în legumicultură • Rîu canadian. 10) Usturoi • Aparat cu cameră de ardere. 11) Grădina de legume din timpul iernii • Umbeliferă aromatizantă cu rădăcina puternic ramificată.

DICȚIONAR: RIE, DBT, NAT, AGOD, CATO, RAE.

Radu Stoianov
Fundulea — Călărași

PIONIERI ȘI ȘCOLARI!

Pentru apropiata vacanță de vară, redacția noastră vă oferă o mare surpriză:

Revistele „Cutezătorii" și „Jóbarát", în lunile iulie și august, vor avea apariții lunare, în numere speciale de vacanță.

Într-un singur număr special de 44 de pagini, patru numere obișnuite.

Nu uitați: 24 IUNIE este ultima zi în care vă mai puteți abona la revistele voastre pe timpul vacanței de vară, dar lucrul acesta îl puteți face și astăzi.

REPORTAJE PIONIEREȘTI,
BENZI DESENATE,
ENCICLOPEDIE,
PERSPICACITATE,
JOCURI,
LITERATURĂ,
CURIOZITĂȚI,
UMOR,
SPORT.

Abonîndu-vă pe lunile iulie, august și septembrie, veți primi cele două numere speciale și cinci numere obișnuite.

Pentru a fi siguri că veți intra în posesia numerelor speciale de vacanță ale revistelor noastre, abonați-vă, încă din aceste zile, prin școli sau prin oficiile poștale și de difuzare a presei.

Ticuță, Dorel și Olguța rămîn împreună cu voi și în timpul vacanței.

ȘAH

Albul mută și dă mat în patru mutări. Soluția în nr. următor.

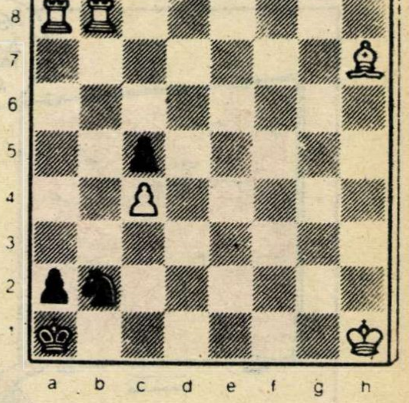

TALONUL NR. 12

CINE ȘTIE CIRCULAȚIE CÎȘTIGĂ!

Problema nr. 1:

În intersecția din imaginea alăturată, pietonul a fost surprins în traversare de culoarea roșie înainte de a ajunge la mijlocul drumului. Cum va proceda în asemenea situație?

☐ a) va continua să meargă în pas vioi;
☐ b) se va opri la jumătatea străzii și va aștepta apariția culorii verzi pentru a continua traversarea;
☐ c) se va opri în locul în care a fost surprins de culoarea roșie și va aștepta apariția culorii verzi pentru a continua traversarea.

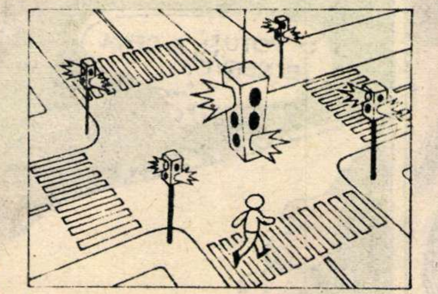

Problema nr. 2:

Întrebarea nr. 1: Pe ce durate de asigurare se poate contracta o poliță de asigurare mixtă de vîrstă?

Răspunsuri:
☐ a) — de la 7 la 14 ani;
☐ b) — de la 5 la 15 ani;
☐ c) — de la 2 la 10 ani.

Întrebarea nr. 2: De la ce vîrstă poate o persoană să contracteze o asigurare familială de accidente?

Răspunsuri:
☐ a) — de la 16 ani împliniți;
☐ b) — de la 14 ani împliniți;
☐ c) — de la 18 ani împliniți.

În atenția participanților la concurs:

Conform regulamentului, concursul se încheie cu talonul nr. 12 (cel de față). În termen de 15 (cincisprezece) zile de la apariția acestuia, participanții vor trimite pe adresa redacției (Revista „Cutezătorii", Piața Scînteii nr. 1, Sector 1, București) toate cele 12 (douăsprezece) taloane, decupate din revistă și cu toate răspunsurile date. Nu uitați să specificați pe plic: **Pentru concursul „Cine știe circulație cîștigă!"**

Ce v-a plăcut în acest număr? Ce mai doriți să publicăm?

TICUȚĂ CEL UITUC

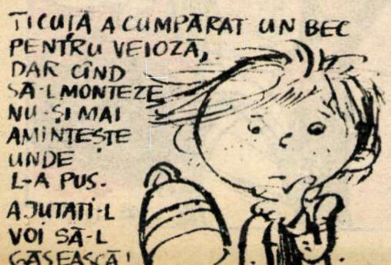
TICUȚĂ A CUMPĂRAT UN BEC PENTRU VEIOZĂ, DAR CÎND SĂ-L MONTEZE NU-ȘI MAI AMINTEȘTE UNDE L-A PUS. AJUTAȚI-L VOI SĂ-L GĂSEASCĂ!

Soluția jocului din numărul trecut:

Profesii: 1) Tractorist. 2) Eac. Oțel. 3) Hb. Mc. Caua. 4) Nori. At. Cs. 5) Itani. Onea. 6). Cofetar. Nt. 7) Iri. Inio. 8) Ic. Aca. 9) Ni. Acari. 10) Infirmiere.

Triunghi aritmetic

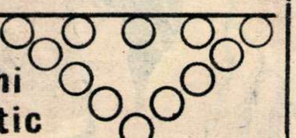

Aranjați în cerculețe numerele de la 3 la 14, astfel încît, prin adunare,

CUTEZĂTORII 22 Redacția revistelor pentru copii — București

REDACTOR ȘEF: **ION IONAȘCU**
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: **OVIDIU ZOTTA**

Responsabil de număr: ION CRÎNGULEANU; Prezentarea artistică: POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică: IOAN MIHĂESCU

Redacția: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA, Editura „Scînteia". TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" - Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsh București, Calea Griviței nr. 64-66.

Secretul TABLOULUI

Scenariu: SANDU ALEXANDRU
Desene: PUIU MANU

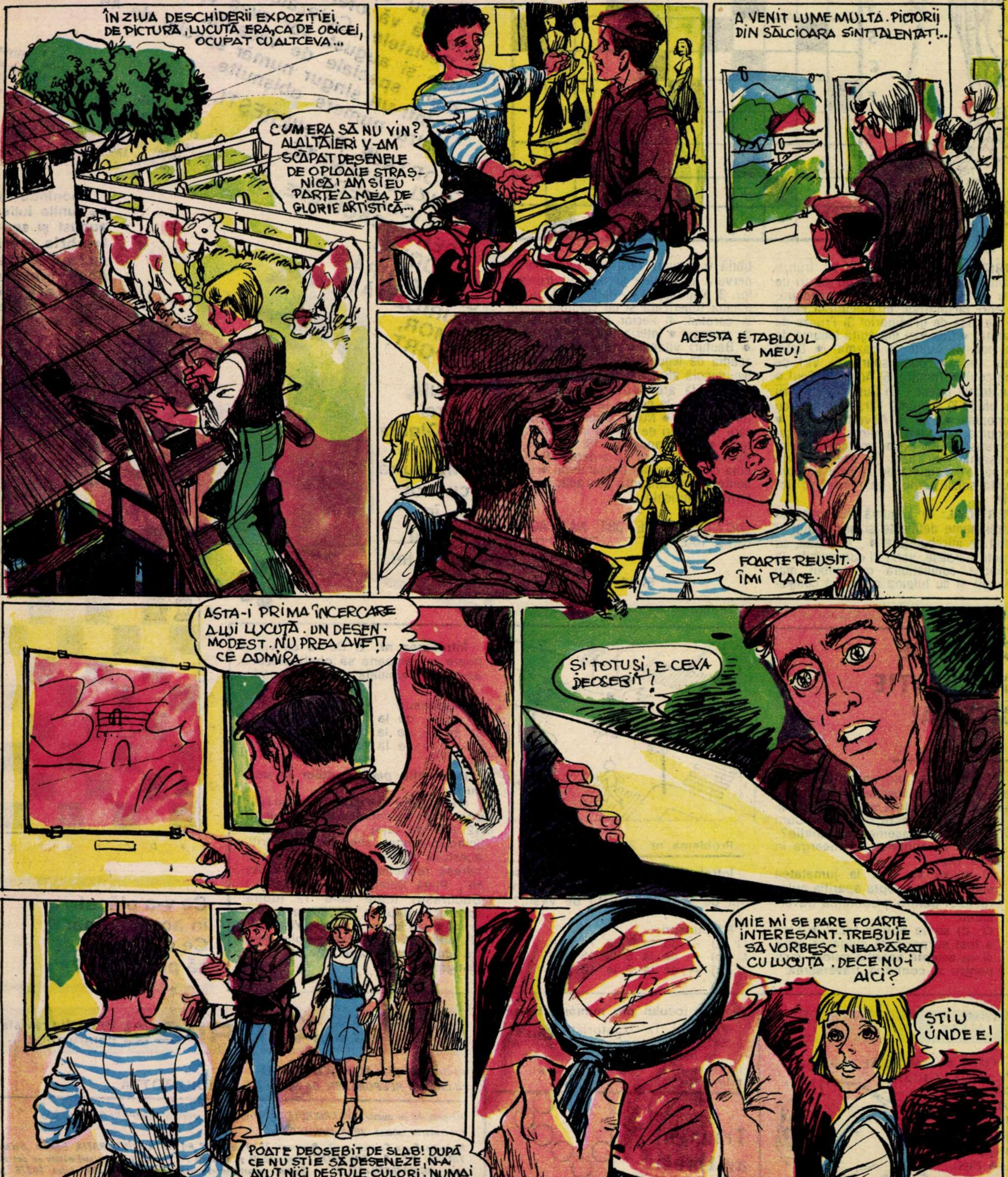
ÎN ZIUA DESCHIDERII EXPOZIȚIEI DE PICTURĂ, LUCUȚĂ ERA, CA DE OBICEI, OCUPAT CU ALTCEVA...
CUM ERA SĂ NU VIN? ALALTĂIERI V-AM SCĂPAT DESENELE DE O PLOAIE STRAȘNICĂ! AM ȘI EU PARTEA MEA DE GLORIE ARTISTICĂ...
A VENIT LUME MULTĂ. PICTORII DIN SĂLCIOARA SÎNT TALENTAȚI!...
ACESTA E TABLOUL MEU!
FOARTE REUȘIT. ÎMI PLACE.
ASTA-I PRIMA ÎNCERCARE A LUI LUCUȚĂ. UN DESEN MODEST. NU PREA AVEȚI CE ADMIRA...
ȘI TOTUȘI, E CEVA DEOSEBIT!
POATE DEOSEBIT DE SLAB! DUPĂ CE NU ȘTIE SĂ DESENEZE, N-A AVUT NICI DESTULE CULORI. NUMAI CĂRĂMIZIUL ĂSTA...
MIE MI SE PARE FOARTE INTERESANT. TREBUIE SĂ VORBESC NEAPĂRAT CU LUCUȚĂ. DE CE NU-I AICI?
ȘTIU UNDE E!
VA URMA

În sumar :

- Ne-am angajat, am reușit!
- Limba noastră-i o comoară
- Un gigant al industriei românești
- Sport: Cupa „Pionierul“

23

JOI, 11 IUNIE 1987,
ANUL XXI (NR. 1 026)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

CADRAN POLITIC

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu, a efectuat, sîmbătă, 6 iunie, o vizită de lucru la noi obiective şi pe mari şantiere de construcţii edilitare din Capitală.

Această vizită a pus încă o dată în lumină atenţia deosebită pe care secretarul general al partidului o acordă dezvoltării şi modernizării Capitalei, a tuturor localităţilor patriei, înfăptuirii unor proiecte de amploare, semnificative pentru glorioasa epocă ce o trăieşte ţara noastră.

Lucrările de arhitectură monumentală, de larg interes social-edilitar şi cetăţenesc ce se realizează în Bucureşti, vor conferi o nouă şi strălucită înfăţişare celui mai puternic centru politic, economic, administrativ şi social-cultural al patriei noastre socialiste. Noile ctitorii vor contribui la înfrumuseţarea Capitalei, întregind armonios vasta activitate de construcţie şi sistematizare desfăşurată în anii socialismului, îndeosebi în perioada inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului.

Aceste obiective îndrăzneţe, de proporţii ce ilustrează forţa şi capacitatea creatoare a poporului nostru, vocaţia sa constructivă, s-au înfăptuit şi se înfăptuiesc sub directa îndrumare a tovarăşului Nicolae Ceauşescu, care a urmărit şi orientat permanent activitatea pe marile şantiere de investiţii.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi tovarăşa Elena Ceauşescu au vizitat pasajul Unirea, obiectiv edilitar complex menit să asigure o circulaţie fluentă în această zonă a Capitalei; Complexul comercial-agroindustrial „Unirea", nou şi important edificiu comercial, cel mai mare din ţară, dat deja în folosinţă; şantierul Întreprinderii pentru amenajarea complexă şi exploatare a rîului Dîmboviţa, unul din cele mai mari şantiere ale Capitalei; şantierul pasajului rutier, situat la intersecţia Bulevardului Armata Poporului cu Strada Lujerului.

Noua vizită de lucru a secretarului general al partidului a prilejuit o analiză cuprinzătoare asupra modului cum se realizează obiectivele de investiţii din domeniul social-edilitar, stabilindu-se, la faţa locului, pe şantiere, căile şi modalităţile concrete, soluţiile cele mai eficiente menite să asigure înfăptuirea, în cele mai bune condiţii, a planurilor şi programelor privind dezvoltarea, modernizarea şi sistematizarea Capitalei.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu a cerut proiectanţilor şi constructorilor, factorilor de răspundere să acţioneze cu toată hotărîrea pentru realizarea, la termen şi la un înalt nivel de calitate, a acestor lucrări de investiţii prevăzute pentru anul 1987 şi în perspectivă.

Cei prezenţi la dialogul de lucru au exprimat, în numele colectivelor de muncă pe care le reprezintă, angajamentul ferm de a nu precupeţi nici un efort pentru a-şi îndeplini, în mod exemplar, sarcinile încredinţate, contribuind la continua dezvoltare urbanistică a Bucureştiului, la asigurarea unor condiţii tot mai bune de muncă şi de viaţă cetăţenilor Capitalei patriei noastre socialiste.

Pe tot parcursul vizitei, tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi tovarăşa Elena Ceauşescu au fost întîmpinaţi cu bucurie şi căldură de mii de locuitori ai Capitalei, care, prin manifestări vibrante, au dat expresie simţămintelor de neţărmurită dragoste, stimă şi preţuire faţă de secretarul general al partidului, pentru tot ceea ce a făcut şi face ca înfăţişarea oraşelor, a întregii ţări să fie mai înfloritoare, ca toţi cetăţenii patriei să se bucure de condiţii de muncă şi viaţă mereu mai bune.

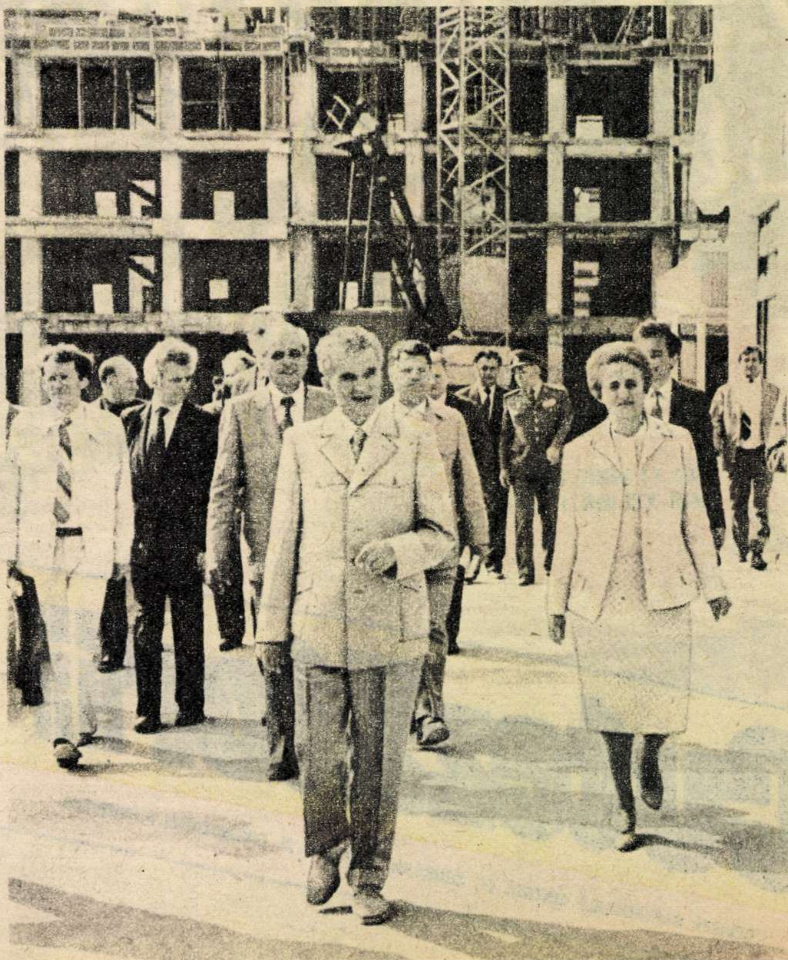

România de azi

Ţi-aş scrie numele cu flori
Pe spaţii largi să te citească
Planetele-n rotirea lor
Pe-nalta boltă cerească.

Ţi-aş scrie numele c-un far
Pe-albastrul ce-l aduce seara,
Cu cîntec ţi l-aş scrie iar
Ca pe un imn cît ţara.

Ţi-aş scrie numele frumos
Cu visuri din privirea noastră,
Cu milioanele de cărţi
Şi şcoli, cu soarele-n fereastră.

Cu inimi ţi l-aş scrie-apoi
Pe ceru-ntins ca o cîmpie.
Căci tu eşti inima din noi,
În veci, frumoasă, Românie.

LAVINIA MOLDOVAN,
clasa a V-a, Şcoala nr. 3,
Sebeş, jud. Alba

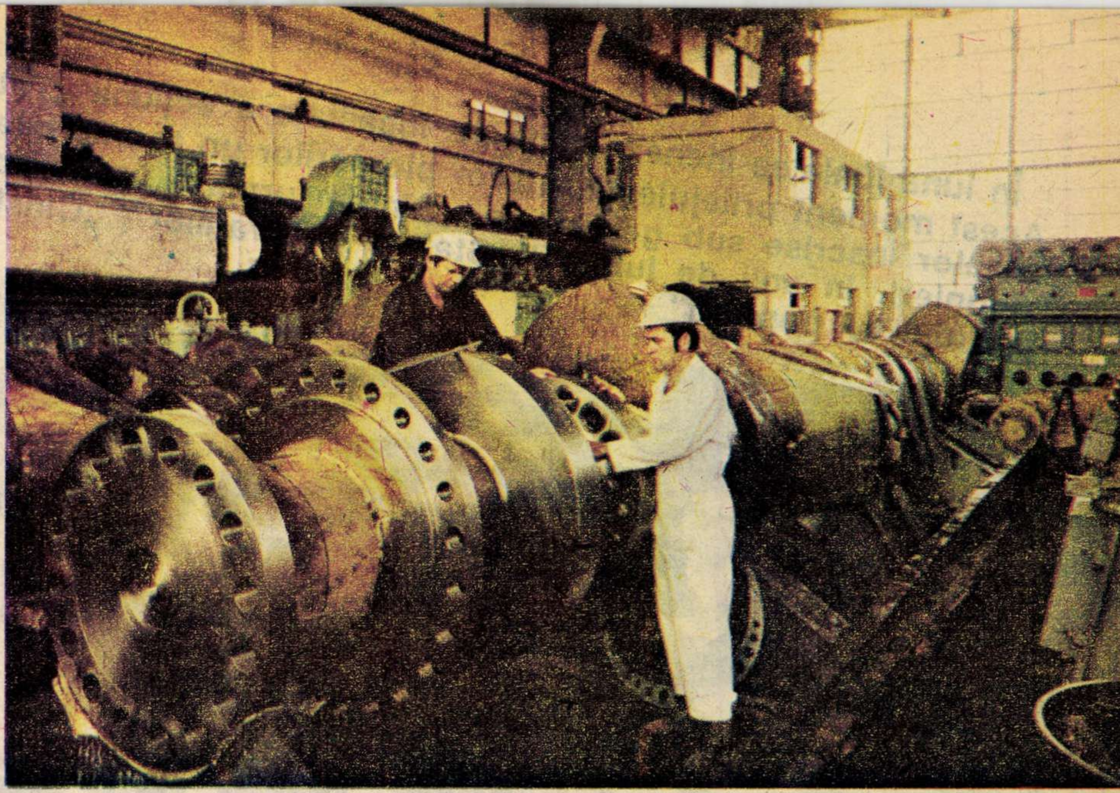

Temelia progresului multilateral al patriei

PROPRIETATEA SOCIALISTĂ

Pe făgaşul de nouă istorie a ţării, inaugurat la 23 August 1944, poporul român a urcat necontenit, sub conducerea partidului comunist, noi şi noi trepte, a străbătut noi etape ale procesului de transformare revoluţionară a societăţii româneşti. Pe acest eroic şi glorios drum, una dintre biruinţele hotărîtoare a reprezentat-o naţionalizarea, la 11 Iunie 1948, a principalelor mijloace de producţie. Prin acest act istoric s-a instituit proprietatea socialistă în economia naţională, inaugurîndu-se o etapă nouă în desfăşurarea procesului revoluţionar în ţara noastră.

Instaurarea proprietăţii socialiste în economie, continua sa întărire au făurit cadrul obiectiv de afirmare a legilor specifice construcţiei socialiste, de trecere la dezvoltarea planificată a economiei. Pe această bază s-au creat condiţiile propice aplicării politicii de industrializare socialistă a ţării, singura cale, aşa cum o atestă deceniile care au trecut de la naţionalizare, pentru sporirea continuă a forţei economice a ţării, a avuţiei naţionale, pentru lichidarea decalajelor economice moştenite de la vitrege vremuri.

Urmată cu neabătută consecvenţă de către partid, politica de industrializare socialistă s-a dovedit factorul hotărîtor al progresului multilateral, accelerat al societăţii româneşti. În acest context, se impune prin amplitudinea şi măreţia împlinirilor sale, epoca inaugurată de istoricul Congres al IX-lea, epocă indisolubil legată de gîndirea cutezătoare, de activitatea vastă ale tovarăşului Nicolae Ceauşescu. În această perioadă, pe baza analizării într-un riguros spirit ştiinţific a necesităţilor şi posibilităţilor reale ale ţării, a marilor resurse şi energii creatoare ale poporului, s-au elaborat şi pus în lucrare cele mai ample şi grandioase programe de dezvoltare economico-socială, caracterizate prin ritmuri înalte de creştere economică, preocupare statornică pentru progresul mai susţinut al ramurilor tehnice de vîrf, amplasarea armonioasă a forţelor de producţie pe întreg teritoriul patriei, integrarea operativă în producţie a celor mai noi rezultate ale creaţiei tehnice şi ştiinţifice.

Sub impulsul puternicei dezvoltări a industriei, autentic pivot propulsator al mersului înainte al ţării, s-au creat condiţiile pentru dezvoltarea armonioasă, echilibrată a celorlalte sectoare ale economiei naţionale. În etapa actuală, ţara noastră se înfăţişează ca o ţară industrial-agrară, cu o industrie puternică, modernă, dotată cu tehnică avansată, cu o agricultură socialistă în plin progres. Avuţia naţională a patriei noastre a crescut de la 330 miliarde lei în 1950 la 4 715 miliarde lei în 1986, de mai bine de 14 ori. Valoarea fondurilor fixe a crescut de la 160 miliarde lei, în 1944, la aproape 3 000 miliarde lei în 1986. Circa 90 la sută din fondurile fixe s-au realizat în ultimii 20 de ani. Industria românească a realizat în 1986 o producţie de 115 ori mai mare decît în anul 1944; faţă de aceeaşi perioadă volumul producţiei agricole a crescut de peste 5 ori. O înflorire fără precedent cunosc ştiinţa, învăţămîntul, arta şi cultura. Chipul nou al ţării, forţa economiei socialiste, prestigiul internaţional al României constituie strălucite confirmări ale justeţei politicii partidului şi statului nostru, expresii ale forţei de creaţie a unui popor liber, stăpîn al avuţiei naţionale, al muncii sale al roadelor acesteia.

Una dintre direcţiile esenţiale ale acestei politici a constituit-o şi o constituie dezvoltarea şi întărirea proprietăţii socialiste, pornindu-se de la adevărul, confirmat de întreaga operă de edificare a noii orînduiri, că aceasta reprezintă sursa propăşirii materiale şi spirituale a ţării, temelia trainică a procesului de perfecţionare a societăţii socialiste. În concepţia secretarului general al partidului, proprietatea socialistă este înţeleasă ca factor dinamizator al întregii dezvoltări social-economice, al creşterii forţei economice a ţării. **„Practica noastră a demonstrat şi demonstrează pe deplin** — arăta tovarăşul Nicolae Ceauşescu — **că proprietatea socialistă, ca proprietate a întregului popor, indiferent sub ce formă este — de stat sau cooperatistă — întărirea şi dezvoltarea ei reprezintă singura cale pentru înfăptuirea in viaţă a principiilor de echitate şi dreptate socială, de dezvoltare puternică a forţelor de producţie, de asigurare a bunăstării şi independenţei fiecărei naţiuni".**

Statornicită şi permanent consolidată în cursul procesului revoluţionar de construire a noii orînduiri, proprietatea socialistă a conferit un nou statut social, o nouă calitate, superioară, oamenilor muncii — aceea de proprietari, producători şi beneficiari. **În calitatea lor de proprietari,** oamenii muncii din ţara noastră sînt singurii stăpîni ai avuţiei naţionale, cei chemaţi să o gospodărească, să acţioneze neabătut pentru apărarea şi dezvoltarea acesteia. **În calitate de producători** ei participă la întreg procesul de realizare a bunurilor şi valorilor materiale şi spirituale ale societăţii noastre, cei care contribuie nemijlocit la creşterea forţei economice şi a avuţiei naţionale. **În calitate de beneficiari** ei se bucură de roadele muncii lor, folosind, corespunzător principiilor şi normelor eticii şi echităţii socialiste, ansamblul rezultatelor producţiei sociale.

Cu exemplară consecvenţă, secretarul general al partidului a acţionat pentru făurirea şi perfecţionarea cadrului politico-organizatoric menit să pună pe deplin în valoare noul statut al oamenilor muncii, prin îmbunătăţirea mecanismului economico-financiar, a autoconducerii muncitoreşti, prin întărirea spiritului de răspundere, ordine şi disciplină, prin continua ridicare a nivelului pregătirii politice, profesionale ale oamenilor muncii.

De la actul naţionalizării de acum 39 de ani, pe temelia dezvoltării şi întăririi proprietăţii socialiste, România a urcat trepte mereu mai înalte de progres, iar poporul a scris, prin munca sa liberă, o nouă istorie a ţării, o istorie a demnităţii, libertăţii şi măreţiei patriei socialiste.

În luna iunie se încheie etapa pe localitate a acţiunii „Tot înainte!" Acest moment prilejuieşte tuturor pionierilor un rodnic bilanţ al succeselor înscrise sub genericele: „Sîntem urmaşii unui popor eroic", „Pionieri în anii de lumină", „Ştafeta generaţiilor", „Cinstim patria, partidul şi poporul".

NE-AM ANGAJAT, AM REUȘIT!

Sub genericul „Pionieri în anii de lumină" din cadrul amplei acțiuni de educație patriotică „Tot înainte!", pionierii fiecărui detașament, ai fiecărei unități s-au angajat să-și intensifice eforturile pentru a obține rezultatele bune și foarte bune pe care și le-au propus în acest an școlar ce se apropie de finiș victorios.

Perseverență și ambiție în neîntreruptă competiție

Am revenit printre pionierii **Școlii nr. 19 din Sibiu,** care în trimestrul I au fost eroii unuia dintre reportajele noastre, în urma unui mesaj cu un conținut foarte laconic, dar incitant pentru reporter: „Ne-am angajat, am reușit!" Împresurat de... grafice, de diagrame, **Tiberiu Băcilă** ne aștepta pregătit să ne explice cum „altimetrul" învățăturii, ca și al disciplinei și frecvenței a urcat, trimestru de trimestru, în toate cele 36 de detașamente. Și ca să ne edificăm, de ce să nu mergem la exemplul cel mai apropiat — chiar al clasei lui, a **V-a D**? — ne invită Tiberiu.

Așadar, să privim retrospectiv faptele: la debutul trimestrului I, s-a pornit cu toate forțele sub deviza „Munca fiecăruia, cheia succesului comun" — deviză înscrisă în cadrul acțiunii „Tot înainte!" — pentru obținerea promovabilității integrale. În cel de-al II-lea trimestru, a fost lansată o nouă întrecere a autodepășirii: „Nici o notă sub 7". Victoria era aproape sigură cînd, în timpul tezelor, unul dintre concurenți a început să slăbească pasul, ajungînd într-o situație aproape critică la matematică. Dar **Ciprian Ionescu** a intervenit operativ, „invitîndu-l" zilnic pe colegul **Marian Ciulei** la cîte o „repriză" de matematică. Intervenția a avut efectul scontat: Marian a încheiat trimestrul al II-lea cu media 6 la matematică. Iar acum, cînd anul școlar se apropie de sfîrșit, el se va înscrie, fără îndoială, în rîndul performerilor autodepășirii, contribuind la îndeplinirea țelului propus: „Nici o notă sub 7!"

O piesă al cărei act final l-a scris chiar... eroul principal!

E necesar să rezumăm prima parte a piesei în care protagonistul, Sorin M., a fost și scenaristul, și regizorul ei. Deci: acțiunea s-a petrecut în trimestrul I, cînd Sorin își făcuse obiceiul să se „volatilizeze" de la acele anumite ore în care „pronosticurile" lui indicau... pericol de ascultare. Cum a evoluat în continuare eroul piesei (despre care s-a scris acea „cronică dramatică" la rubrica noastră „Semafor")? În primul rînd a reușit să fie oră de oră prezent în clasă. În al doilea rînd, să-și impună rezistență la chemările celor doi prieteni (nu din clasa lui) pe care mai înainte îi „acompania" la plimbare, la cinematograf... În al treilea, a reușit să mai **învețe cum să învețe** — căci nu prea avea... exercițiu! La acest capitol i-a venit însă în ajutor săritorul său coleg de bancă **Daniel Cătăuță,** un foarte bun „tehnician" al învățării. Și iată că foarte curînd, **Sorin Mînzat** din clasa a **VII-a A** a fost aplaudat „la scenă deschisă" pentru un frumos 10 la fizică. Notele lui indică însă ascensiuni apreciabile și la alte obiecte.

Nu, cortina n-a căzut încă. „Scena" rămîne în continuare deschisă pentru viitoarele succese ale lui Sorin și ale întregului detașament al clasei a **VII-a A** (de la Școala nr. 19, Sibiu) care cu siguranță va încheia anul școlar exact la înălțimea cotei propuse.

Întregul detașament în „Banca de onoare"

În recenta adunare a comandamentului unității de la **Școala nr. 4, Sibiu,** în care tocmai se analizau succesele obținute la învățătură prin întrecerea între grupe și detașamente din cadrul acțiunii „Tot înainte!", **Răzvan Rada** dintr-a **VIII-a C** a propus ca pentru detașamentul clasei a **V-a A** să „se dea imediat în lucru" un fanion colectiv al trofeului autodepășirii „Banca de onoare". Care sînt succesele acestui detașament? Mai întîi trebuie să vă spunem că promovabilitatea de sută la sută constituie un succes de tradiție. Așa încît obiectivul asupra căruia trebuiau să-și concentreze ei eforturile era lupta împotriva mediocrității. Și nu le-a fost ușor fiindcă au avut și colegi care le-au dat serioasă bătaie de cap. De pildă, **Valentin Țompi** care părea urmărit mereu de... ghinion: ba rămînea încuiat în casă, ba n-avea cum să vină la școală pentru că autobuzul și-a schimbat ruta... Dar după ce brigada „Semafor" a clasei s-a „alarmat" de acest nesfîrșit lanț al „ghinioanelor", ca prin minune, lui Valentin nu i s-a mai întîmplat nimic! Ba, de fapt, s-a întîmplat că n-a mai lipsit de la ore și a luat note bune. Și fiindcă a venit vorba de note, trebuie să subliniem înainte de toate că acestui detașament i se cuvine nota maximă la colegialitate. Iată doar un exemplu: cînd **Vasilică Dragomir** a fost bolnav, colegii l-au vizitat zilnic și nici o lecție predată în clasă nu i-a lipsit. La scurtă vreme, după ce s-a reîntors la școală, pe pupitrul lui, ca și pe al altor colegi care s-au autodepășit la învățătură, a apărut trofeul „Banca de onoare". Trofeu care, spre lauda și mîndria pionierilor clasei a **V-a A,** aparține întregului detașament.

ILEANA PIȚA

„Drumeție pe poteci de munte", prinsă în obiectiv de către **Florin Bucureștean,** membru al cercului foto-cineclub de la **Casa pionierilor și șoimilor patriei** din municipiul **Deva.**

FOTO-reporter CUTEZĂTORII

„Ei, și acum să vedeți ce știu eu!" La cercul de radiogoniometrie au pătruns și fotoreporterii **Casei pionierilor și șoimilor patriei din Buzău,** care ne-au trimis această imagine.

La cercul de ceramica de la **Casa pionierilor și șoimilor patriei** din **Constanța, Ana Maria Gheorghe** se află la primul ei modelaj, de aceea colegii fotoreporteri au surprins acest moment.

*

„Colegele noastre sînt nu numai talentate balerine, dar și realizatoare ale frumoaselor lor costume, pe care vi le prezentăm în această fotografie", spun fotoreporterii de la **Casa pionierilor și șoimilor patriei** din **Mediaș,** județul **Sibiu.**

Merit pionieresc

Așa se întîmplase că, de ani de zile, terenul larg de lîngă școala lor rămăsese nefolosit. Vecinii – copiii **Școlii Leordeni,** *județul* **Argeș** *– aveau o curte mare de joacă, cu teren de sport, de aceea rar de tot se rătăcea vreunul dintre ei „pe maidan", cum numiseră cu toții curtea alăturată.*

Într-o zi de primăvară, cu vreo doi ani în urmă, unui copil i-a venit ideea să planteze acolo un puiet mai mare de măr.

Zilele verii trecură și în locul florilor apărură, fără să se aștepte nimeni, două mere care deveneau tot mai mari și mai aurii, trăgînd în jos crenguțele ce păreau că se vor rupe. Copiii le priveau și se bucurau, parcă ar fi fost singurele fructe din bogatele lor livezi.

– Ce-ar fi să plantăm aici o livadă? și-au spus ei, în cele din urmă...

Nu trecuse mult și toată comuna știa că, „probabil", fiii lor, mereu în căutare de a realiza ceva care „să le poarte firma", vor avea o livadă. La entuziasmul stîrnit, nimeni nu se mai îndoia că vor avea succes. Mai ales că fusese alcătuit chiar un plan și o documentație puse foarte bine la punct: se va construi o seră pe o suprafață de 120 m^2; vor fi amenajate trei plantații diferite de măr, dintre care una superintensivă cu mere timpurii; va fi rezervată și o suprafață pentru cultivat legume: cartofi, ceapă, de asemenea, porumb; va apărea și o plantație superintensivă de dud, în vederea creșterii viermilor de mătase.

Ce s-a putut înfăptui dintre aceste numeroase planuri? **Tot!** Absolut tot. Primăvara, pe ferestrele claselor intră parfumul florilor celor 150 de meri, în seră se răsfață la soare și căldură roșiile timpurii, salata verde, varza. Vara, micii gospodari se grăbesc, care mai de care, să-i hrănească cu frunze din duzii lor pitici pe „meșterii" firului de mătase aurie. Iar toamna, bineînțeles, se culeg roadele!

În această primăvară, din nou, un zvon s-a răspîndit în comună: cei 300 de pionieri și-au pus în gînd să devină și... fermieri! Oare își vor împlini și acest plan?

I-am vizitat, de curînd, pe prietenii noștri din Leordeni... Și... ați ghicit! Lucrau în solar, în livadă, ca și în... atelierul școlar, unde începuseră să prindă contur adăposturile pentru animale... Astfel, cei trei sute de inimoși — care și anul acesta n-au înregistrat nici o înfrîngere pe planul învățăturii — vor deveni, într-adevăr, și pricepuți fermieri.

ELENA MĂNESCU

Ritm

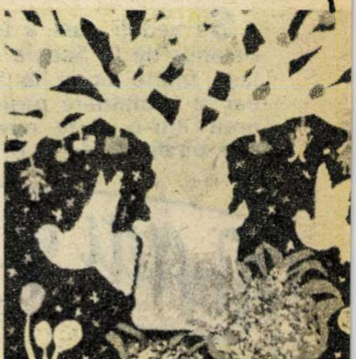

„Lumea văzută de copii", o lume a păcii, a bucuriei, a copilăriei fără griji, a jocului senin, a muncii însuflețite, sugerată în imagini minunate, e tema expoziției de artă plastică, fotografică și decorativă a pionierilor din județul **Brașov,** aflată la a XI-a ediție ● **Premiul special** al juriului, acordat de Ministerul Educației și Învățămîntului, la concursul „PENTRU SĂNĂTATE ȘI UMANITATE", a fost cîștigat de o fetiță — șoim al patriei — Roxana Neagu, membră a cercului de pictură de la C.P.Ș.P., **Slobozia** (o vedeți în fotografie) ● **Cei mai tineri duzi din Bălănești,** județul **Gorj,** și-au făcut apariția în această primăvară, pe întinderea unei plantații de 500 de puieți, sădiți de pionierii Școlii nr. 1 din localitate ● **Noutăți editoriale** la Editura „Ion Creangă" pe adresa voastră: o nouă carte de Marin Sorescu, intitulată „Cocostîrcul Gît-Sucit" și romanul „Vara enigmelor" de Eugenia Zaimu ● **O gală de filme științifice,** o vizită făcută la Combinatul Petrochimic Pitești, un concurs pe teme de electrotehnică, demonstrații pe calculator și o consfătuire dedicată educării prin muncă și pentru muncă în spiritul creației tehnico-științifice au făcut ca săptămîna științei și tehnicii, desfășurată sub genericul „Porți deschise spre anul 2000", să fie interesantă și rodnică. Organizatorii: pionierii de la C.P.Ș.P., **Pitești** ● **„Un poem al florilor**/ înflorite pe lujerul zvelt al unei raze de soare..." sînt primele versuri dintr-o poezie scrisă de pioniera Mihaela Tănase, de la Școala nr. 6 din **Sibiu,** care a devenit cunoscută cititorilor ca deținătoare a premiului I pe țară la concursul de limba și literatura română. Poezia și fotografia Mihaelei le-am primit de la pioniera Liana Neacșu, membră a subredacției „Cutezătorii" din **Sibiu** ● **Simpozionul interjudețean „Biochim",** desfășurat la **Dej,** județul **Cluj,** a desemnat printre pionierii remarcabili în domeniul chimiei experimentale și al creșterii păsărilor și animalelor mici pe Iulian Ene, Mihai Gulea, Camelia Diaconu, Camelia Feldman, Gheorghe Burluc, Laura Brudiu, Elena Popa, de la C.P.Ș.P., **Galați.** Îi felicităm!

Copiii și artele

Acorduri lirice

Liceul de muzică *„George Enescu" din Capitală este o școală în care toți pionierii și elevii, de la clasa I pînă la a XII-a, sînt... muzicieni. Audiind mai multe voci și instrumente, ne-am oprit de data aceasta la* **harpă.** *Interlocutoarea noastră este* **Miruna Popovici** *din clasa a V-a și din anul al III-lea la clasa de harpă.*

Rep: *– Te rugăm să ne faci cîteva destăinuiri despre acest instrument.*

Miruna Popovici: Harpa este un instrument de coarde, foarte vechi, de origine irlandeză. Abordează orice gen de muzică, la fel ca pianul, fiind și ea polifonică. Să nu uităm însă că la ea cîntau poeții antici. Astăzi, harpa este evoluată. De circa 100 de ani încoace harpa are 47 de corzi și 7 pedale.

– Ce fel de stiluri muzicale se pot aborda la acest instrument?

— De la stilul preclasic, la cel modern, poate fi ascultată orice fel de muzică. S-au făcut foarte multe transcrieri de la pian pentru harpă. Compoziții de Haendel, Carelli, Bach, Mozart, Carmen Petra, Marțian Negrea, D. Capoianu sînt interpretate azi curent și la harpă.

– De cînd ai început să cînți la harpă?

— Încă din clasa a III-a. Cîntam și cînt în paralel cu pianul. Dar premiul II la „Lira de aur", ediția 1986, l-am obținut la harpă, în competiție cu violoniști și interpreți la celelalte instrumente cu corzi, cum sînt viola, violoncelul, contrabasul, pianul sau vioara.

– În afară de muzica studiată în liceu, cum îți mai îmbogățești cunoștințele?

— Ascult multe discuri cu muzică pentru harpă, înregistrări, merg la toate recitalurile de harpă, la cele de pian, precum și la concertele simfonice. Zilnic acord studiului la harpă cîte trei-patru ore.

– Și totuși nu ne-ai spus ce reprezintă harpa pentru tine.

— Este însăși viața mea. Sunetul ei mă fascinează. Să cînt sau să ascult harpa e o bucurie tainică ce nu se poate explica.

– Cam cîte recitaluri de harpa ai susținut în public?

— Am susținut peste 10 concerte și recitaluri în afara liceului: la Conservatorul „Ciprian Porumbescu", la Casa de cultură de la Suceava, în sala Muzeului „C. Nottara"...

– Ce înseamnă pentru tine viitorul imediat?

— Pregătirea unui recital de harpă la sala Conservatorului, cu lucrări din Bach, Ceaikovski, Marțian Negrea.

Poftiți la PREMIERĂ!

Să vedeți cum a fost. Elvira Balahur de la Școala nr. 12 din Iași, foarte bună la învățătură, dar și o cititoare pasionată, s-a oprit într-o zi la nuvela „Mări sub pustiuri" de D.R. Popescu, spunîndu-și: „Ce-ar fi să-i invit la bibliotecă pe colegii mei de clasă și să le citesc, cu glas tare, nuvela asta atît de frumoasă, să-i conving că poate deveni... o piesă de teatru?!" Zis și făcut. A doua zi, Liana Apostol, Diana Diaconu, Ciprian Mitoșeriu, Diana Rusu, Loredana Ungureanu, Cristina Mancaș și Otilia Stegaru s-au întîlnit la biblioteca școlii cu Elvira. Lectura a devenit palpitantă, atrăgătoare și deosebit de frumoasă. Dintr-o dată nuvela a devenit locuită de ființe vii.

— Știți ce? Am și eu o idee, spuse Cristina.

— S-o auzim.

— Mergem cu nuvela la „Teatrul de copii și tineret" din Iași, ne împrietenim cu actorii și regizorii de acolo..., transformăm nuvela în piesă de teatru cum a spus Elvira și...

E ușor să vă închipuiți că propunerea a avut succes imediat. După ce piesa a fost realizată, unii dintre copiii de mai sus au devenit interpreții rolurilor stabilite, iar acum sînt aplaudați de public la fiecare spectacol, succesul fiind asigurat de valoarea artistică a montării, a actorilor profesioniști, dar și de talentul actorilor-copii — o adevărată trupă de teatru. Așadar, poftiți la teatru pentru copii și cu actori-copii!

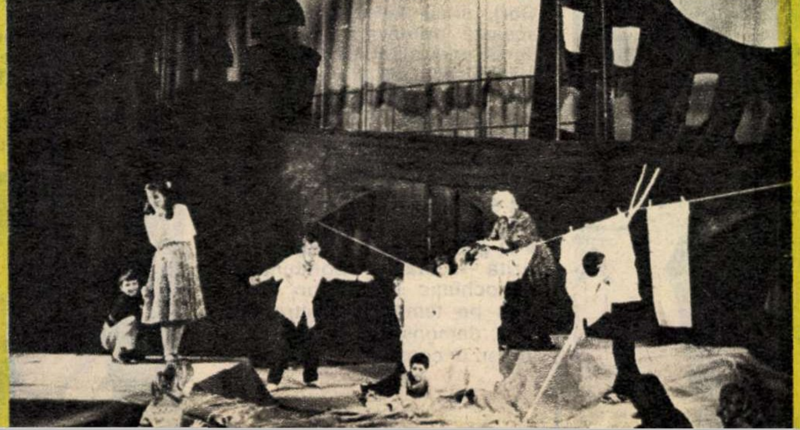

Pionierul *Alexandru Firescu din Craiova tocmai împlinea 11 ani și ce s-a gîndit? „Am să le fac și eu un cadou de ziua mea părinților: nota 10 la matematică. Pînă atunci voi învăța și poezia „Zdreanță" de Tudor Arghezi și-am să le-o recit. Va fi pentru ei o surpriză plăcută". În ziua aniversării, din întîmplare, a trecut pe la familia Firescu și actorul Nae Mazilu de la Teatrul Național craiovean, oferindu-i lui Alexandru o carte de poezii de Mihai Eminescu. Dar surpriza*

La școală și la... teatru

abia de-acum începea. Băiatul a scos carnetul de note care conținea numai 9 și 10. Și-n fața tuturor a interpretat apoi poezia argheziană. „Tii, dar ai talent, băiete", spuse artistul Mazilu. Și-a urmat o altă surpriză: Alexandru a fost imediat distribuit, la teatru, în rolul lui Luca Lacrimă din piesa „Domnișoara Nastasia" de G.M. Zamfirescu, apoi în „Don Carlos" de Fr. Schiller și în „Interviu" de Ecaterina Oproiu. Alexandru Firescu devenise cunoscut în tot orașul. Numai că... pasiunea lui pentru științele exacte l-a făcut să studieze mai departe matematicile, chimia, fizica, păstrînd însă și dragostea pentru teatru. Și alți copii, cum ar fi Ramona Bădescu, Cristina Dogaru, Doru Ionescu sau Elena Banciu au fost și sînt distribuiți curent în piesele ce se joacă la Teatrul Național din Craiova.

Și încă un lucru important: în școlile din municipiul Craiova funcționează 12 cercuri „Prietenii teatrului".

ION CRÎNGULEANU

Stilul lui... MIRON COSTIN

POVESTIRI
POVESTI
AMINTIRI

Între vechii noștri umaniști, lui Miron Costin îi revine cinstea de a fi întîiul, în ce privește iubirea științei de carte, a scrisului și cititului, a responsabilității scriitorului în fața posterității. „Eu voi da samă de a mele cîte scriu", declară el cu gravitate, în **De neamul moldovenilor,** *după ce combate cu cele mai potrivite argumente pe cei ce născoceau fel de fel de „basne" și minciuni răuvoitoare cu privire la originea românilor. Celebrul dicton latin,* **Scripta manent,** *îl avea permanent în fața ochilor minții sale, cînd scria: „Nu ieste șagă a scrie ocară vecinică unui neam, că scrisoarea ieste lucru vecinicu. Cîndu ocărăsc într-o zi pre cineva, ieste greu a răbda; dară în veci?" Spre deosebire de predecesorul lui, Grigore Ureche, Miron Costin are un stil mai solemn, studiat anume în vederea „oficierii" istoriei. Fraza îi este amplă, cu suișuri și coborîri cadențate, perfect inteligibile totuși, comunicînd emoția reținută și cumpăneala minuțioasă a gîndului mai înainte de a fi așternut pe hîrtie. Miron Costin este și primul nostru poet cult. Compunînd* **Viiața lumii,** *cunoscutul poem filozofic, el era animat de dorința fierbinte de a avea și noi, în limba noastră, „acest feliu de scrisoare, care elinește* **ritmos** *să chiamă, iară slovenește* **stihoslovie",** *cum singur spune, adăugînd că versurile trebuie să fie citite de mai multe ori, spre a fi bine înțelese: „Cetindu, trebuie să cetești și al doilea și al treilea rîndu și așa vei înțelege dulceața, mai vîrtos să înțelegi ce cetești, că a ceti și a nu înțelege ieste a vîntura vîntul sau a fierbe apa".*

Pentru marele cărturar Miron Costin, „scrisoarea" este cea mai „iscusită oglindă a minții omenești". Prin ea, „dacă va nevoi omul, cele trecute cu multe vremi le va putea ști și oblici". Cititul cărților este pentru Miron Costin una dintre cele mai nobile îndeletniciri ale omului, o „iscusită zăbavă", la care ne invită, dorindu-ne vremi de pace – mai bune decît în zbuciumatul său veac – pacea fiind o garanție a instruirii. Din secolul al XVII-lea, cuvintele lui vin către noi în luminoase volute sonore, de neuitat, imposibil de formulat într-o altă exprimare decît aceea a gîndului dintîi: „iubite cetitoriule [să te bucuri] după aceste cumplite vremi a anilor noștri, cîndva și de mai slobode veacuri, întru care, pe lîngă alte trebi, să aibi vreme și cu cetitul cărților a face iscusită zăbavă, că nu ieste alta și mai frumoasă și mai de folos zăbavă în toată viața omului decîtu cetitul cărților".

ION ROTARU

„Limba noastră-i o comoară"

Etimologie

NUME DE ARBORI

Originea termenilor prin care denumim principalii arbori care cresc la noi are o semnificație particulară pentru istoria noastră socială.

Bradul, care cuprinde înălțimile munților, e un copac cu nume moștenit de la daci. Termenul s-a transferat și în toponimie fiind, direct sau prin derivate, numele multor localități, mai ales din Transilvania: **Brad, Brădeanu, Brădet, Brădiceni** etc. Numeroase sînt și numele de familie formate de la **brad.**

Fagul, copacul mare și frumos, cu frunze lucitoare și scoarța alburie, care crește tot în zone de munte, este, ca nume, latinescul **fagus.**

Un arbore înalt, cu lemn tare și alb, întrebuințat în construcții, care crește în locuri puțin mai joase decît fagul și bradul, este **carpenul,** al cărui nume nu poate fi decît latinescul **carpinus.**

De origine latină este și numele **frasinului** (latinescul **fraxinus),** un arbore înalt, cu lemn elastic, folosit în industrie; crește în locuri mai umede.

Nu trebuie trecut cu vederea nici **jugastrul,** un arbore cu scoarța roșiatică, cu lemn alb și tare, din care se făceau juguri. Reținem acest ultim amănunt pentru că numele originar al copacului ar fi latinescul **jugarter,** un derivat de la **jugum,** care însemna „jug".

Am lăsat la urmă numele **stejarului,** a cărui etimologie nu e prea clară; unii învățați cred că e un cuvînt slav, alții că ar proveni de la daci. Despre sinonimul său **gorun** putem spune cu mai multă probabilitate că ni s-a transmis din graiul populației preromane din Dacia.

În limba de odinioară, se pare că a mai existat un sinonim al lui stejar, **bung,** păstrat astăzi numai în derivatul **bunget,** care înseamnă „desiș de pădure". Prin nord-vestul Olteniei, **Bung, Bunga** e cunoscut ca nume de locuri. Și **bung** e o urmă prețioasă din limba dacilor.

Nu putem încheia fără să arătăm că dintre cei doi termeni generici **arbore** (și varianta veche **arbure**) și **copac** (cu varianta veche **copaciu**), primul este latinesc **(arbor),** iar al doilea vine de la daci. E în afara oricărei îndoieli că originea latină și traco-dacă a numelor de copaci din limba noastră trebuie înțeleasă ca o dovadă evidentă de statornicie românească în zona Carpaților și a Dunării de jos.

GRIGORE BRÂNCUȘ

Cum vorbim? Cum scriem?

Surprize în analiză

În ce caz stă subiectul? Sînt sigur că nu există unul dintre cititorii acestei rubrici care să nu răspundă pe loc: în nominativ!

Dar prin ce se poate exprima subiectul? Și la o asemenea întrebare îmi veți răspunde fără ezitare: de obicei, prin substantive sau pronume.

Buuun! Deci, prin pronume! Ia să vedem, **care, cine, ce** sînt pronume? Desigur, pronume relativ-interogative. Ia, să construim o frază cuprinzînd un astfel de pronume: „Dau prăjitura cui o vrea". S-o analizăm. Are două propoziții: „Dau prăjitura" – principală și „cui o vrea" – subordonată completivă indirectă. Să ne ocupăm puțin acum de cea de-a doua propoziție. Predicatul – **vrea; o** – complement direct exprimat prin pronume personal în acuzativ; dar subiectul? Păi... **cui!** (Nu **cuiul** în care bați cu ciocanul, ci forma de dativ a pronumelui interogativ **cine**). Subiect în cazul dativ?!

„Îl felicit pe care iese învingător". Faceți singuri analiza, sînt convins că știți. Subiectul celei de-a doua propoziții este **pe care** în cazul... acuzativ!

Cum vine asta?

Toată încurcătura se datorează faptului că aceste cuvinte au, în frază, o funcție dublă. Pe de o parte, ele fac legătura, relația dintre două propoziții (de aceea se și numesc pronume „relative"), pe de altă parte, ele rămîn pronume (țin locul unui nume, adică) și, în această calitate capătă o funcție sintactică în propoziția pe care o introduc. Verbul din regenta principală le cere să aibă un anumit caz („dau... **cui** – dativ; „felicit **pe care...**" – acuzativ), dar în subordonată ele sînt subiecte ale predicatelor respective.

Cred că nu e prea greu de înțeles ce se întîmplă în frază cu aceste pronume care, iată, trebuie analizate cu atenție.

Și, ca să dovediți singuri că ați descoperit funcția dublă a pronumelor relativ-interogative, încercați acum să analizați voi înșivă o frază din „Amintiri din copilărie" a lui Ion Creangă: „Hai, fiecare, pe la casa cui ne are, că mai bine-i pare".

CEZAR TABARCEA

Trimiteți-ne la redacție răspunsurile voastre, pe adresa rubricii „Cum vorbim? Cum scriem?"

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ:

UN GIGANT AL INDUSTRIEI ROMÂNEŞTI

I.M.G.B.

Întreprinderea de maşini grele Bucureşti

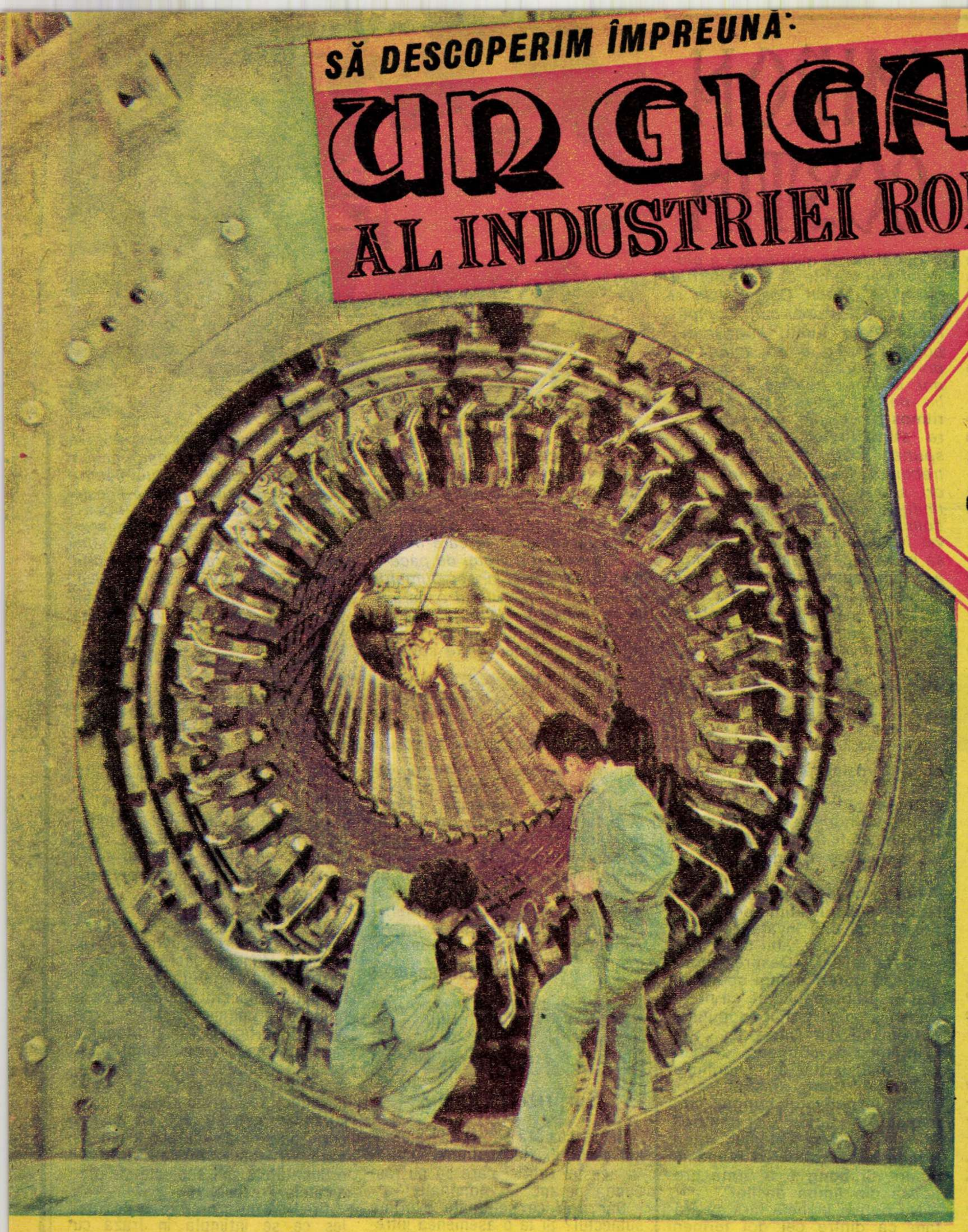

Să dăm filele calendarului înapoi şi să descoperim împreună momentele naşterii unui gigant al industriei româneşti: Întreprinderea de maşini grele Bucureşti. Un bastion al muncii şi creaţiei în care mii de oameni — muncitori, ingineri, cercetători — îşi unesc oră de oră, zi de zi forţele pentru a produce sute de maşini ce pun în mişcare centrale electrice, nave maritime, combinate chimice. Aşa este: priceperea şi abnegaţia colectivului de la I.M.G.B. incorporate în produsele acestei mari întreprinderi au contribuit la întemeierea unor măreţe ctitorii ale economiei noastre precum cele de la Roşia-Poieni, Midia-Năvodari, Govora, Rovinari şi Turceni.

Cum s-a născut acest gigant ce străjuieşte astăzi cu semeţie una din porţile Capitalei? Sub ochii noştri, am putea spune. Şi aşa şi este. Întreprinderea de maşini grele Bucureşti este una din marile împliniri ce dau strălucire epocii de aur a patriei — Epoca Nicolae Ceauşescu.

...La început a fost o şarjă de oţel. În iunie 1966, I.M.G.B. producea deci primele 50 tone de oţel. Astăzi, în iunie 1987, numai o singură piesă, cum este butucul rotorului pentru turbinele de la Centrala nuclearo-electrică „înghite" 400 tone de metal. Faceţi comparaţia şi veţi vedea că saltul dintre anii amintiţi nu suferă... comparaţie. Pentru că în acest răstimp s-au produs rapide transformări. Se construiesc noi şi noi hale de fabricaţie. Se instalează în ele uriaşe maşini cum altele nu mai sînt în întreaga ţară. Presa hidraulică de forjare de 12 000 tone forţă se apropie ca dimensiuni de „talia" unui bloc cu patru etaje. La rîndul lui, strungul carusel pe care se pot prelucra piese cît suprafaţa unui teren de volei, adică pînă la diametrul de 16 metri, nu are „frate" în altă întreprindere. Şi nici în lume nu sînt multe. Cu aceste „echipamente" a putut fi realizată, cu ani în urmă, prima mare turbină termoelectrică, cea de 330 MW. Astăzi numărul lor a ajuns la aproape 15. De pe planşetele proiectanţilor au „răsărit" şi altele mai mici, de 30, 50 şi 150 MW, unele foarte mici, de 1,6, 6 şi 12 MW. Dar, aşa cum aminteam, pe porţile acestui gigant al industriei româneşti ies zilnic multe alte produse destinate siderurgiei, mineritului, chimiei şi extracţiei petrolului. Priceperea şi competenţa miilor de muncitori şi ingineri ai acestei întreprinderi sînt ilustrate şi de următorul fapt: I.M.G.B. a stabilit pînă acum relaţii comerciale cu peste 50 de firme din peste 20 de ţări ale lumii. Un prestigiu pe măsura faptelor de azi şi de mîine ale colectivului Întreprinderii de maşini grele Bucureşti.

ISTORIA UNEI... PREMIERE

Cine nu-şi aminteşte de zilele acelea „fierbinţi"! La I.M.G.B. se pregătea o nouă premieră. Trebuia turnată prima carcasă pentru turbina de 700 MW. Cifra aceasta nu aţi mai întîlnit-o pînă acum în reportajul nostru. De aceea, să deschidem o paranteză şi să vă spunem că este vorba de turboagregatul destinat primei centrale nuclearo-electrice din ţară, cea care se construieşte la Cernavodă. În acest fel, nu peste mult timp, România intră în rîndul statelor care vor folosi în mod paşnic forţa atomului, pentru producerea energiei electrice.

Aşadar, sîntem la secţia turnătorie I. Aici se constituise un adevărat „stat major" al întreprinderii: de la directorul de fabrică pînă la cei mai buni muncitori. Se cerea luată o hotărîre importantă: care dintre echipe se încumetă să toarne 210 tone de oţel într-o formă dinainte alcătuită? O treabă deloc uşoară pentru că, se ştia, carcasa — un fel de „ambalaj" care va etanşa năvalnica putere a celor 700 MW — trebuia turnată cu mare precizie, cu mare îndemînare, cu fineţe şi cutezanţă. Cei de faţă nu au aşteptat mult. S-a ridicat o mînă: „Eu îmi asum răspunderea". Era vocea lui Ion Vlad. Toată lumea a fost de acord. Echipa lui Ion Vlad deţinea şi alte performanţe: carcasele pentru turbinele de 330 MW, lingotiera pentru lingoul de oţel de 400 tone. Nimeni nu a avut nici o obiecţie.

De atunci a intrat în „funcţiune" măiestria echipei lui Ion Vlad: pregătirea modelului, a formei propriu-zise. Cinci cuptoare şi-au adunat gurile de foc pentru a da viaţă speranţelor acestor mari meşteri. După ce oţelul a fost turnat, nimeni nu a răsuflat uşurat. Cine ştie ce mistere se vor fi produs în „carapacea" aceea ce închidea în pîntecele ei nu mai puţin de 210 tone de metal? 32 de zile i-au dat tîrcoale. Atîta trebuia pînă ce „miezul" se răcea. O fi ieşit bine? A mers totul cum am gîndit? Oţelul, spun cei de la cuptoare, este ca şi omul: uneori este „indispus" şi numai cine îi găseşte coarda sensibilă îl struneşte cum vrea. Echipa lui Ion Vlad a ştiut să facă asta cu bine!

Aşa a fost trecut examenul unei noi premiere la I.M.G.B. Un pas hotărîtor consemnase atunci colectivul întreprinderii în bătălia pentru asimilarea părţilor componente ale turbinei pentru Centrala nuclearo-electrică de la Cernavodă.

Între timp s-au turnat mai multe carcase, precum şi alte piese de mare importanţă şi dificultate tehnică, printre care rotorul generatorului, a cărui fabricaţie porneşte de la un „baton" de oţel de... 400 tone.Imperativul performanţei a fost întotdeauna izvorul acestor reuşite. Şi atunci cînd a fost vorba de aceşti adevăraţi coloşi de metal şi cînd au trebuit executate alte şi alte piese din cele 100 000 cîte înglobează o turbină de 700 MW. Totdeauna, oamenii din secţiile conduse de Aurel Costea, Aurel Georgescu, Constantin Stroe, Nicolae Moţea, Adrian Cuciureanu îşi fac datoria cu cinste şi răspundere comunistă.

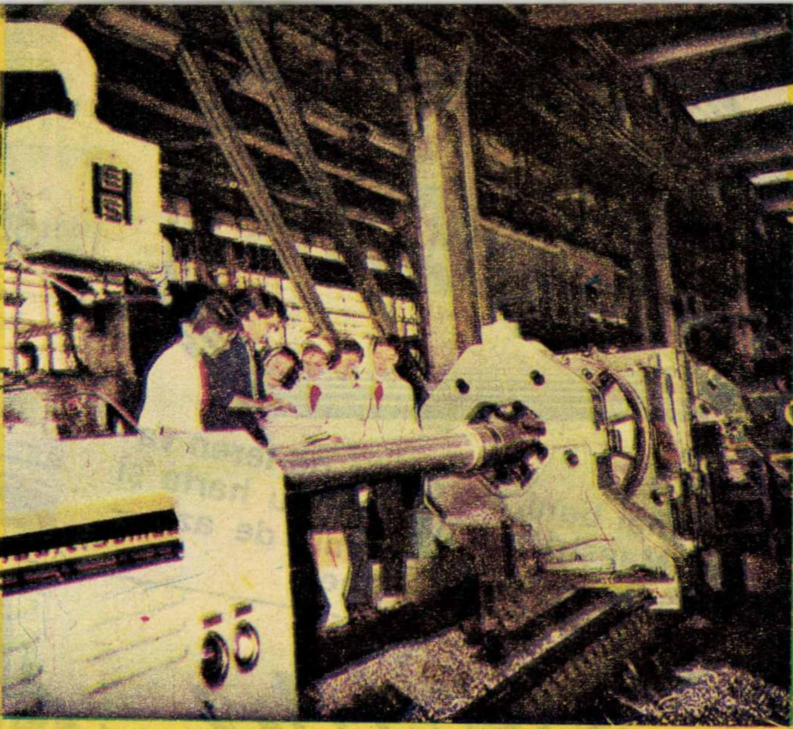

EROISMUL FAPTEI COTIDIENE

— Dumneavoastră, Gheorghe Postolache, consideraţi că în ziua aceea de aprilie aţi dat dovadă de un act de eroism?

— De ce nu, dacă prin eroism înţelegem măsura conştiinţei noastre muncitoreşti şi a răspunderii asumate zi de zi.

— Dar dumneavoastră, Gheorghe Nica?

— Atunci, ca şi ori de cîte ori va fi nevoie vom răspunde prezent oricărei chemări!

Pentru a înţelege mai bine sensul răspunsurilor de mai sus să lăsăm să vorbească faptele.

... Era o duminică de aprilie. Cei şapte lăcătuşi din echipa lui Gheorghe Postolache îşi vedeau fiecare de treabă, în tihna unei dimineţi de primăvară pînă s-a primit vestea: „Urgenţă" la întreprindere. O complexă instalaţie a unui mare combinat petrochimic din ţară avea nevoie în cel mai scurt timp de labirinţii de etanşare pentru un compresor. Primul a fost anunţat şeful echipei, Gheorghe Postolache. El i-a mobilizat şi pe ceilalţi şase din echipa specializată în execuţia acestor piese de mare fineţe. Într-o jumătate de oră, toţi au răspuns la apel. În hală îi aştepta şeful atelierului, inginerul Adrian Iancu. Pornise să gîndească tehnologia de prelucrare. După experienţa de pînă atunci, operaţiile de execuţie a pieselor amintite se „lungeau" pe durata a cinci zile. Imposibil! Instalaţia combinatului petrochimic avea nevoie de ele în două zile. Totul depinde de operativitatea echipei de la I.M.G.B. Postolache şi ai săi nu vor să umbrească în nici un fel prestigiul întreprinderii. Trecuseră de mult orele unui schimb normal. Lucrul înaintează şi se înfiripă speranţa reuşitei. Postolache raportează: „Fiţi fără grijă". Maşina beneficiarului aşteaptă la poartă. Fiecare clipă trebuie cîştigată.

Rînd pe rînd, cei şapte îşi „încarcă bateriile" şi se apucă mai vîrtos de lucru.

După 28 de ore de muncă neîntreruptă piesele sînt în drum spre combinatul petrochimic. O faptă de excepţie. Bravo, băieţi! Numele: Gheorghe Postolache, Gheorghe Nica, Ion Ancuţa, Gheorghe Prelipceanu, Costel Lupu, Costin Polak, Viorel Glăvan. Toţi tineri. Cel mai „proaspăt" în echipă: Costin Polak, 19 ani. „Veteranul": Ion Ancuţa, 35 de ani. Şapte tineri, o echipă de neînlocuit şi de neîntrecut în I.M.G.B., specializată în execuţia labirinţilor de etanşare pentru turbine şi alte utilaje. Faptele sale de zi cu zi, la fel ca ale întregului colectiv de la I.M.G.B., sînt cele care dau măsura eroismului muncitoresc în această citadelă a industriei româneşti.

CONSTANTIN RĂDUŢ

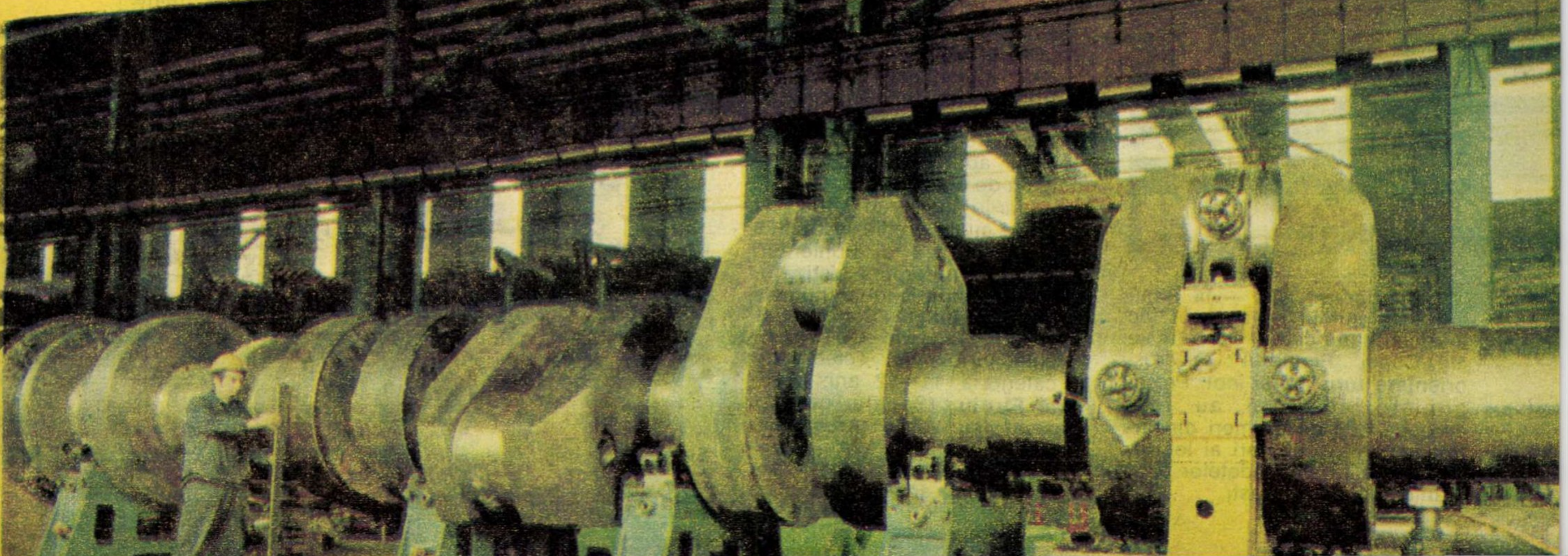

Sport

● Cei mai buni alergători pe teren variat ● Maeștri ai orientării cu harta și cu busola ● Micii „delfini“ de azi — marii campioni de mîine.

La Sibiu, Cupa „Pionierul”

3 finale pe țară

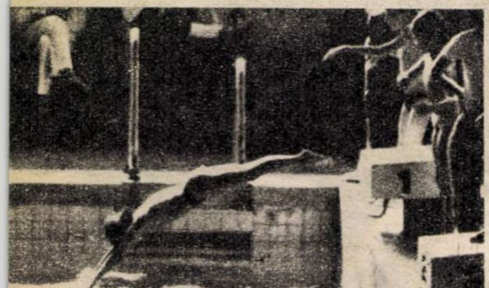

Timp de trei zile — la Sibiu și-n împrejurimi — au avut loc întrecerile din cadrul a trei finale ale Cupei „Pionierul“: la cros, orientare turistică și înot. Protagoniștii acestora au fost aproape 600 de pionieri din întreaga țară, cîștigători ai locurilor întîi la nivelul județelor și al municipiului București.

Ca-n fiecare an, și de data aceasta **competiția de cros** s-a bucurat de un mare interes. Și e firesc să fie așa dacă luăm în considerare faptul că prin priceperea și ardoarea cu care și-au disputat întîietatea în cele trei ramuri sportive, au făcut încă o dată dovada marii pasiuni pentru sport a copiilor, a remarcabilelor lor aptitudini și în acest domeniu de activitate.

Alergările pe teren variat au intrat de multă vreme în tradiția mișcării sportive a pionierilor. Nu vom stărui asupra cîștigătorilor. Amintindu-le doar numele — **Simona Blaga** (Școala 190, București), **Ion Cojocaru** (Școala Vîrtoapele, Teleorman) la categoria 11—12 ani; **Veronica Firoiu** (Școala nr. 30, Craiova) și **Vasile Ardusădan** (Școala nr. 17, Baia Mare, Maramureș) la categoria 13—14 ani — vom mai adăuga doar că aceștia, ca și alți participanți, au făcut din plin dovada unor reale aptitudini pentru atletism. Și ca atît ei, cît și colegii lor, fete și băieți, clasați pe locurile 4—10 la fiecare probă, își vor putea continua pregătirea, în vară, în cadrul unei tabere speciale organizată de Consiliul Național al Organizației Pionierilor. Sînt, așadar, întrunite toate condițiile necesare ca din rîndurile acestor copii talentați să răsară, peste cîțiva ani, mari alergători de cursă lungă.

Și activitățile turistice de masă se bucură, printre pionieri și școlari, de pasionată participare. Ne-a dovedit-o și de această dată concursul de orientare turistică desfășurat în „Dumbravă“, unde localnicii — **Ana Ciorogarin** și **Gheorghe Romulus Molfa,** ambii de la Școala nr. 11, Sibiu — au găsit soluțiile cele mai bune la toate „problemele“ de pe traseu, reușind să termine primii proba, într-o confruntare strînsă, și de mare atractivitate cu colegii lor din Arad, **Felicia Lingura** și **Sergiu Rusu,** de la Școala nr. 11, și din București — **Dana Silvia Mazilu** și **Constantin Cosmin Oprea,** Școala nr. 163. În competiția individuală au strălucit, în utilizarea hărții și a busolei, **Nicoleta Elena Popa** de la Școala nr. 24, Galați, și **Tiberiu Tocăniță** de la Liceul „Ioan Vidu“, Timișoara.

Despre întrecerile de înot ce să mai spunem! Ele au demonstrat că și acest sport, pe care înotătoarele noastre, în frunte cu Tamara Costache, l-au adus în prim-planul atenției generale prin performanțe internaționale de excepție, este nu numai îndrăgit, ci și practicat, încă de la cea mai fragedă vîrstă, cu pasiune și dăruire, de către mii de copii din întreaga țară. Reținem, din „filmul“ întrecerilor desfășurate în bazinul olimpic din Sibiu, în primul rînd performanța deosebită realizată de fetițele din Argeș care, în cadrul ștafetei de 4 x 50 m mixt, au corectat recordul național de copii cu aproape 5 secunde. De asemenea, merită evidențiați, între alții, **Andreea Trufașu** (Școala nr. 5, București), cîștigătoarea a două probe — cea de 50 m liber și cea de 50 m spate —, **Adrian Aramă** (Hunedoara), **Ovidiu Chirțu** (Timiș), **Ana Maria Pleșa** și **George Plăpană** (Constanța), situați pe primele locuri în celelalte probe, cu timpi ce dau speranțe că acești mici „delfini“ de azi (în vîrstă de pînă la 9 ani neîmpliniți) vor ajunge marii campioni de mîine.

TIBERIU STAMA

Istorie, cultură, civilizație

PODURILE

Cine nu a admirat, măcar o dată, în peregrinările vacanței, semeția formelor și „îndrăzneala" cu care podurile ne apropie malurile unei ape sau coastele unei văi adînci. Din lemn sau piatră, din fier sau beton, podurile se ridică și stau mărturie în istoria civilizației ca adevărați „piloni" ai iscusinței minții și puterii brațelor omului.

Cînd au apărut podurile? Este greu de apreciat cînd s-a construit primul dintre ele și, mai ales, cine a fost cel care l-a ridicat. Locuințele palafite așezate pe piloni, în mijlocul lacurilor, mult răspîndite în neolitic, făceau legătura cu uscatul cu ajutorul luntrilor, dar este posibil să fi existat și pasarele de legătură. În cazul acesta, primele poduri ar fi apărut atunci. Mai apoi, în îndepărtate vremuri, cînd se constituie primele centre populate, oamenii simt nevoia legăturilor între așezările în care trăiesc. Apar căile de comunicații și, odată cu ele, poduri special construite. Sînt demne de consemnat cele din Orient (Egipt și Mesopotamia) și din Europa meridională. În Egipt, rețeaua mare a canalelor de irigații a atras după sine ridicarea de podețe pentru circulație.

Să facem un salt în timp și să admirăm... geniul constructiv al romanilor. De la ei, istoria a păstrat nu numai cetăți ori statui de o nemaipomenită dimensiune, bogat ornamentate, ci și numeroase poduri realizate de arhitecți vestiți. Unul dintre ei este Apolodor din Damasc. Operele sale au căpătat strălucire la Roma, în Forul lui Traian, unde pe celebra Columnă s-a reprezentat, între alte scene, construcția marelui pod ce lega malurile Dunării la Drobeta. Vestitul pod făcea parte din ampla rețea de drumuri și căi de comunicație ale imperiului, care în perioada de apogeu se întindea pe o distanță de 60 000 km. Prin arhitectura sa, acest pod era descris de cronicarii timpului drept una dintre cele mai superbe construcții din perioada domniei lui Traian. Stîlpii, din piatră, în număr de 20, fiecare cu o lățime de 20 m, erau înălțați la 50 m deasupra temeliei, alcătuind o cale de traversare a fluviului, lungă de 1 071 m.

Cu timpul, podurile sînt construite nu numai pentru ușurarea căilor de comunicații, ci și pentru nevoi comerciale. Mai ales în orașele medievale ele serveau pentru amenajarea unor magazine și chiar locuințe. În 1591 s-a construit, la Veneția, podul Rialta, din marmură albă, bogat ornamentat. Din cei 22 m ai lățimii sale, 7 serveau pentru circulație, restul spațiului fiind destinat amenajării unor magazine.

Istoria podurilor este puternic marcată de dezvoltarea metalurgiei. Fonta și apoi oțelul dau o nouă măsură ingeniozității și spiritului estetic. Îmbinarea artei cu tehnica a dat naștere la numeroase realizări, printre care se înscriu și multe poduri metalice. Primul este ridicat în China sub forma unui pod suspendat cu lanțuri. Au urmat cele din Anglia, Franța, Germania, America. Între toate acestea, un exemplu de excepție îl reprezintă podul construit de inginerul român Anghel Saligny, în 1895, peste Dunăre, la Cernavodă. Pe atunci, acesta era cel mai lung pod din Europa (4 088 m) și al treilea din lume.

Ne apropiem, tot mai mult, de deceniile secolului XX. Căile ferate și automobilul, pe de o parte, și apariția unor materiale noi — betonul armat, revitalizează estetica drumurilor și, deopotrivă, arhitectura și recordurile în construcția podurilor. Prin performanțele lor deosebite se remarcă podul suspendat Golden Gate (Poarta de aur) din San Francisco (1933), cu deschiderea de 1 282 m și cel de beton armat, ridicat în 1943, în Suedia, una dintre cele mai impresionante construcții de acest fel din lume.

În țara noastră, o importantă realizare, ce se constituie într-un simbol al colaborării între popoare este „Podul Prieteniei", peste Dunăre, construit la Giurgiu. În 1954, la data inaugurării, era cel mai mare pod combinat — cale ferată și șosea — din Europa. Astăzi, pe tot cuprinsul țării, podurile se constituie într-o adevărată cunună a măiestriei și priceperii oamenilor. Cele ce se construiesc la Cernavodă sau cele peste Canalul Dunăre—Marea Neagră sînt o mîndrie a tehnicii românești. Constructorii de azi continuă astfel tradiția de aproape două mii de ani, folosind cele mai moderne mijloace de execuție.

MIHAELA POPOV
CONSTANTIN RĂDUȚ

- Prima dragare sub apa s-a executat la fundațiile podului peste Meusa (Olanda) în 1683.
- Podul de lemn cu cea mai mare deschidere — de 119 m — a fost ridicat peste Limnat în 1778.
- Primul pod metalic de cale ferata din România a fost construit peste rîul Prahova în 1882.
- Cel mai lung pod din Europa (4 088 m), de la sfîrșitul sec. al XIX-lea, era podul de la Cernavoda, construit de A. Saligny în 1895.
- Cel mai frumos pod de piatra, cu bolți gemene și cu deschideri de 84,65 m, este cel de la Luxemburg, peste valea Petousse.
- Podul cu cea mai mare deschidere (de 264 m) este cel de pe rîul Ongermonn (Suedia).
- Cel mai lung pod de șosea (38,5 km) este ridicat peste lacul Pontehartrain (Franța)
- Cel mai lung pod suspendat din Europa, cu cea mai mare deschidere, a fost construit în 1973 peste Bosfor.
- Cel mai lung pod suspendat din lume este podul Verrazano din New York.

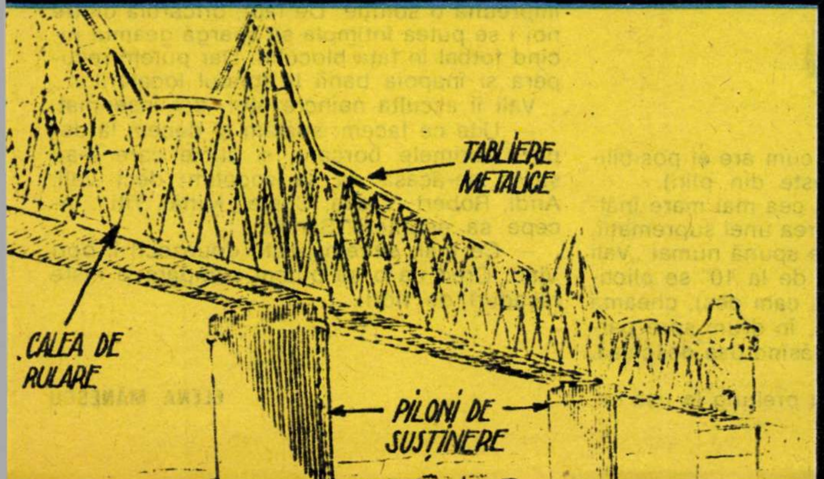

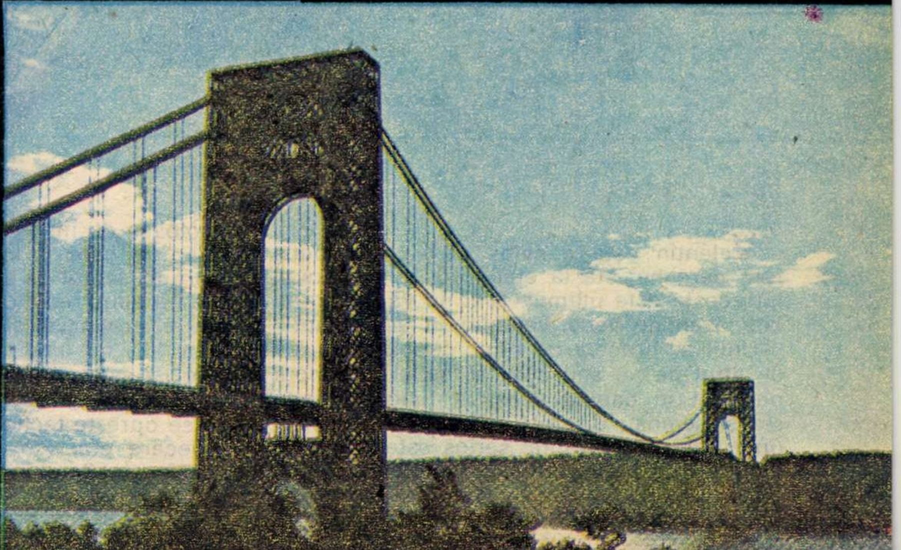

AVENTURI la blocul M110

Valentin este convins că-i un norocos fără pereche: stă la etajul 10! Iar în blocul lui acesta este ultimul. Nici nu vă închipuiți cîte avantaje vede Valentin în acest fapt...

Unul ar fi acela că zilnic coboară și urcă cu liftul de nu știu cîte ori, astfel că timpul petrecut în cabina acestuia (lîngă oglindă s-a și semnat, discret) se apropie de cel al unui liftier. Alt avantaj serios este faptul că nimeni nu-l poate stropi cu apă sau lovi cu cocoloașe de hîrtie, așa cum are el posibilitatea (pe care o folosește din plin).

În fine, faptul că stă la cea mai mare înălțime i-a adus recunoașterea unei supremații, chiar el pretinzînd să i se spună numai „Vali de la 10". Iar cînd „Vali de la 10" se plictisește (și asta se întîmplă cam des), cheamă liftul, se urcă în el, apoi, în drum spre parter, se oprește tacticos, lăsînd ușa deschisă, la fiecare etaj.

La 9 este Sandu. Sună prelung la ușa lui.

— Facem „o minge"? îl întreabă el, cînd băiatul deschide ușa.

— Știu și eu?... Aș mai avea ceva de învățat, ezită el. Poate mai tîrziu...

— Ei, eu acum am timp! spune categoric Vali de la 10.

— Bine, dar nici minge nu avem, mai încearcă Sandu, gîndindu-se la problema nerezolvată.

— Nu-ți face griji. Mai sînt opt etaje plus parterul!

— Să-mi iau bascheții, cedează vecinul de la 9.

Liftul așteaptă, deși cineva strigă nerăbdător tocmai de la parter: „Ușa la lift!"

În nici un sfert de oră, curtea interioară a blocului M 110 este plină de amatori de fotbal. Grăbiți, hotărăsc să nu mai treacă peste drum, în parcul cu teren de sport anume. Mobilizarea se făcuse de-a valma, așa că cei mici, care veniseră și ei, ședeau dezamăgiți pe rondurile de flori abia sădite, privind cum se alcătuiesc, într-un adevărat vacarm, echipele cu cei mari. Pe la diferite geamuri, din cînd în cînd, mai apărea cîte cineva care încerca să-i potolească. După îndelungi dezbateri se hotărăște, în sfîrșit, ca Vali de la 10 să execute lovitura de deschidere. Plin de avînt și de nerăbdare, băiatul lovește cu vîrful ghetei puternic și cu efect, astfel că mingea se oprește tocmai... în geamul mare al ușii de la intrarea în bloc. Un zgomot asurzitor, apoi cioburile se așază cuminți într-un morman mare, acuzator.

După momentul de derută, Vali de la 10 se grăbește spre lift. Ceilalți îl urmează fără o vorbă. Numai „picii" stau mai departe, pe rondurile de flori. Nu se știe cum, dar mingea a ricoșat chiar în apropierea lor. Adișor pune mîna fericit pe ea încercîndu-i greutatea. Ceilalți vor și ei s-o ia în brațe.

— Ce s-a întîmplat? sînt treziți din admirație de un glas aspru.

Copiii privesc nedumeriți în jurul lor Unde dispăruseră cei mari? Ștefănică, un băiat din clasa I, care tocmai se întorsese de la școală în momentul șutului năprasnic, se uită spre etajul 10. Să spună, să nu spună?... Cum o fi mai bine? Dacă Vali de la 10 îl aude? O să spună că-i un pîrîcios și n-o să-l mai primească niciodată la joacă ...

...Trecuseră mai multe zile de cînd în curtea interioară a blocului M 110 de pe B-dul 1 Mai din București nu mai întîlneai nici țipenie de copil. Geamul ușii — destul de costisitor — fusese înlocuit, în prima zi, din fondul și cu acordul locatarilor. Pe parcurs, lucrurile urmau să se mai limpezească. „Vali de la 10" nu mai avea chef nici de plimbări cu liftul, nici de sunat pe la uși. Era stînjenit chiar și față de Sandu pe care-l considera cel mai bun prieten.

Pe cînd era el așa, înnegurat, se trezi la ușa apartamentului cu mai mulți dintre „fotbaliști".

— Uite ce, Vali. Ne-am gîndit să căutăm împreună o soluție. De fapt, oricăruia dintre noi i se putea întîmpla să spargă geamul jucînd fotbal în fața blocului. Dar putem recupera și înapoia banii la fondul locatarilor...

Vali îi asculta neîncrezător, dar înseninat.

— Uite ce facem: spălăm și ducem la depozit ultimele borcane și sticle care s-au strîns pe-acasă. Ia să socotim: deci Vali, Andi, Robert, Vasile, Costel, Mihai, Titi... începe să enumere Sandu.

— Ce mai, sîntem peste douăzeci! îl opri Vlad. Cred că o să putem cumpăra și niște răsaduri de flori...

ELENA MĂNESCU

Ați întrebat? Vă răspundem!

• „Vara am admirat de multe ori — ne scrie ILEANA ALEXANDRESCU din SATU MARE — hărnicia și priceperea furnicilor. Aș vrea însă să știu cum se orientează ele".

Pentru multe specii de furnici, soarele și mai ales unele substanțe chimice sînt elementele principale ce le ajută să-și găsească drumul spre mușuroi. Dar mai sînt unele specii ce trăiesc în pădurile tropicale din Africa, unde lumina aproape nu pătrunde, și care totuși își găsesc cu ușurință drumul spre „casă". În urma experiențelor făcute de cercetători, s-a constatat că ele folosesc o orientare vizuală, deoarece atunci cînd în drumul lor imaginile laterale și din față s-au acoperit cu panouri, furnicile nu și-au mai găsit drumul de înapoiere. Astfel s-a tras concluzia că aceste viețuitoare se orientează după coroanele copacilor proiectați pe cer. La părăsirea mușuroiului, furnica înregistrează mediul înconjurător la fel cum o peliculă de film redă imaginile fotografiate. Dar unde sînt înregistrate aceste imagini și cum sînt ele folosite pentru revenirea la mușuroi sînt întrebări la care oamenii de știință încă nu au dat un răspuns.

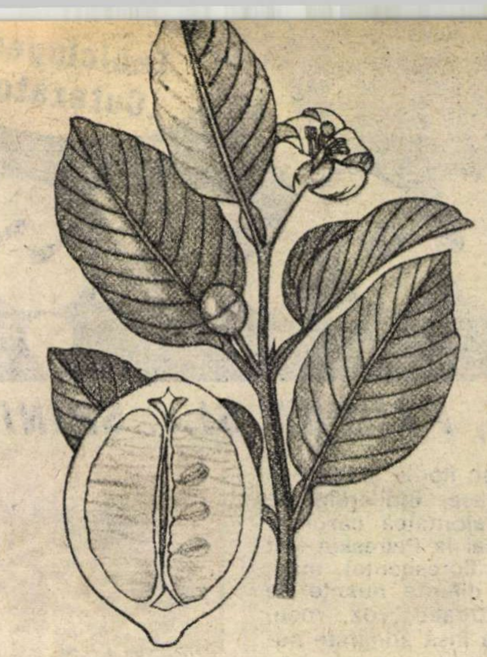

• „Aș dori să știu cum se înmulțește lămîiul și în ce condiții crește această plantă în apartament", se interesează OCTAVIA POPA din PAȘCANI, județul Iași.

Lămîiul, este o plantă fructiferă vivace. Înmulțirea lui se obține prin butași înrădăcinați, care se plantează în ghivece umplute cu un amestec format din două părți pămînt de țelină, o parte pămînt de frunză, o parte mraniță și jumătate parte nisip de rîu. Lămîiul poate fi înmulțit și prin semințe, dar, în acest caz, nu se obțin întotdeauna plante cu însușiri bune. Ele vor trebui altoite ulterior cu soiuri de calitate.

Lămîiul se transplantează primăvara: plantele tinere o dată pe an, iar cele mature o dată la 3—5 ani. Este o plantă amatoare de căldură; de aceea e bine să fie așezată lîngă ferestre însorite. Iarna se ține în încăperi răcoroase, la temperatura de 8—15°C. Vara se ține afară, în curte sau în grădina cu flori. Pentru a fructifica bine, i se vor face tăieri, îndepărtîndu-se ramurile care s-au dezvoltat neregulat. Ramurile crescute viguros se scurtează, lăsîndu-se numai cele fructifere. Se aplică și polenizarea artificială. După ce fructele au legat, se administrează îngrășăminte. Îngrășarea suplimentară se va face de 2—3 ori în perioada creșterii intensive.

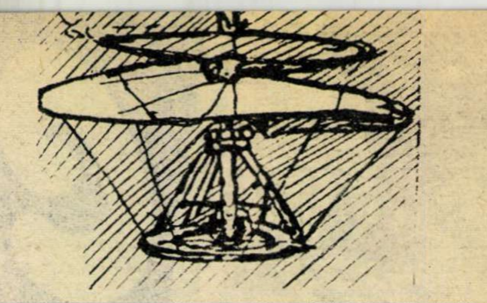

• „Aș vrea să știu, ni se adresează EMIL IONESCU din BACĂU, cine a inventat elicopterul și parașuta".

Întruchipare ideală a „omului universal", Leonardo da Vinci (1452—1519), personalitate cu multilaterale preocupări, a realizat proiecte ingenioase și în domeniul aparatelor de zburat: parașuta și elicopterul. De menționat însă că aceste proiecte au avut mai ales un caracter intuitiv: ele nu s-au bazat pe cunoașterea legilor mecanicii, neenunțate încă pe vremea sa. **Elicopterul** imaginat și desenat de el se prezintă ca în figura **alăturată.** Invenția practică a elicopterului a fost realizată în 1909 de către Igor Sikorsky.

Parașuta a fost inventată, cu mult înaintea aparatelor de zburat, în 1770, de către profesorul francez Defontage. Ea s-a numit la început „mantaua zburătoare", fiindcă avea forma unei pelerine ample și era alcătuită din nenumărate pene prinse una de alta cu deosebită iscusință.

• MARIANA GHEORGHICĂ din CRAIOVA vrea să afle care sînt cele mai importante delte din lume.

Delta este o formațiune naturală, ce cuprinde mari întinderi de pămînt și ape, formate la locul de vărsare a unor fluvii în mările sau oceanele care, în general, au o maree slabă. Există însă delte ca ale Gangelui și Indusului, din Asia, ale Padului și Rinului, din Europa, care s-au format cu toate că mareele au o forță mare de acțiune. Cele mai mari delte din lume sînt: Gange și Brahmaputra (82 000 km^2), Mississippi (30 000 km^2), Lena (29 000 km^2), Nil (22 000 km^2) și Orinoco (20 000 km^2). Delta Dunării, deși nu este una dintre cele mai mici, are o suprafață de 5 050 km^2. Nu este deloc întîmplător că omul s-a așezat, încă din cele mai vechi timpuri, în delte, deoarece ele constituie inepuizabile bogății vegetale și animale. Azi rezervele mari în materii prime și bogății naturale de tot felul au făcut ca unele delte să intre într-o nouă fază de exploatare, precum deltele Dunării, Volgăi, Nigerului și Gangelui.

ATELIER PRACTIC

Legătoria de cărți (3)

Pentru coaserea cărților, se întind în cadrul gherghefului două sau trei sfori subțiri, legîndu-se capetele lor atît de placa de bază, cît și de șipca superioară a cadrului. Sforile se întind pe aceeași linie cu tăieturile, la aceeași distanță între ele. Lîngă gherghef se așază cartea debroșată, întoarsă cu fața în jos. Se introduce o ață specială într-un ac gros. Se ia ultima fasciculă a cărții și se așază pe placa gherghefului cu forzațul în jos, iar în tăieturile centrale ale gherghefului se introduce sfoara întinsă. Cu dreapta se introduce acul în prima tăietură din partea dreaptă a fasciculului și se trage ața în interiorul ei ș.a.m.d., pînă se coase întregul fascicul. Prin ultima tăietură, din stînga, se scoate acul afară. Următoarea fasciculă se coase la fel. Celelalte fascicule se vor coase începînd din locul unde a rămas acul, adică după a doua fasciculă (de la stînga la dreapta). Cînd toate fasciculele au fost cusute, se desfac capetele sforilor și se scoate cartea din gherghef. Capetele sforilor se scurtează din ambele părți, lăsîndu-se 2-3 cm, după care se desfac în fire și se introduc provizoriu în forzaț. Se nivelează cotorul cărții, bătîndu-l pe o scîndură. Apoi se strînge cartea cu presa, lăsînd afară 6-8 mm din cotor, care va fi uns cu clei fierbinte sau aracet. Pe forzațul superior al cărții se trag cu creionul liniile de tăiere. Trasarea liniilor de tăiere se face cu multă atenție, pentru ca ele să fie paralele cu textul cărții. Se așază cartea în presă, pentru a fi tăiată.

De fiecare dată, cartea se strînge puternic în presă pentru a nu se desface în timpul tăierii. Cuțitul se ține înclinat și se trage întotdeauna spre noi, apăsîndu-i tăișul de muchia scîndurii superioare, fără a schimba poziția cuțitului în timpul tăierii. Se va urmări ca fîșiile retezate să nu acopere linia de tăiere și să nu intre sub cuțit. Cartea astfel tăiată se așază pe scîndură, umezindu-i-se cotorul cu un tampon de vată udă. După aceea se ciocănesc cu un ciocan (de preferință un ciocan de lemn) marginile cotorului. Pentru a da cotorului o rezistență mai mare, se taie din tifon o fîșie la dimensiune, care va fi îndoită pe cotor și lipită. Astfel cartea este gata pentru a i se lipi copertele.

MARIA ZAMFIR

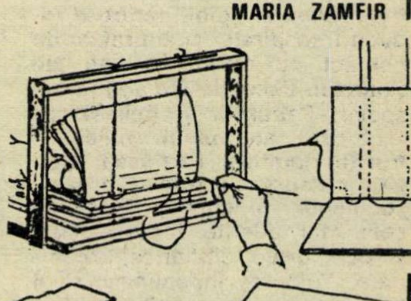

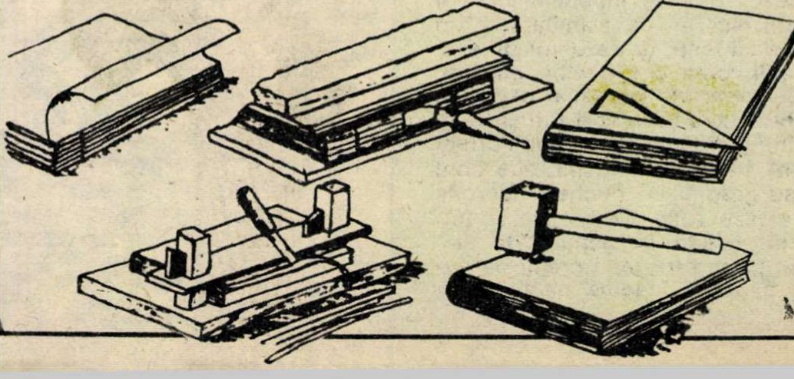

Enciclopedie „Cutezătorii"

Cactușii

CULOARE, PARFUM ȘI... SPINI

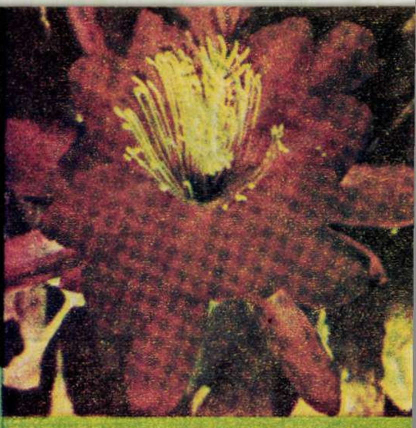

La auzul cuvîntului „cactus", de regulă, în fața ochilor minții ne apar ghivece în care cresc plante cu aspect modest, de dimensiuni reduse și formă bizară, acoperite cu țepi sau peri, pe care le-am văzut în locuința vreunei cunoștințe sau, mai probabil, într-un institut botanic. La noi, cactușii cresc numai cultivați ca plante ornamentale, în apartamente sau în serele instituțiilor de specialitate.

Aici apare o contradicție: deși sînt modești ca înfățișare, cactușii sînt cultivați ca plante ornamentale. De ce? Pentru că, atunci cînd înfloresc, parfumul suav, forma și culoarea de o gingășie deosebite ale florilor recompensează din plin răbdarea celor care le îngrijesc.

Familia acestor plante exotice — cactaceele — reunește 1 600 de specii, răspîndite în regiuni deșertice și semideșertice, aride, cu ploi rare și puțin abundente. Ele constituie vegetația caracteristică a unor ținuturi situate între 59° latitudine nordică și 52° latitudine sudică — nordul Mexicului, statele din sud-vestul S.U.A., Brazilia și Argentina, savanele australiene și nordul Africii, coastele Mării Mediterane. Există însă și specii mai puțin pretențioase și mai rezistente la frig, care se întîlnesc în munți pînă la altitudinea de 3 000—4 700 m.

Trăind în locuri cu apă puțină, cactușii s-au adaptat. Tulpinile lor simple sau ramificate sînt lipsite de frunze, care fie că nu se dezvoltă deloc, fie că se transformă în spini, pentru a reduce transpirația și suprafața de contact cu razele fierbinți ale Soarelui. Excepție fac doar două specii: Peireskia și Peireskiopsis, care au tulpini tipice și frunze normale, cărnoase. Ceilalți cactuși au tulpini groase, suculente, muchiate, verzi, de cele mai diferite forme: plate, sferice, ovale, cilindrice, columnare. Tulpinile îndeplinesc rolul frunzelor — de asimilare și, în același timp, de rezervor de apă. Țepii, care pot fi albi, galbeni, roșii, maronii sau chiar negri, de obicei scurți, uneori totuși lungi pînă la 20 cm, drepți sau curbați sînt situați pe muchii, cîte unul sau grupați în „buchete" de cîte trei sau șase. Și pe aceste tulpini, lipsite în genere de eleganță, printre țepii creați de natură parcă înadins pentru a le apăra, se ivesc florile gingașe și foarte frumoase, indiferent de specie, în majoritatea cazurilor solitare (numai la Peireskia sînt adunate în inflorescențe), mari, albe sau în diferite nuanțe de galben, portocaliu, roz, roșu. Unele se lasă însă admirate numai noaptea (cele ale speciilor Cereus grandiflorus și Cereus nycticalus, de exemplu), întrucît se deschid numai după ce s-a întunecat și se închid odată cu răsăritul Soarelui.

Cînd florile se trec, apar fructele, și ele cărnoase, rotunde, roșii, mai rar galbene, albe sau verzi și cu multe semințe. Totuși majoritatea cactușilor se înmulțesc pe cale vegetativă, prin lăstari care pornesc de la rădăcina sau tulpina plantei-mamă.

Dacă la noi cei mai mulți cactuși nu ating decît dimensiuni modeste și oarecum apropiate de la o specie la alta, în ținuturile lor de baștină se întîlnesc specii lilliputane, ai căror reprezentanți nu depășesc mărimea unei alune de pădure, ca și adevărați uriași (Cereus giganteum, înalt de 15—20 m, avînd un diametru de 60 cm și cîntărind 50 t, sau Echinocactus ingens, de formă aproape sferică, avînd un diametru de 2 m și o greutate de 1 t). Din acest punct de vedere, o curiozitate o constituie și Cereusul peruvian. Din tulpina lui joasă, noduroasă, se ridică pînă la înălțimea de 3—4 m ramuri drepte, netede, acoperite, de asemenea, cu țepi. Unghia nu lasă pe tulpină decît o urmă foarte ștearsă, iar dacă lovești puternic trunchiul, acesta sună ca... fierul ruginit! Chiar și limba-soacrei, care la noi se cultivă în ghivece, nedepășind 40—60 cm, în ținuturile din apropierea coastelor Mediteranei crește sub formă de arbust, atingînd 3—4 m înălțime.

Dar cactușii nu sînt doar ornamente. Ei aduc nu puține foloase oamenilor. Fructele zemoase ale unora dintre ei, curățate de coajă, se consumă proaspete sau sub formă de... compot! Tot sub formă de compot se consumă și tulpinile tinere, cu gust dulce-acrișor și aromate de attara. Iar cele pe care nu le consumă oamenii, curățate de țepi, servesc drept furaj pentru animale. Datorită țepilor lungi și deși, anumiți cactuși servesc la construcția de garduri vii. Tulpinile bătrîne, lemnoase sînt folosite drept combustibil sau ca material de construcție. Din florile unui cactus se extrage un medicament prescris împotriva bolilor de inimă. Altele conțin alcaloizi cu proprietăți sedative.

La prima vedere aceste plante par foarte bine adaptate și „blindate" împotriva pericolelor de tot felul. Totuși, asemenea altor organisme animale și vegetale, anumite specii au început să dispară. În unele regiuni cactușii sînt defrișați pentru a se face loc terenurilor de cultură, în altele sînt intens exploatate foloasele pe care le aduc și de care am pomenit. Dar cei mai periculoși dușmani ai lor se pare că rămîn... colecționarii! În America a fost înființată o comisie specială avînd ca sarcină oprirea... contrabandei cu aceste originale plante decorative.

Asemenea măsuri de protecție, ca și altele, reprezintă o dovadă a faptului că omul rămîne totuși un aliat de nădejde al naturii.

VIORICA PODINĂ

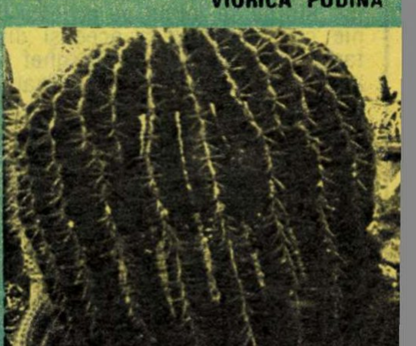

cireșe de iunie

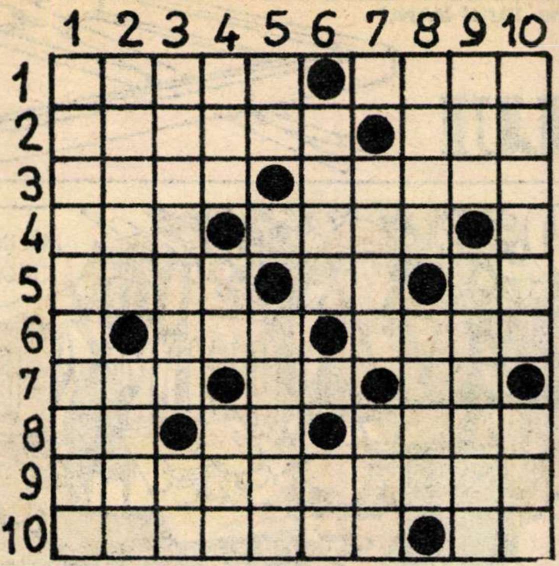

ORIZONTAL: 1) Cireșe bune pentru dulceață. Cireașă. 2) Plantație de cireși. Util numai în parte! 3) Veche regiune de podgorii din nordul Transilvaniei. A ajunge la maturitate sub acțiunea căldurii continue a soarelui. 4) Acea. Pom fructifer care face, ca și cireșul, parte din familia rozaceelor. 5) Cireșu din județul Argeș și Cireșoaia din județul Bacău. Într-o cireașă! Amare! 6) Vechi popor din Italia centrală. Prăjitură festivă. 7) Oraș în India. 3,4 iulie. Luca Horațiu. 8) La admitere! Printre gîze. Oraș în Brazilia. 9) Soi valoros de cireșe (2 cuv.). 10) Cireșarul – gîză (pl.). Dînșii.

VERTICAL: 1) Poet român clasic, autorul poeziei „Cireșele". 2) Pseudonimul sub care Șt.O. Iosif și D. Anghel au semnat volumul „Cireșul lui Lucullus". Clasic al picturii noastre, care ne-a lăsat un tablou intitulat „Cireșe". 3) Își aniversează ziua la 15 iunie (sing.). Marinescu Sandu. 4) Poet român contemporan care a scris poezia „Anul intra în iunie" (Aurel). În cireș! Personaj caragialesc renumit pentru proasta sa creștere. 5) La editură. Sună clopoțelul. 6) Cireșe încă necoapte. În total. 7) Un ou gata făcut. Substanța antioxidantă utilizată în industria cauciucului. 8) Creatorul poeziei „Cireșul". Vopsea de ulei. 9) Ca o cireașă (masc.). Loc de păstrare a documentelor (pl.). 10) Un stil ales, îngrijit. Avanpremiera lunii iunie.

Dicționar: ERIU, OSC, NAR, BOIM, BLE.

Completați pătratul...

9			5
6			10

...notînd restul numerelor de la 0 (zero) pînă la 15 astfel încît suma acestora pe fiecare rînd, coloană și cele două diagonale să fie egala cu 30.

CALCULUL MISTERIOS

Înlocuind semnele grafice cu cifre, puteți efectua operațiile matematice indicate.

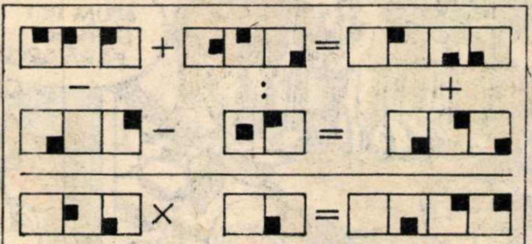

FIGURI GEOMETRICE

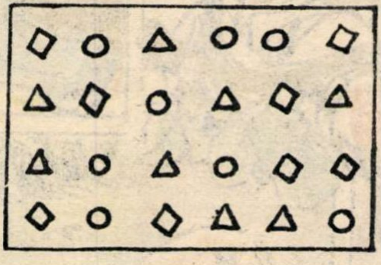

ÎMPĂRȚIȚI DREPTUNGHIUL ÎN OPT PĂRȚI EGALE, ASTFEL CA FIECARE SĂ CUPRINDĂ CÎTE UN CERC, UN TRIUNGHI ȘI UN PĂTRAT.

Gavril Gabriel,
Școala nr. 39, Iași

Cărora dintre muncitori le aparțin uneltele din dreapta?

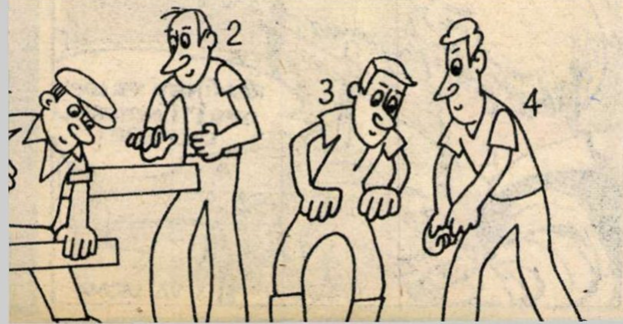

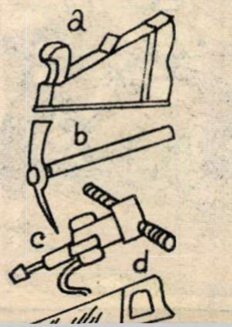

ÎN VACANȚA MARE
ACASĂ,
LA MUNTE,
LA MARE
UN PRIETEN NEDESPĂRȚIT –
REVISTA
Cutezătorii

În lunile iulie și august, revista noastră va avea apariții lunare, în numere speciale de vacanță.

Într-un singur număr special de 44 de pagini, patru numere obișnuite.

NU UITAȚI: 24 IUNIE

este ultima zi în care vă mai puteți abona la revistele voastre pe timpul vacanței de vară, dar lucrul acesta îl puteți face și astăzi.

Prețul unui abonament pe lunile iulie, august și septembrie este 19,50 lei.

ȘAH

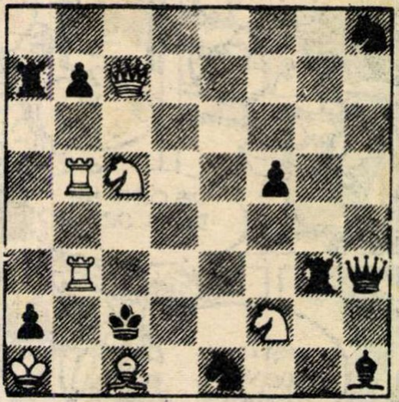

Albul joacă și dă mat în două mutări.

Controlul poziției: Alb: **Ra1, Dc7, Tb3, Tb5, Nc1, Cc5, Cf2.** Negru: **Rc2, Dh3, Tg3, Ta7, Nh1, Ce1, Ch8, pioni: a2, b7, f5.**

Soluția în numărul următor.

SOLUȚIA JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT:

LEGUME: 1) Spanac. Ogas. 2) Arpagic. Rie. 3) La. Tomată. 4) Azm.! Dbt. Dra. 5) Ov. Roșie. 6) Acr. Su. Anat. 7) Acru. Otice. 8) Broccoli. T1. 9) Adv. Usturoi. 10) Mo. Uree. Am. 11) Anghinare.

ȘAH: albul începe și dă mat în 4 mutări.

1. Nc2 Ca4 2. Tb3 Cc3 3. Ta8 — a3 Ce2. 4. Tb1 mat.

TICUȚĂ CEL UITUC

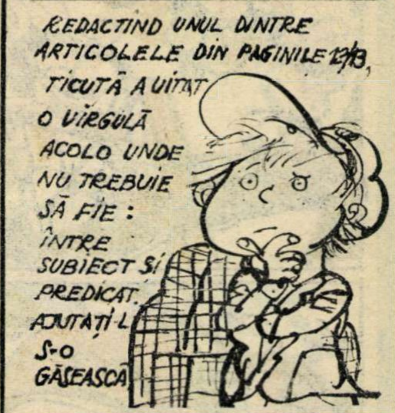

REDACTÎND UNUL DINTRE ARTICOLELE DIN PAGINILE 12/13, TICUȚĂ A UITAT O VIRGULĂ ACOLO UNDE NU TREBUIE SĂ FIE: ÎNTRE SUBIECT ȘI PREDICAT. AJUTAȚI-L S-O GĂSEASCĂ!

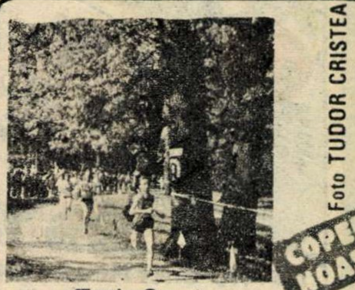

Finala Cupei „Pionierul" la cros.

Ce v-a plăcut din acest număr?
Ce mai doriți să publicăm?

CUTEZĂTORII 23 Redacția revistelor pentru copii — Bucureș

REDACTOR ȘEF: **ION IONAȘCU**
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: **OVIDIU ZOTTA**
RESPONSABIL DE NUMĂR: **Marga Micu**; *PREZENTAREA ARTISTICĂ:* **Ioan Donca**
PREZENTAREA TEHNICĂ: IOAN MIHĂESCU

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA Editura „Scînteia". TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64–66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. Index 41836 16 pagini 1,50 lei